

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

30. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 27. ŘÍJNA 2024

Velkou věc s námi učinil Hospodin, naplnila nás radost.

Rodina Zelenkova před Beminiho baldachýnem (1624-1635) nad hrobem sv. Petra, dnes odhaleném po restaurování (1758, 2024).

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, prosme všemohoucího Boha, jenž vykonal veliké věci v dějinách svého lidu, aby skrze Ježíše Krista, proměnil slzy našeho údělu v radostnou naději:

L: BOŽE, OBNOV NÁS, ABYCHOM SE RADOVALI.

- Za náš národ, který zítra oslaví založení státu, aby u vědomí velkých postav víry, moudrosti a lidství, nepodléhal klamu populistických spasitelů, ale po vzoru svědků vítězně Boží pravdy skládal svou důvěru jen na Krista, který je stejný včera, dnes a navěky.
- Ať soucitná láska Ježíše Krista probudí naše srdce a učiní z nás Kristovy učedníky a misionáře, kteří nemohou mlčet o tom, co viděli a slyšeli.
- Modleme se, aby církev nadále všestranně podporovala synodální způsob života který se vyznačuje spoluodpovědností, a rozvíjela účast, společenství a poslání, sdílené kněžími, řeholníky a laiky.
- Modleme se, aby setkání synody v Římě prospělo církvi na celé planetě.
- Za věrné zemřelé, aby patřili na tvou Tvář, kterou v každodennosti své víry hledali.

K: Bože, náš Otče, tys zachránil svůj lid a zbytky Izraele shromáždil až od končin země. Pohled' na zmatek našich dnů a obnov divy své lásky. Skrze Krista našeho Pána. **L:** Amen.

Sua Santità Francesco
imparte di cuore l'impetrata Benedizione Apostolica a

Vlasta Poláčková

in occasione del 95° Compleanno
e mentre si estende ai familiari e a tutte le persone a lei unite
nel rendimento di grazie al Signore per il fausto evento
e per i doni che hanno allietato la sua vita le augura
buona salute, serenità di spirito e ogni altro bene

21 Ottobre 2024

Dal Vaticano, 10.10.2024

*Card. Stanisław Okoniewski,
Apostolicus Administrator*

Jeho Svatost František ze srdce uděluje Apoštolské Požehnání **Vlastě Poláčkové** u příležitosti 95. narozenin a zatímco je rozšiřuje na příbuzné a na všechny, kteří jsou s ní spojeni v díkůvzdání Pánu za tuto požehnanou událost a za dary, které naplňovaly její dlouhý život radostí, jí přeje pevné zdraví, jas ducha a hojnost všeho dalšího dobra.
21. října 2024

*Věčné
odpočinutí
dej jim, Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí!
Ať odpočívají
v pokoji.*

Giovanni kard. COPPA
čestný občan Drysic
25.11.1925 - 16.5.2016

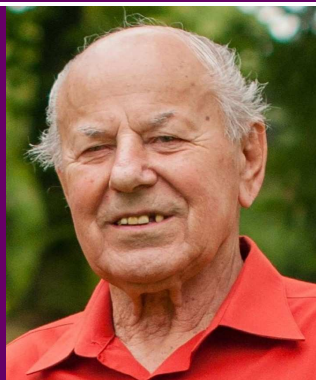
Tomáš kard. ŠPIDLÍK
čestný občan Pustiměře
17.12.1919 - 16.4.2010

PUSTIMĚŘ
Otakar VÁVRA
29.12.1953 - 23.6.2024

PUSTIMĚŘ
Vojtěch ZBOŘIL
7.3.1939 - 26.12.2023

PUSTIMĚŘ
Josef MICHÁLEK
15.1.1928 - 8.4.2024

PUSTIMĚŘ - **Jarmila
RADOMILOVÁ**
19.2.1944 - 30.7.2024

PUSTIMĚŘ
Miroslav JANSKÝ
14.1.1943 - 25.8.2024

PUSTIMĚŘ
František ADAMEC
19.5.1944 - 17.9.2024

DRYSICE
Jan KNAP
27.4.1944 - 4.1.2024

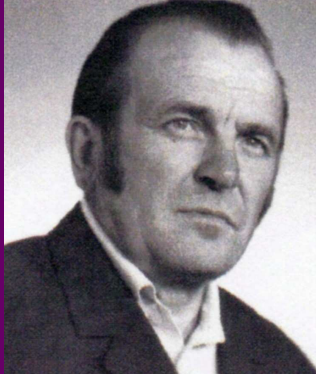
DRYSICE - **Blanka
POLIŠENSKÁ**
12.5.1937 - 5.1.2024

DRYSICE
Marie KREJČÍ
17.12.1930 - 23.7.2024

PODIVICE
Petr ŠMEHLÍK
6.1.1950 - 22.4.2024

TOPOLANY
Jaroslav KALA
26.3.1929 - 17.2.2024

TOPOLANY
František DIAS
1.8.1952 - 25.7.2024

TOPOLANY
Jitka BRHELOVÁ
24.4.1944 - 11.10.2024

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

31. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 3. LISTOPADU 2024

Miluji tě, Hospodine, má sílo.

EUCHARISTIE V KRYPTĚ MILÁNSKÉHO DÓMU U HROBU SV. KARLA BOROMEJSKÉHO.
Pouť k Turínskému plátnu - *Vultum tuum, Domine, requiro*, 12.5.2010, Milano, Itálie.

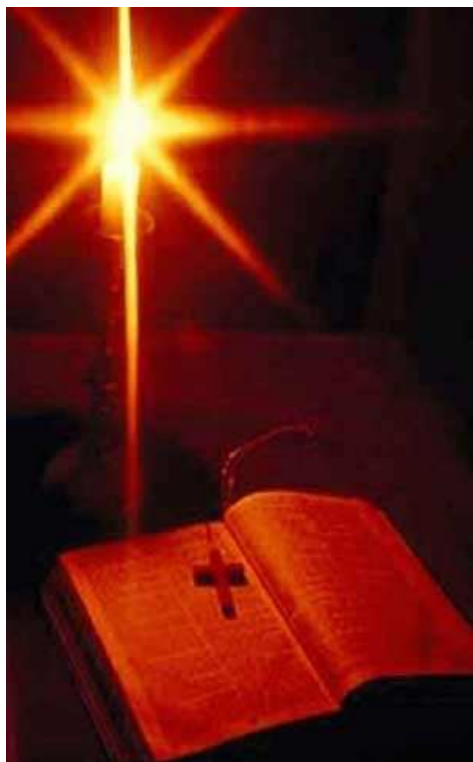
MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, modleme se, aby nás Bůh svou mocí zdokonalil, abychom měli vždycky zálibu v konání dobra a naše víra se projevovala skutky:

L: BOŽE, OSLAV SVÉ JMÉNO.

- Vládce milující život, celý svět je před tebou jako prášek na vahách a kapka rosy: shlédni na dílo svých rukou a Duchem své lásky provázej papeže Františka.
- Za zmučený ukrajinský národ, vystavený genocidě masového vraha Putina, ať pro úpěnlivou modlitbu svatého růžence věřících, zvláště dětí, pozná moc Královny vítězné.
- Pane, který jsi shovívavý k hříchům lidí, aby dělali pokání: dej, ať zbloudilí poznávají v trestech a výčitkách tvou milosrdnou tvář Otce, aby zbaveni své špatnosti uvěřili v tebe.
- Modleme se, aby ti, kdo dlouhodobě pečují o potřebné, nalézali prostor na obnovu svých sil v Božím slově, svátostech a přátelských vazbách.
- Tys ve svatém Karlu Boromejském daroval Církvi jednoho z největších biskupů v dějinách, vynikajícího dobročinností, vzdělaností a zbožností: dej ať vedeni jeho slovy - „*duše se získávají na kolenou*“ poznávají zvláště nemocní sílu modlitby.
- Ať všichni naši zesnulí mohou plně zakoušet dobrotu Boží.

K: Všemohoucí Bože, tys poslal svého Syna na svět, aby hledal a zachránil, co zahynulo. Dej i této své rodině zakusit svou věrnost, ať po všechny věky chválí tvé jméno. **L:** Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 30. NEDELE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – JER 31,7-9

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Tak praví Hospodin: „Oslavujte Jakuba, jásejte nad prvním z národů, ať je slyšet váš jásot: Zachránil Hospodin svůj národ, zbytky Izraele!

Hle, přivedu je nazpět ze severní země, shromáždím je od končin země; slepí a kulhaví budou mezi nimi spolu se ženami v naději a nedělkami; veliký zástup bude těch, kteří se sem vrátí.

Přicházejí s pláčem, ale útěchou je doprovázím; přivedu je k vodním proudům přímou cestou, na níž neklopýtnou. Stal jsem se totiž Izraeli otcem, Efraim je mým prvorozcem.“

ŽALM 126

Když Hospodin přiváděl siónské zajatce, – byli jsme jako ve snách. – Tehdy byla naše ústa plná smíchu – a jazyk náš byl plný jásotu. Tehdy se říkalo mezi pohany: – „Velkou věc s nimi udělal Hospodin!“ – Ano, velkou věc s námi udělal Hospodin, – naplnila nás radost. Hospodine, změň náš osud, – jako se mění údolí na jihu země. – Kdo sejí v slzách, – žnout budou s jásotem. Vycházejí s pláčem, – když nesou semeno k setí: – přijdou však s jásotem – a přinesou své snopy.

2. ČTENÍ – ŽID 5,1-6

Čtení z listu Židům.

Každý velekněz je brán z lidu a bývá ustanoven pro lid v jeho záležitostech u Boha, aby podával dary a oběti za hříchy. Protože sám je stejně podroben slabosti, je schopen cítit s chybujícími a bloudícími. A proto musí podávat oběti za hřích sám za sebe jako za ostatní lidi. Nikdo si však nemůže tu důstojnost vzít sám, nýbrž musí být povolán od Boha jako Árón. Tak si ani Kristus nepřisvojil slávu velekněžství sám, ale dal mu ji ten, který mu řekl: „Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil“, jak říká i na jiném místě: „Ty jsi kněz navěky podle řádu Melchizedechova.“

EVANGELIUM – MK 10,46-52

Slova svatého evangelia podle Marka.

Když Ježíš a jeho učedníci s velkým zástupem vycházeli z Jericha, seděl u cesty slepý žebrák – Timaiův syn Bartimaios. Jakmile uslyšel, že je to Ježíš Nazaretský, začal volat: „Synu Davidův, Ježíši, smiluj se nade mnou!“ Mnozí ho okřikovali, aby mlčel. On však křičel ještě víc: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“

Ježíš se zastavil a řekl: „Zavolejte ho.“

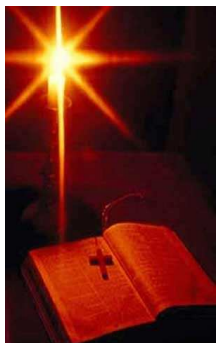
Zavolali tedy toho slepce a řekli mu: „Bud' dobré mysli, vstaň, volá tě!“

On odhodil plášť, vyskočil a přišel k Ježíšovi.

Ježíš se ho zeptal: „Co chceš, abych pro tebe udělal?“

Slepec odpověděl: „Mistře, ať vidím!“

Ježíš mu řekl: „Jdi, tvá víra tě zachránila!“ A ihned začal vidět a šel tou cestou za ním.

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI VŠECH SVATÝCH

1. ČTENÍ – ZJ 7,2-4.9-14

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, viděl jsem, jak od východu slunce vystupuje jiný anděl. Držel v ruce pečetidlo živého Boha a zvolal silným hlasem na ty čtyři anděly, kterým bylo dáno škodit zemi i moři: „Neškodte zemi, ani moři, ani stromům, dokud nepoznamenáme na čele služeb-níky našeho Boha!“ A uslyšel jsem, kolik bylo těch poznamenaných: sto čtyřiačtyřicet tisíc ze všech kmenů izraelského lidu. Potom se podívám, a hle – veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, oděni bílým rouchem, s palmami v rukou a volali mocným hlasem: „Za svou záchranu vděčíme našemu Bohu, který sedí na trůně, a Beránkovi!“ Všichni andělé, kteří stáli okolo trůnu, starců a čtyř bytostí, padli na tvář před trůnem, klaněli se Bohu a volali: „Amen. Chvála, sláva, moudrost, díky, čest, moc a síla přísluší našemu Bohu na věčné věky! Amen.“ Tu na mě promluvil jeden ze starců a zeptal se mě: „Kdo jsou tihle zde v bílém rouchu a odkud přišli?“ Odpověděl jsem mu: „Můj pane, to víš ty.“ Řekl mi: „To jsou ti, kdo přicházejí z velikého soužení; roucho si do běla vyprali v Beránkově krvi.“

To je pokolení těch, kdo hledají tvář tvou, Hospodine.

ŽALM 24 (23), 1 - 2. 3 - 4_{AB}

Hospodinu náleží země i to, co je na ní, svět i ti, kdo jej obývají. Neboť on jej založil nad moři, upevnil ho nad proudy vod. Kdo smí vystoupit na Hospodinovu horu, kdo smí stát na jeho svatém místě? Ten, kdo má nevinné ruce a čisté srdce, jehož duše nebaží po marnosti. Ten přijme požehnání od Hospodina, odměnu od Boha, svého spasitele. To je pokolení těch, kdo po něm touží, kdo hledají tvář Jakubova Boha.

2. ČTENÍ – 1JAN 3,1-3

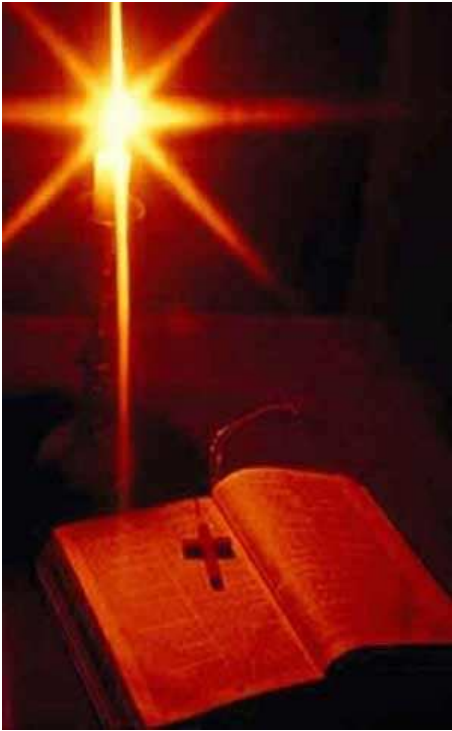
Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Milovaní! Hled'te, jak velikou lásku nám Otec projevil, že se nejen smíme nazývat Božími dětmi, ale že jimi také jsme! Proto nás svět nezná, že nepoznal jeho. Milovaní, už teď jsme Boží děti. Ale čím budeme, není ještě zřejmé. Víme však, že až on se ukáže, budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je. Každý, kdo skládá tuto naději v něho, uchovává se čistý, jako on je čistý.

EVANGELIUM – MT 5,1-12_A

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když Ježíš uviděl zástupy, vystoupil na horu, a jak se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Otevřel ústa a učil je: Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni. Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví. Blahoslavení, kdo lační a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni. Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství. Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha. Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny. Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vylhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu."

LITURGICKÉ TEXTY 31. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – DT 6,2-6

Čtení z páté knihy Mojžíšovy.

Mojžíš řekl lidu: „Boj se Hospodina, svého Boha, a zachovávej všechny jeho zákony a příkazy, které já ti přikazuji – ty, tvůj syn a syn tvého syna – po všechny dny svého života, abys byl dlouho živ. Slyš, Izraeli, svědomitě je zachovávej, aby se ti dobře vedlo, abyste se velmi rozmnožili, jak to slíbil Hospodin, Bůh tvých otců, že ti dá zemi oplývající mlékem a medem. Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin je jediný. Miluj Hospodina, svého Boha, celým srdcem, celou duší a celou svou silou! Ať tato slova, která ti dnes přikazuji, zůstanou v tvém srdci!“

ŽALM 18

Miluji tě, Hospodine, má sílo, – Hospodine, má skálo, mé útočiště, zachránce můj! Můj Bože, má skálo, na niž se utíkám, – můj štíte, rohu mé spásy, ochrano má! – Budu vzývat Hospodina, jemuž náleží chvála, – a od svých nepřátel budu vysvobozen. Ať žije Hospodin, požehnána buď moje Skála, – sláva buď Bohu, mému spasiteli! – Veliká vítězství jsi popřál svému králi, – dáváš přízeň svému pomazanému.

2. ČTENÍ – ŽID 7,23-28

Čtení z listu Židům.

Bratři! V době starozákonní se mnozí stávali kněžími, protože umírali, a nemohli tedy jimi být stále; Ježíš však je navěky, a proto jeho kněžství nepřechází na někoho jiného. Proto také je schopen přinést navždy spásu těm, kdo skrze něho přicházejí k Bohu, neboť je stále živ, aby se za ně přimlouval. Ano, právě takového velekněze jsme potřebovali: aby byl svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků, vyvýšený nad nebesa, který nemá zapotřebí, jako jiní velekněží, stále a stále podávat oběti nejprve za hříchy vlastní a teprve potom za hříchy lidu. Ježíš to učinil jednou provždy, když sám sebe přinesl v oběť. Zákon totiž ustanovuje za velekněze lidi, kteří jsou podrobni slabosti; ale ona přísaha – pozdější než Zákon – ustanovuje Syna, který dosáhl dokonalosti navždy.

EVANGELIUM – MK 12,28B-34

Slova svatého evangelia podle Marka.

Jeden z učitelů Zákona přistoupil k Ježíšovi a zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?“ Ježíš odpověděl: „První je toto: ‘Slyš, Izraeli! Hospodin, náš Bůh, je jediný Pán. Proto miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou.’ Druhé je toto: ‘Miluj svého bližního jako sám sebe.’ Žádné jiné přikázání není větší než tato.“ Učitel Zákona mu na to řekl: „Správně, Mistře, podle pravdy jsi řekl, že on je jediný a není jiného kromě něho a milovat ho celým srdcem, celým rozumem a celou silou a milovat bližního jako sám sebe je víc než všechny oběti a dary.“ Když Ježíš viděl, že učitel Zákona odpověděl rozumně, řekl mu: „Nejsi daleko od Božího království.“ A nikdo se už neodvážil dát mu nějakou otázku.

Ne pro všechno lze však umírat

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J., ČESTNÝ OBČAN PUSTIMĚŘE

Polský hřbitov na Montecassinu, *Peregrinatio ad Portam Fidei*, 11. 7.2012, opatství Montecassino. Itálie.

Dlouhé, dlouhé řady působí obyčejně tísnivě. Prožíváme u nich maličkost lidského jednotlivce. Bohaté duševní zážitky se ztrácejí, mizí a poutník se stává bezvýznamnou tečkou v davu. Je-li tomu tak v životě, tím víc se to jeví při smrti. Civilní hřbitovy nepůsobí tak tísnivě, jsou příliš rozmanité. Ale velká vojenská pohřebiště z dob války jsou všechna takového druhu jako v jihoslovanském Mirogoji, které zapůsobilo na mladého Jiřího Wolкера: «Ty kříže dřevěné, tak stejné, tak stejné, jak stejná je smrt vojáků zabitých v boji!». Když se živý zastaví nad hrobem mrtvého, se považuje za spořádanost. Bít se. abychom si uhájili čest a dobré jméno, muže být odvahou. Stát se vojákem a chránit svou zem se může na-zvat láskou k otčině a věrností. Jmění, sláva, vlast jsou hodnoty, ale všechny mají smysl jen v životě. Co mohou znamenat pro mrtvého? Kult padlých hrdinů, jak kdosi napsal, je křečovitý pokus buržoasní morálky dát smysl okamžiku, v kterém se všechn smysl ztrácí. «Pro všechno je možno se bít. ne pro všechno lze však umírat!». Víme dobře, že staré národy nebyly tak skeptické. Život pro ně znamenal málo, a proto i jeho ztráta ve prospěch všeobecného dobra se považovala za něco svatého, za nejvyšší cíl života. Po tisíciletí se školní mládež povzbuzovala lyrickými úvahami o nápisu thermopylském: «Poutnice, jdi a zvěstuj Lakedaimonským, že my tu ležíme, jak zákony kázaly nám». Nedá se říci, že by moderní doba neznala panegyriky podobného druhu. Kolik je básní, proslovů, vzpomínkových alb a školních filmů na oslavu těch, kteří svůj život položili na oltář vlasti! Jsou všechny upřímné? Podlost by byla přetvařoval se tam, kde šlo o životy jiných. Generace, která žije v míru a svobodě, musí být opravdu vděčná těm, kteří tyto hodnoty vybojo-vali a za ně padli. Oddá-li se však někdo hloubání nad tímto vděkem příliš vážně, může se mu v duši zahnízdít hluboká skepse. Žádná lidská společnost se nemá rovnat Bálovi, který se živil lidskými oběťmi. Náš Jiří Wolker klade týž problém s

jemnosti básníka: «Pro krále, vlasti, pro vše je možno se bít, ne pro všechno lze však umírat! O mrtví z Rus. Němec, Čech a Francie, v dlaně mé kladete dědictví hrobu a krve... Otázku vaši těžkou a slavnou jak zvon, co možná nejvýše v hrudi své zavěšují... živou otázku vaši. ó mrtví ze všech světa front!». Otázka je skutečně velmi závažná. Lidské životy už padají od staletí, ale padnc-li i smysl jejich oběti, pak se řiti mravní řád světa a nastává doba všeobecné anarchie. Pravzor ruských revolucionářů Bakunin se skutečně přesvědčeným anarchistou stal, právě když domyslnil do konce myšlenku oneužitečnosti lidských obětí ve prospěch ostatních. Než stejný problém dovedl otrást i hluboce věřícím Solověvem. Otevřela se před ním propast ještě hlubší, beznadějnost anarchie náboženské. I křesťanství je totiž vybudováno na oběti a smrti pro druhé. Kristus zemřel za lid, obětní Beránek Nového zákona byl zabit, abychom my žili v novém, lepším, křesťanském světě. Zařadil se tedy do velké řady hrdinů lidstva, těch, kteří položili svůj život za ideál, za štěstí budoucích generací. Právem budí obdiv i u těch, kteří stojí stranou od jeho Církve. Víme o něm málo, tvrdí M. Caudius. ale těch pár svědectví bible, v kterých čteme o jeho životě a jeho oběti, jsou přece jen tím nejhezčím, co kdy bylo na zemi. Goethe se přiznal, že z osoby Kristovy vyzařuje takový lesk vzneše-nosti, jaký země ještě neviděla. Není divu, vždyť je «světlo světa a světlo svítí ve tmách» (*Jan 1,5*), bohužel, a zde se zatajil dech Solověvovi, «tma jej nepojala». Od Kalvárie až do dnešních dnů se běhají na hrobech kříže, jejich miliardy («Ty kříže dřevěné, tak stejné, tak stejné, jak stejná je smrt vojáků za-bitých v boji»). Ti, kteří chtěli vřadit Krista mezi velikány lidstva, měli dobrý úmysl přiblížit ho moderní skeptické generaci. Solověv však odkryl bláhovost a nebezpečnost tohoto smýšlení. Chtěli by i z božského Slova udělat oběť čistě lidskou, ušlechtilou sice, ale problematickou a možná i mar-nou. Cožpak se dá říci dnes po dvou tisíci letech, že by ideál Kristův zvítězil? «Kristus otevřel cestu k vítězství nad zlem», píše Solověv, «ale dá se říci, že je pramálo těch, kteří po ní jdou. Spása světa je rdostnou zvěstí, ale svět leží stále hluboko ve zlu». Stála tedy oběť Kalvárie skutečně za to? Otevře-la jen cestu novým křížům, statisícům nových obětí, řadě mučedníků Kristových. V této hluboké skepsi, která by i jej byla zavedla do tmy anarchie, Solověv znovu otvírá Písmo svaté, aby tam studoval druh smrti a oběti Kristovy. A našel, co hledal. Objevil, že smrt na Kalvárii má v sobě jeden zvláštní prvek, kterým se liší od všech obětí ostatních. Kristus zemřel a vydal se za lid, jako všichni velikáni lidstva. Učinil však to, co nikdo z nich dokázat nemohl: vstal z mrtvých . Poprvé v dějinách se tu překonává ono pochybné a nedořešené dilema: *jeden umírá, aby druhý žil*. Ve skutečnosti Kristus umřel, aby *on sám žil* a ti *druzí s ním*. Svátý Pavel si byl dobře vědom tohoto zvláštního rázu oběti Kristovy, když napsal: «Nevstal-li Kristus z mrtvých, pak je naše víra marná a naše kázání zbytečné» (*1Kor 15,17*); nebyl by totiž Ježíš z Nazareta ničím jiným než hrdinou lidstva, kterému se klade pietně věnec na hrob, nebyl by spasitelem, vítězem nad smrtí. I po něm se umírá, celá řada křesťanských mučedníků odhazuje život, jak se odhazuje náhodně květ, ale všichni umírají k životu s Kristem. Můžeme dodat, že oni znají odpověď na «těžkou otázku» Wolkerovu, který na jiném místě praví, že «smrt není zlá, je jen kus života těžkého». Ale to má svůj smysl jen v křesťanství. Křesťan umírá, aby žil, on sám a s ním všichni ostatní. Proto se nebojí umírat ani pro krále, pro vlasti, pro ideál, ale možná i docela náhodně a jakoby nadarmo. Vždycky umírá v Kristu a s Kristem, který «smrtí přemohl svět». Smrt vyznavačů Ježíšových je «tak stejná, tak stejná», navenek se ničím možná neliší od těch ostatních, ale jim se stává skutečně «kořenem, který v květu uchopí slunce». Slunce je totiž současně obrazem Krista a života.

DUCH SVATÝ A NEVĚSTA: DUCH SVATÝ VEDE BOŽÍ LID K JEŽÍŠI, NAŠÍ NADĚJI *U Boha není nic nemožného*

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI., Vatikán, 7. srpna 2024)

Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám!“ Anděl jí odpověděl: „Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní! Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. (Lk 1,30-31.34-35)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní katechezi vstupujeme do druhé fáze dějin spásy. Poté, co jsme kontemplovali Ducha svatého v díle stvoření, budeme o něm několik týdnů uvažovat v díle vykoupení, tedy Ježíše Krista. Obraťme se tedy k Novému zákonu a podívejme se na Ducha svatého v Novém zákoně.

Dnešním tématem je Duch svatý ve vtělení Slova. V Lukášově evangeliu čteme: „Duch svatý sestoupí na tebe“

- neboli na Marii – „a moc Nejvyššího tě zastíní“ (1,35). Evangelista Matouš potvrzuje tento základní údaj týkající se Marie a Ducha svatého, když říká, že Maria „počala z Ducha svatého“ (1,18).

Církev tuto zjevenou skutečnost převzala a velmi brzy ji umístila do jádra svého Vyznání víry. Na ekumenickém koncilu v Konstantinopoli v roce 381, tedy koncilu, který definoval božství Ducha svatého, se tento článek dostal do formulace Vyznání víry.

Jedná se tedy o ekumenickou skutečnost víry, protože všichni křesťané společně vyznávají totéž Vyznání víry. Katolická zbožnost z něj od nepaměti čerpá jednu ze svých každodenních modliteb, modlitbu Anděl Páně.

Tento článek víry je základem, který nám umožňuje mluvit o Marii jako o Nevěště par excellence, která je obrazem církve. „Ježíš totiž“, píše svatý Lev Veliký, „stejně jako se narodil skrze Ducha svatého z panenské matky, tak činí církev, svou neposkvřenou nevěstu, plodnou životodárným dechem téhož Ducha“ [1]. Na tento paralelismus navazuje dogmatická konstituce Lumen gentium, která praví: „Ve víře a poslušnosti Maria zrodila na zemi Otcova Syna, aniž poznala muže, zastíněna Duchem svatým. (...) A tak církev, která rozjímá o její tajuplné svatosti, napodobuje její lásku a plní věrně Otcovu vůli, stává se přijetím Božího slova také matkou: kázáním a křtem totiž rodí k novému a nesmrtelnému životu děti počaté z Ducha svatého a zrozené z Boha“ (63,64).

Závěrem uvedme praktickou úvahu pro náš život, kterou naznačuje důraz Písma na slovesa „počít“ a „porodit“. V Izaiášově proroctví slyšíme: „Hle, panna počne a porodí syna“ (7,14); a anděl říká Marii: „Počneš a porodíš syna“ (Lk 1,31). Maria nejprve počala a pak porodila Ježíše: nejprve ho přijala do sebe, do svého srdce a těla, a pak ho porodila.

Tak se to děje i s církví: nejprve přijímá Boží slovo, nechává ho „promlouvat k svému srdci“ (srov. Oz 2,16) a „naplnit jím své útroby“ (srov. Ez 3,3), podle dvou biblických výrazů, a pak ho svým životem a kázáním rodí. Druhá činnost je bez té první neplodná.

Také církev, která čelí úkolům, jež jsou nad její síly, si spontánně klade stejnou otázku: „Jak je to možné?“. Jak je možné hlásat Ježíše Krista a jeho spásu světu, který jako by hledal jen blahobyť? Odpověď je také stejná jako tehdy: „Dostanete moc Ducha svatého“. Bez Ducha svatého nemůže církev pokračovat, církev neroste, církev nemůže kázat.

To, co je řečeno o církvi obecně, platí i pro nás, pro každého pokřtěného. Každý z nás se někdy v životě ocitne v situaci, která je nad jeho síly, a ptá se sám sebe: „Jak tuto situaci zvládnou?“. V takových případech pomáhá opakovat si to, co řekl anděl Panně Marii: „U Boha není nic nemožného“ (Lk 1,37).

Bratři a sestry, vydejme se tedy i my znovu a pokaždé na cestu s touto utěšující jistotou v srdci: „U Boha není nic nemožného“. A budeme-li tomu věřit, budeme konat zázraky. U Boha není nic nemožného

DuchPáně je nade mnou. Duch Svatý při Ježíšově křtu

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI., Vatikán, 21. srpna 2024)

Tu se Petr ujal slova a promluvil: „Ted’ opravdu chápu, že Bůh nikomu nestrání. Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval d’ábel. (Sk 10, 34.37-38)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnes se zamyslíme nad Duchem svatým, který sestoupil na Ježíše při křtu v Jordánu a rozlévá se z něj do jeho těla, kterým je církev. V Markově evangeliu je scéna Ježíšova křtu popsána takto: „V těch dnech přišel Ježíš z galilejského Nazareta a dal se od Jana pokřtít v Jordánu. A hned, jakmile vystoupil z vody, uviděl, že se otevřela nebesa a Duch se k němu snáší jako holubice. A z nebe zazněl hlas: 'Ty jsi můj Syn, milovaný, v tobě mám zalíbení'“ (Mk 1,9-11).

V tu chvíli se na břehu Jordánu setkala celá Trojice! Je tu Otec, který se zpřítomňuje svým hlasem; je tu Duch svatý, který sestupuje na Ježíše v podobě holubice; a je tu

ten, kterého Otec prohlašuje za svého milovaného Syna, Ježíš. Je to velmi důležitý okamžik zjevení v dějinách spásy.

Co se stalo při Ježíšově křtu tak důležitého, že o tom vyprávějí všichni evangelisté? Odpověď najdeme ve slovech, která Ježíš pronese o něco později v nazaretské synagoze s jasným odkazem na událost v Jordánu: „*Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal*“ (Lk 4,18).

V Jordánu Bůh Otec „pomazal Duchem svatým“, tj. posvětil Ježíše jako krále, proroka a kněze. Vlastně byli králové, proroci a kněží pomazáni vonným olejem už ve Starém zákoně. V případě Krista je tu místo fyzického oleje olej duchovní, kterým je Duch svatý, místo symbolu je tu skutečnost: na Ježíše sestupuje sám Duch.

Ježíš byl naplněn Duchem svatým od prvního okamžiku svého vtělení. To však byla „osobní milost“, nekomunikovatelná; nyní místo toho tímto *pomazáním* dostává plnost daru Ducha, ale pro své poslání, které jako hlava bude předávat svému tělu, jímž je církev, a každému z nás. Proto je církev novým „královským, prorockým a kněžským lidem“. Hebrejský výraz „Mesiáš“ a odpovídající řecký výraz „Kristus“ - Christós -, které se oba vztahují na Ježíše, znamenají „pomazaný“: byl pomazán olejem radosti, pomazán Duchem svatým. Samotný náš název „křesťané“ [kristovci] vysvětlí Otcové v doslovném významu: křesťané [kristovci] znamená pomazání k napodobení Krista.

V Bibli je žalm, který hovoří o vonném oleji vylitém na hlavu velekněze Árona a stékajícím až k lemu jeho roucha (srov. Ž 133,2). Tento poetický obraz oleje stékajícího dolů, který se používá k popisu štěstí společného života bratří, se stal duchovní skutečností a mystickou realitou v Kristu a církvi. Kristus je hlava, náš velekněz, Duch svatý je vonný olej a církev je Kristovo tělo, v němž se rozlévá.

Viděli jsme, proč je Duch svatý v Bibli symbolizován větrem, ba dokonce od něj odvozuje své jméno: *Ruah* - *vítr*. Stojí také za to položit si otázku, proč je symbolizován olejem a jaké praktické poučení si z tohoto symbolu můžeme vzít. Při mši svaté na Zelený čtvrtek, při svěcení oleje známého jako „křížmo“, biskup s odkazem na ty, kdo přijmou pomazání při křtu a biřmování, říká: „Ať je toto pomazání pronikne a posvěť, aby osvobození od své rodné zkaženosti a posvěcení

jako chrám jeho slávy šířili vůni svatého života. Je to žádost, která sahá až ke svatému Pavlovi, který píše Korint'ánům: „Vždyť my jsme před Bohem vůní Kristovou“ (2 Kor 2,15). Pomazání z nás činí vůni a člověk, který radostně prožívá své pomazání, touto duchovní vůní provoní také církev, provoní společenství, provoní rodinu.

Víme, že někdy křesťané bohužel nešíří vůni Kristovu, ale zápach vlastního hříchu. A nikdy nezapomínejme: hřích nás odvádí od Ježíše, hřích nás proměňuje ve špatný olej. A ďábel, nezapomínejte, obvykle vstupuje přes naše kapsy - buďte opatrní. A to by nás však nemělo odvádět od našeho závazku uskutečňovat, nakolik můžeme a každý ve svém prostředí, toto vznešené povolání být dobrou vůní Krista ve světě. Kristova vůně vychází z „ovoce Ducha“, kterým je „láska, radost, pokoj, velkodušnost, laskavost, dobrota, věrnost, mírnost, sebeovládání“ (Gal 5,22). To řekl Pavel, a jak je hezké najít člověka, který má tyto ctnosti: člověka s láskou, člověka radostného, člověka, který vytváří pokoj, člověka velkodušného, který není lakomý, člověka vlídného, který každého přijímá, člověka dobrého. Je dobré najít dobrého člověka, člověka, který je věrný, člověka, který je pokorný, který není pyšný... Když se budeme snažit pěstovat tyto plody a když takové lidi najdeme, pak, aniž bychom si toho byli vědomi, někdo kolem nás pocítí trochu vůně Kristova Ducha. Prosme Ducha svatého, aby nás učinil uvědomělejšími, jím pomazanými. Dnes se zamyslíme nad Duchem svatým, který sestoupil na Ježíše při křtu v Jordánu a rozlévá se z něj do jeho těla, kterým je církev. V Markově evangeliu je scéna Ježíšova křtu popsána takto: „V těch dnech přišel Ježíš z galilejského Nazareta a dal se od Jana pokřtít v Jordánu. A hned, jakmile vystoupil z vody, uviděl, že se otevřela nebesa a Duch se k němu snáší jako holubice. A z nebe zazněl hlas: 'Ty jsi můj Syn, milovaný, v tobě mám zalíbení'“ (Mk 1,9-11).

V tu chvíli se na břehu Jordánu setkala celá Trojice! Je tu Otec, který se zpřítomňuje svým hlasem; je tu Duch svatý, který sestupuje na Ježíše v podobě holubice; a je tu ten, kterého Otec prohlašuje za svého milovaného Syna, Ježíš. Je to velmi důležitý okamžik zjevení v dějinách spásy.

Co se stalo při Ježíšově křtu tak důležitého, že o tom vyprávějí všichni evangelisté? Odpověď najdeme ve slovech, která Ježíš pronese o něco později v nazaretské synagoze s jasným odkazem na událost v Jordánu: „*Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal*“ (Lk 4,18).

V Jordánu Bůh Otec „pomazal Duchem svatým“, tj. posvětil Ježíše jako krále, proroka a kněze. Vlastně byli králové, proroci a kněží pomazáni vonným olejem už ve Starém zákoně. V případě Krista je tu místo fyzického oleje olej duchovní, kterým je Duch svatý, místo symbolu je tu skutečnost: na Ježíše sestupuje sám Duch.

Ježíš byl naplněn Duchem svatým od prvního okamžiku svého vtělení. To však byla „osobní milost“, nekomunikovatelná; nyní místo toho tímto *pomazáním* dostává plnost daru Ducha, ale pro své poslání, které jako hlava bude předávat svému tělu, jímž je církev, a každému z nás. Proto je církev novým „královským, prorockým a kněžským lidem“. Hebrejský výraz „Mesiáš“ a odpovídající řecký výraz „Kristus“ - Christós -, které se oba vztahují na Ježíše, znamenají „pomazaný“: byl pomazán olejem radosti, pomazán Duchem svatým. Samotný náš název „křesťané“ [kristovci]

vysvětlí Otcové v doslovném významu: křesťané [kristovci] znamená pomazání k napodobení Krista.

V Bibli je žalm, který hovoří o vonném oleji vylitém na hlavu velekněze Árona a stékajícím až k lemu jeho roucha (srov. Ž 133,2). Tento poetický obraz oleje stékajícího dolů, který se používá k popisu štěstí společného života bratří, se stal duchovní skutečností a mystickou realitou v Kristu a církvi. Kristus je hlava, náš velekněz, Duch svatý je vonný olej a církev je Kristovo tělo, v němž se rozlévá.

Viděli jsme, proč je Duch svatý v Bibli symbolizován větrem, ba dokonce od něj odvozuje své jméno: *Ruah* - *vítr*. Stojí také za to položit si otázku, proč je symbolizován olejem a jaké praktické poučení si z tohoto symbolu můžeme vzít. Při mši svaté na Zelený čtvrtek, při svěcení oleje známého jako „křížmo“, biskup s odkazem na ty, kdo přijmou pomazání při křtu a biřmování, říká: „Ať je toto pomazání pronikne a posvětlí, aby osvobození od své rodné zkaženosti a posvěcení jako chrám jeho slávy šířili vůni svatého života. Je to žádost, která sahá až ke svatému Pavlovi, který píše Korint'ánům: „Vždyť my jsme před Bohem vůní Kristovou“ (2 Kor 2,15). Pomazání z nás činí vůni a člověk, který radostně prožívá své pomazání, touto duchovní vůní provoní také církev, provoní společenství, provoní rodinu.

Víme, že někdy křesťané bohužel nešíří vůni Kristovu, ale zápach vlastního hříchu. A nikdy nezapomínejme: hřích nás odvádí od Ježíše, hřích nás proměňuje ve špatný olej. A ďábel, nezapomínejte, obvykle vstupuje přes naše kapsy - buďte opatrní. A to by nás však nemělo odvádět od našeho závazku uskutečňovat, nakolik můžeme a každý ve svém prostředí, toto vznešené povolání být dobrou vůní Krista ve světě. Kristova vůně vychází z „ovoce Ducha“, kterým je „láska, radost, pokoj, velkodušnost, laskavost, dobrota, věrnost, mírnost, sebeovládání“ (Gal 5,22). To řekl Pavel, a jak je hezké najít člověka, který má tyto ctnosti: člověka s láskou, člověka radostného, člověka, který vytváří pokoj, člověka velkodušného, který není lakomý, člověka vlídného, který každého přijímá, člověka dobrého. Je dobré najít dobrého člověka, člověka, který je věrný, člověka, který je pokorný, který není pyšný... Když se budeme snažit pěstovat tyto plody a když takové lidi najdeme, pak, aniž bychom si toho byli vědomi, někdo kolem nás pocítí trochu vůně Kristova Ducha. Prosme Ducha svatého, aby nás učinil uvědomělejšími, jím pomazanými.

Moře a poušť

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI., Vatikán, 28. srpna 2024)

Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, jeho milosrdenství trvá navěky. Bloudili na stepi, po pustině, nenašli cestu k městu, kde by mohli bydlet. Hladověli a žíznil, život v nich chřadl. Tu volali ve své tísně k Hospodinu, a on je z jejich úzkostí vysvobodil. (Ž 107, 1.4-6)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnes odložím obvyklou katechezi a chci se s vámi zastavit a zamyslet se nad lidmi, kteří i v této chvíli překonávají moře a pouště, aby se dostali do země, kde by mohli žít v míru a bezpečí.

Moře a poušť:

tato dvě slova se vrací v mnoha svědectvích, která dostávám jak od migrantů, tak od lidí, kteří se jim snaží pomáhat. A když říkám „moře“, mám v souvislosti s migrací na mysli také oceán, jezero, řeku, všechny ty zrádné vodní plochy, které je tolik bratrů a sester na celém světě nuceno překonat, aby se dostali do svého cíle. A „poušť“ není jen ta písčinatá s dunami nebo ta skalnatá, ale jsou to také všechna ta nepřístupná a nebezpečná území, jako jsou lesy, džungle, stepi, kde migranti kráčí sami, opuštěni, ponecháni sami sobě. *Migranti, moře a poušť*. Dnešní migrační trasy se často vyznačují přechody přes moře a poušť, které se pro mnoho lidí - příliš mnoho! -, ukázaly jako smrtící. Proto se dnes chci věnovat tomuto dramatu, této bolesti. Některé z těchto tras známe lépe, protože jsou často v centru pozornosti; jiné, většina z nich, jsou málo známé, ale neméně používané.

O Středozezemním moři jsem mluvil mnohokrát, protože jsem římský biskup a protože je symbolické: *mare nostrum*, místo komunikace mezi národy a civilizacemi, se stalo hřbitovem. A tragédií je, že mnozí, většina těchto mrtvých mohla být zachráněna. Je třeba jasně říci: existují lidé, kteří systematicky pracují na tom, aby jakýmkoliv prostředky odpudili migranty - aby je odpuzovali. A to, pokud se tak děje vědomě a odpovědně, je těžký hřích. Nezapomínejme na to, co říká Bible: „Nebudeš obtěžovat cizince a nebudeš ho utiskovat“ (Ex 22,20). Sirotek, vdova a cizinec jsou chudí par excellence, kterých se Bůh vždy zastává a žádá, aby byli bráněni.

I některé pouště se bohužel stávají hřbitovy migrantů. A ani zde se často nejedná o „přirozenou“ smrt. Ne. Někdy jsou na poušť přivedeni a jsou tam zanecháni. Všichni známe fotografii Patovy ženy a dcery, které v poušti zemřely hladem a žízní. V době satelitů a dronů jsou tu migrující muži, ženy a děti těmi, které nikdo nesmí vidět: schovávají je. Jen Bůh je vidí a slyší jejich volání. A to je krutost naší civilizace.

Ostatně moře a poušť jsou také biblická místa nabitá symbolickou hodnotou. Jsou to velmi důležitá dějiště v příběhu exodu, velkého stěhování lidu vedeného Bohem prostřednictvím Mojžíše z Egypta do zaslíbené země. Tato místa jsou svědky dramatu lidí prchajících před útlakem a otroctvím. Jsou to místa utrpení, strachu, zoufalství,

ale zároveň místa přechodu ke svobodě - a kolik lidí dnes prochází moři, pouštěmi, aby se osvobodili -, jsou to místa přechodu k vykoupení, ke svobodě a naplnění Božích příslibů (srov. *Poselství ke Světovému dni migrantů a uprchlíků 2024*).

Existuje žalm, který na adresu Hospodina říká: „Na moři tvá cesta / tvé stezky na velkých vodách“ (77,20). A v jiném se zpívá takto: „Vedl svůj lid pouští, / neboť jeho láska je věčná“ (136,16). Tato svatá slova nám říkají, že Bůh, aby doprovázel lid na cestě ke svobodě, sám překračuje moře a poušť; Bůh nezůstává stranou, ne, sdílí drama migrantů, Bůh je s nimi, s migranty, trpí s nimi, s migranty, pláče a doufá s nimi, s migranty. Dnes bude dobré, když se zamyslíme nad tím, že Hospodin je s našimi migranty v mare nostrum, že Bůh je s nimi, ne s těmi, kdo je odmítají.

Bratři a sestry, v jednom bychom se mohli shodnout: v těch smrtících mořích a pouštích by dnešní migranti být neměli - a bohužel tam jsou. Ale toho nedosáhneme přísnějšími zákony, militarizací hranic, odmítáním. Spíše toho dosáhneme rozšířením bezpečných a řádných přístupových cest pro migranty, umožněním útočiště těm, kdo prchají před válkami, násilím, pronásledováním a mnoha pohromami; dosáhneme toho tím, že budeme všemi způsoby podporovat globální správu migrace založenou na spravedlnosti, bratrství a solidaritě. A tím, že spojíme síly v boji proti obchodování s lidmi, abychom zastavili zločinné obchodníky s lidmi, kteří nemilosrdně zneužívají bídu druhých.

Drazí bratři a sestry, vzpomeňte na mnohé tragédie migrantů: kolik jich umírá ve Středozemním moři. Pomyslete na Lampedusu, na Crotone... kolik ošklivých a smutných věcí. A na závěr bych rád ocenil a pochválil nasazení tolika dobrých samaritánů, kteří dělají vše pro pomoc a záchranu zraněných a opuštěných migrantů na trasách zoufalé naděje, na pěti kontinentech. Tito odvážní muži a ženy jsou znamením lidskosti, která se nenechá nakazit zkaženou kulturou lhostejnosti a odmítání. Migranty zabíjí naše lhostejnost a tento postoj odmítání. A ti, kteří nemohou stát jako oni „v první linii“ - mám na mysli tolik dobrých lidí, kteří stojí v první linii, jako sdružení *Mediterranea Saving Humans* a mnoho dalších - nejsou z tohoto boje za civilizaci vyloučeni: nemůžeme stát v první linii, ale nejsme vyřazeni; existuje tolik způsobů, jak přispět, především modlitbou. A já se vás ptám: modlíte se za migranty, za ty, kteří přicházejí do našich zemí, aby si zachránili život? A „vy“ je chcete vyhnat. Drazí bratři a sestry, spojme svá srdce a síly, aby moře a pouště nebyly hřbitovy, ale prostory, kde Bůh může otevřít cesty svobody a bratrství.

COPYRIGHT © VATICAN MEDIA

"Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu stvoření."

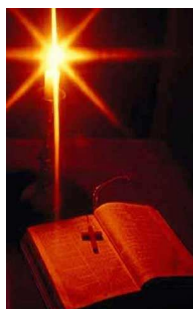
(Mk 16,15)

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ - 28. ŘÍJNA 2024 - SV. ŠIMON A JUDA, APOŠTOLOVÉ

Ježíš vyšel na horu, aby se modlil; a celou noc strávil v modlitbě s Bohem. Když se rozednilo, zavolal k sobě své učedníky a vyvolil z nich dvanáct, které nazval apoštoly: Šimona, kterého pojmenoval Petr, jeho bratra Ondřeje, dále Jakuba, Jana, Filipa, Bartoloměje, Matouše, Tomáše, Jakuba Alfeova, Šimona, kterému říkali Horlivec, Judu Jakubova a Jidáše Iškariotského, který se stal zrádcem. Ježíš sestoupil z hory a zastavil se na rovině. A s ním velký zástup jeho učedníků a velké množství lidu z celého Judska, z Jeruzaléma i z tyrského a sidónského pobřeží. Přišli, aby ho uslyšeli abyli uzdraveni ze svých nemocí. Uzdravováni byli také ti, které trápili nečistí duchové. Každý z toho množství lidí se ho snažil dotknout, protože z něho vycházela síla a uzdravovala všechny. (Lk 6,12-419)

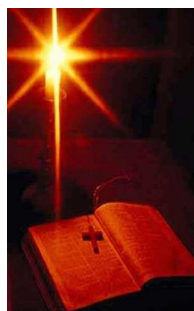

Vyvolení dvanácti apoštolů. Když čteme povrchně evangelium, nepřipadne nám zpráva o vyvolení apoštolů důležitou událostí. Vždyť Ježíš i potom pokračoval ve své činnosti jako učitel a divotvůrce. Apoštolové ho prostě provázeli. Vystoupí do popředí až po jeho smrti. Jinak se ovšem jeví tato scéna v souvislosti biblické. Dvanáct izraelských kmenů, které odvozovaly původ od dvanácti Jakubových synů, tvořilo celek vyvoleného národa Božího. Byli to Abrahámovi potomci a pojil je přirozený svazek těla a krve. Nyní však nastává nový přelom v dějinách. Ježíš zakládá nový Boží lid, církev, a i ta je jako chrám postavena na základě dvanácti apoštolů (srv. Ef 2,20). Co je pojí? Už to není jednota pokrevní příbuznosti ve smyslu profánním. Je to jednota učení, které slyší od svého Mistra, jednota mystické krve, kterou dostanou ustanovením eucharistie při poslední večeři, a jednota Ducha, který na ně sestoupí. K této jednotě pak mají přivést celý svět, do kterého budou brzy posláni. Vyvolení dvanácti apoštolů je tedy jeden ze stěžejních momentů historie. Kdo si toho v té době všiml? Ale taková jsou obyčejně díla Boží, jsou jako jiskry, kterým se nepřikládá důležitost, když padají, ale které pak zapálí krajinu.

Vyšel na horu, aby se modlil. I nás naučili modlit se před každou důležitou prací. Odůvodňuje se to tím, že je „bez Božího požehnání marné lidské namáhání“. Žádáme tedy

v modlitbě pomoc, podporu a posilu shůry. Je velmi staré přirovnání vši křesťanské činnosti k práci zemědělce. On vynaloží všechnu námahu k tomu, aby obdělával půdu. Ale bez deště, bez slunce, bez příhodných klimatických podmínek by nic nesklidil. Někdy jsou ty dva prvky v rozporu. Rolník mnoho pracoval, ale nic se neurodilo, protože nepřišla vláha. Jindy zase byl rok tak příznivý, že přinesla úrodu i půda špatně obdělaná. Ale normálně si přece jen obojí odpovídá. Proto říkáme, že pole vynese podle toho, jak pracujeme. Ale hned nato se bojíme, že jsme řekli mnoho, proto dodáme: „Bude-li nám příznivé počasí...“ Přeneseno na pohodu milosti, kterou dává Bůh všemu lidskému snažení, vyjadřujeme svou zkušenost touto zásadou: „Pracujme, jako by všechno záleželo na nás, ale modleme se, jako by všechno záleželo jenom na Bohu.“

Celou noc strávil v modlitbě s Bohem. Slova, která jsme uvedli, pocházejí od sv. Ignáce z Loyoly. Ale vyslovilo se podobně i mnoho jiných světců. A dobře jejich pravdivost cítí všichni, kdo se před prací modlí. Obyčejně to bývá modlitba krátká, někdy jenom pouhé znamení kříže. Vždyť přece jenom prosíme o požehnání pro to, co začínáme. Ale sv. Ignác se podobně jako Ježíš před vyvolením apoštolů modlival před každým rozhodnutím velmi dlouho, někdy i celé měsíce. Jak si to máme vysvětlit? Není to snad nedostatek důvěry v Boha? Světec viděl problém i z jiné stránky. Bůh rád požehná a podporuje dobré dílo lidí. Ale víme my vždycky a neomylně, co je opravdu dobré a co ne? Bůh posvěcuje jenom tu lidskou práci, která zapadá do jeho vlastního velkého díla spasení a posvěcení světa. Proto se světcí před každou prací dlouho modlili, aby je Bůh osvítil, aby zvolili tu práci, která je podle Boží vůle, aby se stala článkem řetězu, který spojuje zemi s nebem.

ÚTERÝ 30. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 29. ŘÍJNA 2024

(Ježíš) řekl: „Čemu se podobá Boží království a k čemu ho přirovnám? Je jako hořčičné zrnko, které člověk vzal a zasal na své zahradě; vyrostlo a stal se z něho keř, takže ptáci se uhnízdili v jeho větvích.“ A potom řekl: „K čemu přirovnám Boží království? Je jako kvas, který vzala žena a zadělala ho do tří měřic mouky, až se všechno prokvasilo.“ (Lk 13,18-21)

Jako hořčičné zrnko. Když někdo koupil na jaře semena pro zahrádku a nedopatřením je spletl, nezbyvá mu nic jiného, než je zaset a počkat, co z nich vyroste. Semínko je totiž nevzhledné a nepatrné. Ale má v sobě život, který se vyvine, doroste do podivuhodných květů. Kristus toho užívá jako přirovnání pro Boží království. Vidíme to názorně např. v dějinách církve. Poutníci, kteří přijdou do Říma, se hned ptají, kde je Bazilika sv. Petra a kde je pohřben sv. Pavel. Když ti dva apoštolové přišli do tehdejšího centra světa, sotva jim kdo věnoval pozornost. Co znamenali dva neznámí Židé uprostřed nádhery a mohutnosti tehdejších paláců? Ale když několik století nato Alarich vypálil Řím, nařídil svým divokým vojákům ušetřit Baziliku sv. Petra a sv. Pavla z úcty k apoštolům církve. Tyto dějinné „zázraky“ se stále opakují. Všichni jsou silnější než církev, ale ona je všechny přežije, protože má v

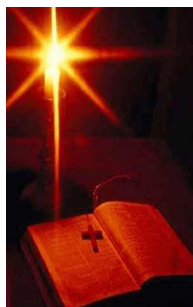
sobě život.

Stal se z něho strom, takže se létaví ptáci uhnízdili v jeho větvích. Koho představují „létaví ptáci“? Kazatelé v nich rádi vidí obraz většiny lidstva, národů a jednotlivců. Přesídlují se tam, kde vidí oporu a sílu. Proto i církev, když má vliv ve světě, když je navenek mocná, přitahuje k sobě masy lidí. V takových periodách býváme v pokušení pochlubit se, kolik nás je a jakou přesilu představujeme. Ale byla by iluze si myslet, že v tom je síla Božího království. Strom nedělají silným hnízda ptáků. On musí být silný sám v sobě, zapustit hluboké kořeny a mít pevný kmen. Jen tak přežije všechny bouře. Je pokušením dnešních sociologů a psychologů vysvětlovat postavení a vliv církve z vnějších okolností politických, hospodářských, kulturních. Ty mají jistě vliv na formu církevních institucí. Jsou jakoby půda, ze které strom roste. Ale jeho pravá síla je ze semene Božího poslání.

Je jako kvas. Kvasinky jsou také živým prvkem, ještě nepatrnějším než semeno. Ale pronikají do celého těsta. V prvním přirovnání se semenem se vyjadřuje především vlastní, vnitřní síla církve. Má svůj vlastní růst. Druhé přirovnání ke kvasu ukazuje její schopnost přetvářet prostředí, dávat mu novou hodnotu. Poselství evangelia nemá měnit kultury národů, nahrazovat je jinými, ale dávat plnou hodnotu vlastní tradici. To si uvědomujeme především v dnešní době, kdy tolik nových národů a ras vstupuje do popředí. V posledním tisíciletí byla církev převážně evropská a nese znaky této civilizace. Nové národy však nemíní „poevropštit“, ale pokřesťanštit. Má se u všech uskutečnit to, co zpíváme o sv. Cyrilovi a Metodějovi: „Jazykem rodným Boží chválu pěli, život nám na vše věky zachovali.“ Vyžaduje to úsilí, ale především víru sv. Cyrila, že chce Bůh být oslaven ve všech jazycích a národech.

Pán Ježíš přirovnává Boží království k hořčičnému zrnku a ke kvasu. Hořčičné zrnko je nepatrné, ale nakonec z něho vyroste keř, strom, který skýtá útočiště ptactvu. Podobně i každý strom, který třeba je svým vzrůstem velký nebo nese dobré ovoce má svůj základ v tom, co není vidět, tedy v kořenech. Každý z nás má nést ovoce dobra, a to je možné jen když budeme pevně zakořeněni v Bohu. Jen tak se můžeme stát i kvasem, který je nezbytný k tomu, abychom připravili dobrý chléb či koláč. I náš úkol jako křesťanů je přetvářet prostředí ve kterém žijeme k lepšímu. Nikdy ne však vnucovat, ale nabízet Kristovu pravdu. To je jediná cesta k šíření Božího království. Kéž ve světle Božího slova poznáme, jak máme na to jít.

STŘEDA 30. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 30. ŘÍJNA 2024

Ježíš se ubíral od města k městu, od vesnice k vesnici, učil a pokračoval v cestě do Jeruzaléma. Někdo se ho zeptal: „Pane, je málo těch, kdo budou spaseni?“ Řekl jim na to: „Usilujte o to, abyste vešli těsnými dveřmi! Říkám vám: Mnoho se jich bude snažit vejít, ale nebudou moci. Jakmile se pán domu zvedne a zavře dveře, a vy zůstanete venku a začnete tlouci na dveře a

volat: 'Pane, otevři nám!', odpoví vám: 'Neznám vás, odkud jste.' Tu začnete říkat: '(Vždyt) jsme s tebou jedli a pili a učil jsi u nás na ulicích!' Ale on vám odpoví: 'Nevím, odkud jste. Pryč ode mě, všichni jste páchali nepravosti!' Tam bude pláč a skřípění zubů, až uvidíte, jak Abrahám, Izák, Jakub a všichni proroci jsou v Božím království, ale vy budete vyhnáni ven. A přijdou od východu a od západu, od severu a od jihu a zaujmou místo u stolu v Božím království. Ano, jsou poslední, kteří budou prvními, a jsou první, kteří budou posledními.' (Lk 13,22-30)

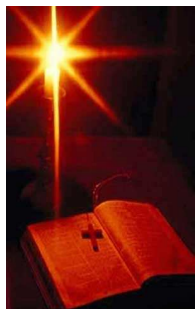

Usilujte vejít úzkými dveřmi. Kdysi se propagovaly příručky k učení cizích jazyků s titulem „Snadno a rychle“. Bylo to praktické pro krátké turistické výlety. Ale naučit se opravdově cizí řeč není možné ani snadno ani rychle. Jsme totiž navyklí na svou vlastní mluvu. K tomu, aby nám rozuměl cizinec, se musíme učit slovíčka i věty. Ten, kdo chce změnit mravní život, kdo se chce obrátit v Duchu evangelia, se podobá člověku, který se začíná vyjadřovat novým jazykem. Musí opravovat nejenom svou řeč, ale i své myšlení a jednání. Stojí ho to tedy mnoho námahy. Od nepaměti potvrzují moudří všech národů, že je cesta ctnosti obtížná. Podobá se výstupu nahoru, cesta neřesti jde dolů. Sestupuje se lehko, ale výstup je namáhavý. Známou slovenskou pohádku o Pecku sprostáčkovi zpracoval J. Zeyer jako legendu Samko pták, který se vydal trnitou cestou do srázu, aby přišel do nebe. Nesmíme se proto lekat obtíží ani my. Patří k životu, tedy i k duchovnímu růstu.

Žít podle přirozenosti. Proti tzv. donucovací výchově se začala propagovat „spontánní výchova“. Ta zase vychází z předpokladu, že nejlepší je to, co je nejsnazší, protože to odpovídá přirozeným vlohám. I katolická morálka převzala od antických autorů zásadu: žít podle přirozenosti. Je správná. Ale křesťané si jsou vědomi, že je potřeba nejdříve určit, co přirozenost je a jaké jsou její požadavky. Slovo „přirozenost“ naznačuje, že tu jde o vlastnosti a schopnosti, které dostáváme „při rodu“, s kterými přicházíme na svět. První vznik člověka ovšem sahá daleko, až ke stvoření. Adam, který vyšel z Boží ruky, měl čistou přirozenost a jednal spontánně dobře. Bible nás však učí, že se hříchem naše přirozenost naklonila ke zlému. Nekonáme už všechno dobré spontánně. Většinou se k němu musíme přinutit. Ale toto přinucení není proti naší pravé přirozenosti. Slouží k tomu, abychom se navrátili k její čistotě.

Vyjít „dveřmi“. Knihy, které mluví o výchově, o ukázněnosti, o dokonalosti, obyčejně ukazují, jaký výsledek to všechno má mít: charakterní člověk, ideál dobrého a krásného muže či ženy. Tak to nazývali staří Řekové: kalokagathia. Proti tomu však se dá namítnout: Není to jednostranné? Cíl křesťanství není jenom v tom, abychom byli sami dokonalí, ale abychom měli lásku k bližnímu. Odpověď je snadná: Vlastní dokonalost není možná bez lásky. Lásky pak jsou „dveře“, které nám otvírají přístup k bližnímu. Ale i ty dveře jsou úzké. Pravá láska nejsou jenom city sympatie, ale služba. Ta pak vyžaduje mnoho záporů a obětí. Tak je tomu v rodině, na pracovišti i v církvi. Kristova láska k lidem je ve znamení kříže. Nemůže být tedy jiná ani láska křesťanská. Ale je to kříž vítězný, klíč otvírající dveře království.

ČTVRTEK 30. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 31. ŘÍJNA 2024

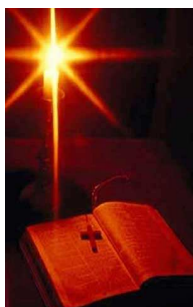
K Ježíšovi přišlo několik farizeů a řekli mu: „Odejdi odtud, protože Herodes tě chce zabít!“ Odpověděl jim: „Jděte a řekněte té lišce: `Vyháním zlé duchy a uzdravuji dnes a zítra, a třetího dne dosáhnu svého cíle. Avšak dnes, zítra a pozítří musím pokračovat v cestě, protože není možné, aby prorok zahynul mimo Jeruzalém.` Jeruzaléme, Jeruzaléme! Zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kdo jsou k tobě posláni. Kolikrát jsem chtěl shromáždit tvoje děti, jako shromažďuje kvočna kuřátka pod křídla, ale nechtěli jste. Proto váš dům zůstane opuštěný. Říkám vám: Neuvidíte mě, dokud nepřijde (doba), kdy řeknete: `Požehnaný, který přichází ve jménu Páně!`“. (Lk 13,31-35)

Herodes tě chce zabít. Měl Herodes skutečně takový úmysl? Z jiné zprávy evangelia víme, že chtěl spíš vidět Ježíše, aby před ním udělal zázrak (Lk 23,8). Poplašnou zprávu donesli Kristovi farizeové, pravděpodobně to bylo s úmyslem, aby ho zastrašili a tak přiměli, aby odešel. I my často slyšíme poplašné zprávy všeho druhu. Někdy vypadají jako upřímné varování, jindy jako vyhrůžky. Ale jejich cíl bývá stejný: měli bychom zanechat práce, kterou děláme, opustit místo, kde jsme. V mnišské literatuře se mluví o povinnosti „sedět v cele“. I duchovním lidem přichází často pokušení opustit to, co dělají, jít jinam. Zdá se, že všude jinde to bude lepší, bezpečnější, užitečnější. Všude jinde, jak se zdá, jsou lepší a přátelštější lidé, než ti, s kterými se právě setkáváme. Představujeme si, že všude jinde je zdravější podnebí atd. Proti tomu pokušení nezbyvá, než umět vydržet při práci, kterou jsme začali, a s lidmi, s kterými žijeme.

Dnes a zítra musím pokračovat v cestě. Pokušení opustit místo mívá obvykle tuto formu: Dnes a zítra mohu ještě vydržet, ale sotva bych to vydržel celý život! Sv. Ignác z Loyoly odpověděl někomu, kdo uvažoval tímto způsobem: „Jsi si jistý, že budeš zítra ještě živ?“ Zní to snad příliš asketicky, ale je to realistický pohled do budoucna. Povinnosti dnešních dnů nám jsou víceméně jasné. Daleká budoucnost je tajemstvím. Zkušenost nás o tom poučuje den co den. Nikdy totiž nám život nevyjde tak, jak jsme si to představovali, ani v dobrém ani ve špatném slova smyslu. Je proto velmi užitečné, když si při všech potížích, s kterými se setkáváme, opakujeme slova Kristova: „Dnes a zítra musím pokračovat v cestě.“ Jenom tak se nedáme zastrašit ani od lidí ani od představ své vlastní fantazie.

Nehodí se, aby prorok zahynul. Zahynuli proroci skutečně jenom v Jeruzalémě? V případě Ježíšově tu jde o jasnou předpověď své vlastní smrti. Měl vhléd od svého určení a znal hodinu své smrti. Také sv. Antonín Poustevníkovi bylo zjeveno, kdy umře. To se považovalo za znak předurčení ke spáse. Kdo ví, kdy vypustí duši, může se na ten okamžik dobře připravit, může dát do pořádku své věci na zemi, vyzpovídat se, přijmout svátosti a s modlitbou odejít na věčnost. Jak by to bylo pěkné, povzdech si kdosi, kdybychom to všichni věděli. Žili bychom beze strachu o život před smrtí i po smrti. Ale přesto se nemusíme bát. Sv. Antonín viděl to, co my nevidíme, ale přesto věříme, že nás totiž Bůh povolá v okamžik, který On sám určil. Určil-li jej On, pak je to jistě příhodný čas k naší spáse a nikdo z lidí ani z okolností jej nemůže změnit, protože život i smrt člověka je pevně v rukách Božích.

PÁTEK - 1. LISTOPADU 2024 - VŠECH SVATÝCH

Když Ježíš uviděl zástupy, vystoupil na horu, a jak se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Otevřel ústa a učil je: „Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni. Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví. Blahoslavení, kdo lační a žízňají po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni. Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství. Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha. Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny. Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vyhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu.“ (Mt 5,1-12)

Konstituční proslov Božího království. Blahoslavenstvím uvádí sv. Matouš kazatelskou činnost Mesiášovu. I kniha Žalmů začíná stejným příslibem: „Blahoslavený člověk, který se bojí Pána...“ (Zl 1,1). Bázeň Boží je totiž podle Písma začátek moudrosti (Př 1,7). Moudrost pak je umění žít. Proto se Izraelitům slibuje úspěch. Bůh je blaženost a věčné štěstí. Slibuje je těm, kdo zachovávají jeho zákony a budou vzývat jeho jméno. Starý zákon neskrblí přísliby. Ke všem Božím přikázáním se hodí závěr, který recitujeme u čtvrtého v Desateru: „Abys dlouho žil a dobře ti bylo na zemi...“ Platilo-li to ve všech dobách, mělo se to zvláštním způsobem vyplnit v době mesiášské, při příchodu Vykupitele. Ale přesto všechno už Starý zákon oznamuje jakousi rezervu. Protože Židé, jako celek národa, smlouvu s Bohem opětovně nedodržovali, Bůh ohlašuje u pozdních proroků své stanovisko. Pošle svého Vykupitele, který přinese spásu, ale ne všem, ne těm zbohatlým, kteří ho opustili, ale těm zapomenutým, chudým, opuštěnému zbytku Izraele. Ježíš jim tedy ohlašuje splnění tohoto posledního příslibu: „Vy chudí, jste blahoslavení, k vám teď přichází Boží království.“

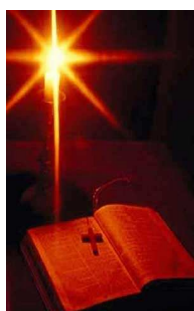
Zvrat hodnot - metanoia. Současně s ohlášením Božího království vybízí všechny jak Jan Křtitel, tak Kristus k tomu, aby se obrátili: „Čiňte pokání!“ (Mt 3,2). Řecké slovo metanoia má trochu jiný zvuk než české pokání. Slovo „obrácení“ spíše odpovídá termínu hebrejskému: vrátit se na cestě, změnit směr. Řecké metanoia znamená toto obrácení v myšlenkách: začít myslet jinak, opačně než předtím. Tak se také jeví osmero blahoslavenství. Považujeme za šťastné, kdo získali jmění, kdo žijí v klidu, kdo jsou tak spokojeni, že se smějí atd. V horské řeči je tomu všemu naopak. Blahoslaví se ti, kdo všechno pozbyli, kdo jsou chudí, které nespravedlivě pronásledují, kteří pláčou. Často se to pokoušejí vysvětlit přirozenou moudrostí. Tolstoj např. psal poučné povídky o tom, jak jsou chudí lidé daleko šťastnější než ustaraní boháči. Nedá se snadno říci, nakolik jsou tato kázání přesvědčivá. Smysl evangelního poselství je hlubší. Království Boží je především vnitřní, a proto žádá změnu, opravdovou revoluci v myšlení, v cenění věcí, ve vidění světa jinak než brýlemi hříchu.

Blaženost Boží. Myšlení, má-li být souvislé, vychází z jistých základních principů. Má-li být naše hodnocení světa v souladu s Božím královstvím, musíme ovšem vyjít z Boha. Jeho říše je svět štěstí a blaženství, kde není nedostatek, ani pláč, ani strach z nepřátel.

Kristovým vtělením však Bůh vstupuje do světa plného bídy, smutku a pronásledování. Ztrácí tím Bůh svou blaženost? Ve své lidské přirozenosti trpí všecko bídu světa. Ale je nerozlučně spojen v jedné osobě se svým božstvím. Tedy i při té bídě, při všem pronásledování zůstává věčně blaženým Bohem a svou blaženost nese všude tam, kde není, ale kde po ní lační a touží. Je to velké tajemství, ale dosvědčují je všichni světci, že nebyli nikdy tak šťastni jako v těch okamžicích, kdy podle úsudku světa všecko ztratili. Napsal to např. jeden kněz, který se vrátil z dlouhého a těžkého vězení pro víru: „Bylo to zlé, ale přece jenom to byla krásná léta. Nevím, jak to vysvětlit!“ Jde tu o blahoslavenství, které se nevysvětluje, ale které zakusí ti, kdo přijmou poselství evangelia.

Pan farář se ptal v hodině náboženství, kdo je to světec. Kromě dobrých i méně dobrých odpovědí zaslechl, že světec je ten, kdo barevně září. Takové odpovědi ovšem nerozuměl, a tak žádal o vysvětlení. Dítě vysvětlovalo, že v obci, kde bydlí babička mají v kostelních oknech barevná sklíčka, kde jsou vyobrazeny postavy svatých (vitráže) a když slunce při nedělní mši svaté na ně svítí, tak obrazy světců barevně září. Možná se tomu zasmějeme, ale představy nás dospělých bývají bohužel ještě chudší a zkraslenější. Světec podle představ některých věřících musí být bezdětný, protože rodičovské povinnosti jsou podle nich překážkou k plnému věnování se svatosti. Nejlépe by měl být svobodný, protože v manželství dojde i na intimní život a to pro kandidáta svatozáře není zrovna akorátní. Dále by měl být vážný, až smrtelně vážný. Veselá mysl, dobrá nálada a smysl pro humor jsou vlastnosti také pochybné. Myslím, že těmto pokřiveným představám se i všichni svatí určitě smějí. U svatosti jde v zásadě o dvě věci: být křesťansky poctivý na místě, kam nás Bůh povolal a žít své poslání radostně. bez radosti to nejde ani po zemi ani do nebe. K radosti lidské duše patří smysl pro humor a veselé srdce. Svatý Pavel píše Filipánům: : Radujte se stále v Pánu.

SOBOTA 2. LISTOPADU 2024 - VZPOMÍNKA ZEMŘELÝCH

Ježíš řekl svým učedníkům: "Až přijde Syn člověka ve své slávě a s ním všichni andělé, posadí se na svůj slavný trůn a budou před něj shromážděny všechny národy. A oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů. Ovce postaví po své pravici, kozly po levici. Tu řekne král těm po své pravici: 'Pojďte, požehnání mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa. Neboť jsem měl hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a dali jste mi napít; byl jsem na cestě, a ujali jste se mě, byl jsem nahý, a oblékli jste mě; byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně.' Spravedliví mu na to řeknou: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a dali jsme ti najíst, žíznivého, a dali jsme ti napít? Kdy jsme tě viděli na cestě, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě? Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme k tobě?' Král jim odpoví: 'Amen, pravím vám: Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mne jste udělali.' Potom řekne těm po levici: 'Pryč ode mě, vy

zlořečení, do věčného ohně, který je připraven pro ďábla a jeho anděly. Neboť jsem měl hlad, a nedali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a nedali jste mi napít; byl jsem na cestě, a neujali jste se mé, byl jsem nahý, a neoblékli jste mě, byl jsem nemocen a ve vězení, a nenavštívili jste mě.' Tu mu na to řeknou také oni: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladového nebo žíznivého, na cestě nebo nahého, nemocného nebo ve vězení, a neposloužili jsme ti?' On jim odpoví: 'Amen, pravím vám: Cokoli jste neudělali pro jednoho z těchto nejposlednějších, ani pro mne jste neudělali.' A půjdou do věčného trápení, spravedliví však do věčného života." (Mt 25,31-46)

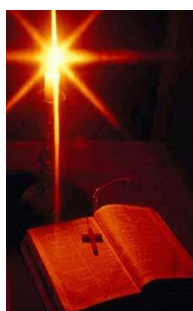
Až přijde Syn člověka ve své slávě. Jak si máme představit příchod Kristův ve slávě. Malíři nám pomáhají. Plýtvají při této příležitosti krásnými barvami a světlem. Ale český výraz sláva je spíš původu akustického. Má stejný kořen jako slovo. Slavný je ten, o kom se mnoho mluví. Mluví pak se o tom, kdo se stal důležitým. Tam se přibližujeme k hebrejskému výrazu pro slávu: *kabod* je něco, co se považuje za důležité. V náboženském pojetí ovšem sláva patří především Bohu. "Ne nám, Pane, ne nám, ale tvému jménu patří sláva" (Žl 115,1). Naše modlitby se často zakončují vyznáním: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému. To je liturgická formule. Bohužel v denním životě považujeme tolik jiných věcí za důležitější, že Bůh ustupuje do pozadí jako podřadný. Přijde však den, kdy se Kristus objeví před celým světem ve slávě. Všichni poznají, že on je jediný opravdu důležitý. Pro věřící je to ovšem velký den ospravedlnění jejich víry.

Budou před něj shromážděny všechny národy, oddělí jedny od druhých. I tuto scénu by malíři rádi zachytili, ale jde to těžko. Musejí se spokojit jenom s málo reprezentanty lidstva. Komunikační prostředky dnes umožňují, že se o něčem mluví takřka v celém světě. A přece jak málo víme jeden o druhém, jenom přibližně hodnotíme, jaký kdo je po mravní stránce. Knížka *Následování Krista* však pěkně říká: „Znáš-li Krista, znáš všechno.“ Poznáme-li v poslední den plně Krista, to s sebou přinese i poznání všech lidí a všech národů, Krista celého, „mystického“, ne jenom jako historické osoby. Toto poznání s sebou nese i rozdělení lidí podle jejich zásadní volby pro dobro nebo pro zlo. Pseudo-Makarius píše, že se velmi podíváme jedné věci. Všechny ovce jsou ovce a všichni vlci jsou vlci, ale lidé navenek stejní jsou uvnitř v srdci buď ovce, nebo vlci. Tajemství dobra a zla se jasně projeví také až na konci věků.

Co jste udělali pro jednoho z těchto mých nejneopatrnějších bratří, pro mne jste udělali. Rozdělení lidí se podobá soudu. Protože jde o soud poslední, od kterého už není odvolání k dalšímu, je to tedy i soud nejvyšší, kde se rozhoduje podle prvních základních článků konstitučních. Království Boží, které nám zjevuje Bible, stojí na prvním základním pilíři spásy: Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Bůh se stal člověkem, ztotožnil se s ním. Proto platí i mravní důsledek: Co jste udělali pro člověka, udělali jste pro Krista. Láska k Bohu a láska k bližnímu se slily v jednu povinnost. K tomuto zákonu se vede poslední odvolání o osudu každého člověka. Láska je totiž smyslem všech ostatních zákonů, proroků, evangelia, svátostí, života v církvi. Symbolicky se to vyjadřuje tím, že na malbách posledního soudu sedí vedle trůnu Kristova i lidé spravedliví jako zástupci lidí, kteří byli podle lásky souzeni a podle lásky k nim je souzen celý svět.

Včera jsme slavili s církví slavnost Všech svatých. Slyšeli jsme o velkém zástupu, který by nikdo nespočítal, že všech národů, kmenů, plemen a jazyků. Ti všichni jsou už s Kristem. Dosáhli vítězství, cíle. Tento byl ve znamení velké radosti. Dnes, 2. listopadu, je spíše den naděje. Máme naději, že ti, kteří nás předešli ve smrti, naši blízcí, drazí a milovaní, dosáhnou odpuštění a život věčný. Čím má člověk více let, tím více vzpomínána své mrtvé. Vzpomínka na ně zůstává. Kolikrát až po jejich smrti doceníme, čím pro nás byli, co pro nás udělali, co na nich bylo ryzí a ušlechtilé. Víme ovšem, že měli i své chyby, nedostatky, že nebyli dokonalí, svatí. Snad jsou i mezi námi lidé, kteří se trápí nad osudem manžela, rodičů, dítěte, bratra či sestry, zda-li vůbec dosáhnou spásy, když umřeli nepřipraveni na setkání s Bohem a jejich víra nebyla moc živá. Buďme si jisti, že Bůh je láska, je milosrdný. Miluje více, než my lidé. Více než manžel manželku, matka své dítě. A tak ponechme bohu naše zemřelé. my se zaměřme hlavně na to, abychom jim vyprosili v tyto dny co nejvíce milostí modlitbou za ně na hřbitově, účastí na oběti mše svaté, utrpením i dobrými skutky. Amen.

PONDĚLÍ 31. TÝDNE V MEZIDOBÍ – 4. LISTOPADU 2024

Ježíš řekl jednomu z předních farizeů, který ho pozval: „Když strojíš oběd nebo večeři, nezvi své přátele, ani bratry, ani příbuzné, ani bohaté sousedy, aby tě snad také nepozvali, a tak by se ti dostalo odměny. Ale když strojíš hostinu, pozvi žebráky a mrzáky, chromé a slepé. A budeš blahoslavený, protože oni ti to nemají čím odplatit. Dostaneš však odměnu při vzkříšení spravedlivých.“ (Lk 14,12-14)

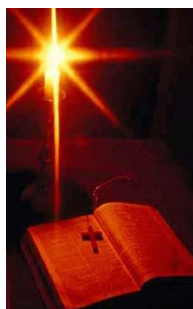

Když strojíš večeři, nezvi své přátele. Těžko by bylo vidět v tomto Kristově výroku morální příkaz. Vždyť to patří k rodinnému a společenskému životu, abychom se scházeli při hostinách. Ostatně sám Ježíš se dával od přátel často pozvat. Pozvání přátel k večeři tu slouží jako symbol našeho všeobecného postoje k lidem. Ten se řídí zákonem obchodního styku: kolik dáváš, tolik dostaneš, dáváš, abys dostal. Bůh ovšem dává docela jinak. Nestvořil svět a jeho krásu proto, aby z toho měl On sám užitek, ale aby dal ze své plnosti těm, kteří nemají. V jednom kázání rozvinul názorně sv. Jan Zlatoústý tuto myšlenku. Líčí tam stvoření světa jako připravování velkého stolu v nádherné jídelně. Když je všechno hotovo, pozve člověka, Adama, aby zasedl. Morální závěr z tohoto kázání? Když Bůh takto jedná s tebou, i ty jednej podobně s bližním, dávej a nečekej odměnu. Není možné tak jednat vždycky.

Žijeme v „obchodním“ světě, ale přesto máme tu a tam ukázat, že náš styk s druhými není jenom „obchod“.

Bude ti odplaceno. V obchodním styku se váží na prvním místě zisk. Proto mluvíme o ziskovosti a neziskovosti jednání. Francouzský myslitel La Rochefoucauld prohlásil, že všechny lidské ctnosti mají svou přirozenou půdu jenom v neziskovosti. Jenom ten, kdo zapomene na své výhody, jedná opravdu čestně. Zní to vznešeně, ale je to neuskutečnitelné a neodpovídá to ani evangeliu. Tam se neříká, že máme milovat bližního a ne sebe, ale bližního jako sebe (Lk 10,27). Ty dvě lásky nejsou protichůdné, ale mají být harmonicky spojeny. O to, jak si to přestavit, se pokusil už Aristotelés. Zjišťuje, že je v přírodě základní princip sebelásky, pud zachovat si a rozvinout vlastní život. Je tedy dobré milovat sebe sama. Ale ten, kdo má přítele, považuje i přítele za část svého „já“. Jeho „já“ tím netrpí, ale naopak roste, rozšiřuje se. Křesťan tím, že miluje všechny, rozšiřuje své „já“ do plnosti Kristovy. V tom je největší odplata za lásku.

Při vzkříšení mrtvých. V křesťanství tedy výrazy ziskovost a neziskovost mají zvláštní význam. V obchodě dostáváme něco za něco. Ztratíme peníze a bereme si zboží. Křesťanskou láskou se vrací k nám samým to, co jsme ztratili. Proto se odměna za lásku spojuje se vzkříšením z mrtvých. Posmrtný život, kde jsou odměny za dobré skutky, znají i jiná náboženství. Pro spravedlivého znamená smrt vstup do jiného, lepšího života. Křesťanské vzkříšení z mrtvých je naopak návrat, záchrana života, který jsme vedli, jeho zbožštění a zvěčnění. Tam se tedy navrátí k nám všechno to, co jsme dali bližnímu, způsobem, který si ovšem těžko dnes dovedeme představit. Jde tu o tajemství, které oko nevidělo ani ucho neslyšelo (srv. 1Kor 2,9), ale které je přesto opěrným bodem křesťanské naděje.

ÚTERÝ 31. TÝDNE V MEZIDOBÍ – 5. LISTOPADU 2024

Jeden z hostů (ve farizeově domě) řekl Ježíšovi: „Blahoslavený, kdo se zúčastní hostiny v Božím království.“ On mu řekl: „Jeden člověk chystal velkou hostinu a pozval mnoho (hostů). Když byl čas k hostině, poslal svého služebníka, aby vyřídil pozvaným: ‘Poďte, už je připraveno!’ A najednou se začali všichni vymlouvat. První mu vzkázal: ‘Koupil jsem pole, a musím se na ně jít podívat, prosím tě, omluv mě.’ Druhý řekl: ‘Koupil jsem pět párů býků, a jdu je vyzkoušet. Prosím tě, omluv mě.’ A jiný vzkázal: ‘Oženil jsem se, a proto nemohu přijít.’ Služebník se vrátil a oznámil to svému pánovi. Pána domu to rozhněvalo. Řekl služebníkově: ‘Jdi rychle na náměstí a do ulic města a přiveď sem žebráky a mrzáky, slepé a chromé!’ Služebník pak hlásil: ‘Pane, stalo se, cos nařídil, a ještě je místo.’ A pán řekl služebníkově: ‘Jdi ven na cesty a k plotům a přinut’ lidi, ať přijdou, aby se můj dům naplnil. Ale to vám říkám: Žádný z těch pozvaných neokusí z mé hostiny!’” (Lk 14,15-24)

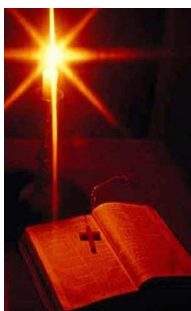
Bohem připravená hostina. Každé přirovnání se dá přizpůsobit různým okolnostem. I toto tedy mívá v kázání vícero aplikací. Myslí-li evangelium především na nebe, Otcové církve nezapomínali na hostinu, kterou nám Bůh připravil už zde na zemi, tj. celý viditelný svět. I dnešní kazatelé rádi poukazují na to, kolik krásných věcí nám Stvořitel denně dává: stravu všeho druhu, podmínky podnebí, krásu přírody atd. Otcům církve by se tento druh

kázání jevil příliš materialistický. Bůh nestvořil svět jenom k jídlu a k hmotným potřebám, ale především jako překrásnou a užitečnou podívanou. Sv. Basil jej nazývá „školou duší“. Z každé věci, která nám padne do oka, se můžeme něco užitečného naučit. Každá věc je umělecké dílo, které zjevuje duši umělce. Je tedy svět galerií Božího umění.

Hostina viditelného světa. Je-li svět školou duší, pak se tam musíme chovat jako dobří a pozorní žáci. Tak radí sv. Basil ve svých homiliích na první kapitolu Genese, Hexameron, dílo šesti dní. Probírá tam všechno, co tehdejší věda o přírodě znala. Je to tedy jakoby příručka přírodopisu, ne světského, ale duchovního. Hledá u všeho, co o přírodě víme, nějakou pěknou myšlenku duchovní. Pozoruje moře, které odděluje ostrovy, a přece je i spojuje, protože lodi plují od jednoho k druhému. Tak i nás odděluje svět jednoho od druhého, jsme si cizí. Ale láska je loď, která spojuje osamělé. Chobotnice mává svými rameny, aby chytila, co je okolo. Je obrazem chamtivého člověka. Chameleon mění barvu. Takoví jsou lidé neupřímní. Všecko, co ve světě vidíme, se tedy stává obrazem nějaké duchovní pravdy, o kterou usilujeme. Tomu, kdo si takto navykne o věcech rozjímat, stává se příroda „duchovní knihou“, ve které čte a která je pro něho otevřená, kamkoli půjde.

Pojďte, už je připraveno! Začali se vymlouvat. Je známá německá povídka Wolfgang na cestě do Prahy. Mozart cestuje kočárem, který na chvíli zastaví v lese. Jde tedy s ženou na procházku. Vidí větve, kvítí na zemi a najednou mu přijde velice líto jedné věci. Žijeme uprostřed krásného světa a nenajdeme si chvíli, abychom se z něho radovali. Pořád jsme zaměstnání něčím jiným, nějakými starostmi. Platí-li to o vnímání světa ve smyslu estetickém, tím smutnější je situace, když jde o užívání světa ve smyslu duchovním. Vidíme obilí. První myšlenka, která nás napadne, je: „Kolik to letos vynesou?“ Jedeme po cestě lesem. Zanaříkáme si: „Jak je to dlouhé a nudné!“ Zastavíme se před krásným rozhledem do krajiny a hned nás napadne: „už abychom byli doma!“ A přece, jak by to bylo jednoduché, kdybychom se naučili myslet jinak, např.: „Jak je to údolí krásné! Jak krásnější bude Boží království! Obilí se vlní a zraje. Jak se o nás Bůh stará!“ Kdo se naučí takto myslet, celý svět se mu stane duchovní četbou, příležitostí k modlitbě.

STŘEDA 31. TÝDNE V MEZIDOBÍ – 6. LISTOPADU 2024

Ježíše cestou doprovázely velké zástupy. Obrátil se k nim a řekl: „Když někdo přichází ke mně a neklade svého otce, svou matku, ženu, děti, bratry a sestry – ano i sám sebe – až na druhé místo, nemůže být mým učedníkem. Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem. Když někdo z vás chce stavět věž, nesedne si napřed a nespočítá náklady, jestli má dost na dokončení stavby? Kdyby totiž položil základy a nestačil ji dokončit, vysmáli by se mu všichni, kdo by to viděli, a říkali by: ‘Tenhle člověk se pustil do stavby, ale nemohl ji dokončit.’ Nebo když má některý král vytáhnout proti jinému králi, aby s ním vedl válku, nesedne si napřed a neuvažuje, jestli se může s deseti tisíci (vojáky) utkat s tím, kdo proti němu táhne s dvaceti tisíci? Jestliže na to nestačí, vyšle posly, dokud je ten druhý

(král) ještě daleko, a žádá o podmínky míru. Tak ani žádný z vás, kdo se nezřekne všeho, co má, nemůže být mým učedníkem.“ (Lk 14,25-33)

Když někdo chce stavět věž, napřed si vypočítá, má-li prostředky.

Případy tzv. bankrotujících podnikatelů jsou časté, zvláště v dobách hospodářských změn. Je nebezpečné svěřit peníze neodpovědnému společníku v obchodě. Ale analogické případy jsou i při studiu. Na univerzitách se vyskytují tzv. věční studenti. Ti už několikrát začali na různých fakultách a v různých oborech, ale nikdy nedošli až ke konečným zkouškám. Nedokončené symfonie jsou časté i v duchovním životě. Setkáváme se s lidmi, kteří zkoušeli řeholní život v několika řádech, ale ze všech nakonec vystoupili. Jak takové smutné případy vznikají? Dá se taková nestálost léčit? Někdy ano, někdy ne. Těžko se dá pomoci těm, kdo fantazírují o velkých věcech a nejsou schopni vydržet při malých potížích. Je tedy moudré, aby se každý, kdo chce dělat něco lepšího, než dělá, poradil s rozumnými lidmi. V duchovním životě pak se volí vyšší cesta jenom po poradě s duchovním vůdcem.

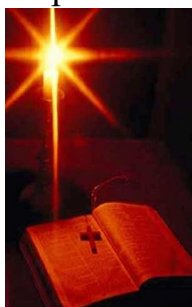
Malá předsevzetí. „Lepší je největší nepřítel dobrého,“ říkávají zkušení poradci v duchovním životě. Zní to pesimisticky? Nemáme snad stále usilovat o pokrok? Nehlásal snad sv. Ignác z Loyoly opačné heslo? Pobízel, abychom si mezi vícero možnostmi vybrali to, co je k větší cti a slávě Boží. A přece právě tento světec dobře rozlišoval mezi nadšením pro ideál a cestou, která k jeho uskutečnění vede. Ta musí být rozumná, přiměřená silám a možnostem každého zvlášť. Kassián shrnuje nauku egyptských mnichů o této otázce větou: „Podle svatého Antonína Poustevníka a všech Otců pouště se každá ctnost změní v nectnost, nepěstuje-li se rozumně.“ K jednomu americkému kazateli, který míval plamenná kázání o růženci, přišla dáma a slibovala mu, že se od toho okamžiku bude modlit denně růženec. Promluvil s ní několik slov a pak dodal: „Zkuste zatím jen jeden Zdravas! Později přidáte víc.“

Předsevzetí dodržena. Sv. Terezii Velké se připisuje výrok, že cesta do pekla je dlážděná předsevzetími, která se nedodržela. Ve světové literatuře je známý ruský román Oblomov. Od té doby se tomuto postoji říká „oblomovština“. Tento hrdina se probouzí s mnoha plány, ale ani jeden z nich neuskuteční. Jde proto večer znechucený spát. Bývá to ostatně začarovaný kruh. Člověk, který neuskuteční to, co sám chce, má pocit, že není k ničemu. A z druhé strany ten, kdo má dojem, že je k ničemu, nedokáže nic uskutečnit, je jakoby paralyzován. Tzv. partikulární zpytování, které propagoval sv. Ignác, je namířeno přímo proti této chybě. Máme dělat mnoho dobrého, když máme mnoho chyb? To se nenapraví naráz. Lovci nestřílejí do hejna, ale na jistého určitého ptáka. Tak i my si musíme vzít na mušku jednu malou věc, kterou chceme napravit, a neměnit úsilí, dokud se nepodaří to jedno. I psychologicky to posílí. Dává to radost, že něco dovedeme a že jsme s pomocí Boží schopni pokroku.

ČTVRTEK 31. TÝDNE V MEZIDOBÍ – 7. LISTOPADU 2024

K Ježíšovi přicházeli sami celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl

jim tedy toto podobenství: „Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devětadesát v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena. Až přijde domů, svolá své přátele i sousedy a řekne jim: 'Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovci.' Říkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devětadesáti spravedlivými, kteří obrácení nepotřebují. Nebo která žena, když má deset stříbrných mincí a jednu z nich ztratí, nerozsvítí svítilnu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? A když ji najde, svolá své přítelkyně i sousedky a řekne jim: 'Radujte se se mnou, protože jsem našla stříbrnou minci, kterou jsem ztratila.' Právě tak, říkám vám, mají radost Boží andělé nad jedním hříšníkem, který se obrátil.“ (Lk 15,1-10)

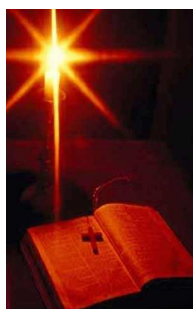
Ztracená ovce. Přirovnání Boha k pastýři ovcí vyrůstá z prostředí, ve kterém žili aramejští nomádi, kteří se stali praotci izraelského národa. Ten patřil dlouhou dobu k pastýřské civilizaci. V metafoře pastýře vynikají především dva prvky. Pastýř má autoritu nad stádem. On je vede, kam chce. Ale z druhé strany on má také za stádo odpovědnost, která se promění v sympatii. Ke svým ovcím přilne a bolí ho, když se ztratí. Je pochopitelné, že se ve Starém zákoně zdůrazňoval častěji ten první pohled. Bůh musel Židům zdůrazňovat, že se mají poddávat Jeho vedení, aby se neztratili. V Novém zákoně dává Ježíš důraz víc na prvek druhý. Je uprostřed lidu, který už pobloudil. Proto jim ukazuje, že je chce znova vést a že se nemusí bát k Němu navrátit. Nebát se vrátit, to je poselství evangelia i pro dnešní svět. Nikdo není beznadějně ztracen, dokud má touhu po prvním domovu, tj. přátelství s Bohem.

Ježíš - dobrý pastýř. V evangeliu sv. Jana (Jan 10) se Ježíš sám představuje jako jediný a pravý pastýř lidu, který vede stádo po cestě k Otcí. Aplikuje na sebe to, co předpověděl Ezechiel (Ez 34). Toto prohlášení zapadá do celkové sféry všech čtyř evangelií. Jeho narození se uskutečnilo ve stáji a pastýři jsou první svědkové Jeho příchodu na svět. Začíná svou kazatelskou činnost a má soucit se zástupy, protože byli lidé jako ovce bez pastýře (Mt 9,36). „Malé stádo“ učedníků je obraz církve, kterou zakládá. Je si vědom, že musí odvážně hájit své ovce před dravými vlky (Mt 10,16). Na koci věků pak definitivně oddělí své ovce od kozlů (Mt 25,31n). I list Židům (Žid 13,20) představuje Krista jako „velkého pastýře ovcí“. Zjevení sv. Jana pak spojuje dva protikladné obrazy: Ježíš tu je jako Beránek, ale ten Beránek se stane Pastýřem (Zj 7,17).

Pastýřský úřad církve. V Ježíšově řeči o dobrém pastýři, který sbírá ztracené ovce, je naznačena i funkce církve. Ježíš přijímá k sobě slepého od narození, kterého vyloučili ze synagogy a pronáší řeč o svém ovčinci (Jan 9 a 10). Po Vzkříšení pak dostává Petr posláni, aby pásal Jeho beránky (Jan 21,15n). List Efezanům (Ef 4,11) mluví o „pastýřích“ v křesťanských obcích, kteří mají střežit stádo. Sv. Pavel opakuje táž slova v řeči, která je zaznamenána ve Skutcích apoštolů: „Dbejte na sebe i na celé stádo, ve kterém vás Duch svatý ustanovil za představené, abyste spravovali církev Boží, kterou si získal svou krví“ (Sk 20,28). Když to budou dělat dobře, slibuje se jim v Prvním listě sv. Petra: „Až se pak objeví Nejvyšší Pastýř, dostanete nevadnoucí věnec slávy“ (1Petr 5,4).

Vypráví se jedna legenda, že na nebeskou bránu zaklepala řeholní sestra a sv. Petr ji přijal s velkou uctivostí a po osobním soudu jí byla přidělena místnost, kde se cítila velmi šťastná. Jednoho dne však nastal v nebi velký rozruch, andělé lítali, všechno uklízeli pro vzácného hosta. Sestra byla zvědavá, kdo to bude. Do nebe vstoupí známá zpěvačka a herečka z Kalifornie. Sestra se pohoršila a říká si v duchu: 'jak se jen mohla taková lehká žena dostat do nebe!' Svatý Petr si vzal sestru stranou a říká: "Proč pláčeš, je ti tu špatně? Křivdí ti někdo? Pamatuj si, že tato herečka má před Bohem více zásluh než ty. Ty jsi žila v tichosti kláštera. Jeho zdi a disciplína tě chránily před hříchem. Konala jsi svědomitě své povinnosti a Bůh tě za to hojně odměnil. Tato žena však byla vystavena mnoha svodům a pokušením tohoto světa. Nejednou klesla, ale znovu povstala a pevně se držela svého Spasitele. Dnes ji vítáme s největší radostí protože v nebi je větší radost z jednoho hříšníka, který se obrátí, než z devětadevadesáti spravedlivých, kteří obrácení nepotřebují. Ten, kdo tu legendu vymyslel, pochopil význam Kristových slov, která jsme právě slyšeli. Bůh chce zachránit každého člověka, byť by se zapletl do mnoha omylů a hříchů, pokud skutečně se chce obrátit a změnit. Tato Boží velkorysost nás má vést k velké důvěře v Boha.

PÁTEK 31. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 8. LISTOPADU 2024

Ježíš řekl svým učedníkům: „Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že prý zpronevřuje jeho majetek. Zavolal ho a řekl mu: `Co to o tobě slyším? Slož účty ze svého správcovství! Správcem už dál být nemůžeš.` Správce si řekl: `Co si počnu, když mě můj pán zbavuje správcovství? Kopat nemohu, žebrat se stydím. Už vím, co udělám, aby mě (lidé) přijali k sobě do domu, až budu zbaven správcovství.` Zavolal si dlužníky svého pána, každého zvlášť, a zeptal se prvního: `Kolik jsi mému pánovi dlužen?` Odpověděl: `Sto věder oleje.` Řekl mu: `Tady máš svůj úpis, honem si sedni a napiš padesát.` Pak se zeptal druhého: `Kolik ty jsi dlužen?` Odpověděl: `Sto korců pšenice.` Řekl mu: `Tady máš svůj úpis a napiš osmdesát.` Pán pochválil nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Synové tohoto světa jsou totiž k sobě navzájem prozíravější než synové světla.“ (Lk 16,1-8)

Slož účty ze svého správcovství. Často bývá na jevištích Gogolova hra *Revizor*. Považuje se za zdařilou veselohru. V malém městě čekají státní kontrolu. Mezi tím tam přijede pochybný človíček, kterého omylem považují za vládního revizora a všichni si ho chtějí podplatit, získat na svou stranu. Omyl se zjistí, až když odjede. Nastane velké rozčilení a v tom se ohlásí příjezd revizora pravého. Divadlo je plné roztomilých komických scén. Když je hráli poprvé, lidé nadšeně tleskali a smáli se na celé kolo. Ale Gogolovi bylo do pláče. Diváci nepochopili, že je v jeho komedii tragédie. Falešný revizor je symbol d'ábla, který se zmocňuje panství v tomto světě,

protože se lidé chtějí vyhnout revizoru pravému, Bohu, který přijde zkontrolovat všechny účty našeho života v okamžiku, kdy se toho nejméně nadáme.

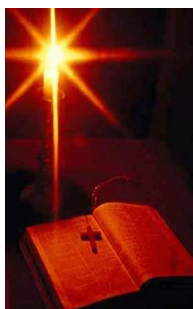
Vím, co udělám, aby mě lidé přijali do domu. V Gogolovu *Revizoru* je pěkně vylíčeno, proč všichni tak horlivě podplácejí falešného kontrolora jejich účtů. Pochopili, že je jeden z nich, který se chce prostě udržet na místě jako oni a vydobýt z toho, co se dá. Nemyslí na důsledky. V Goethově *Faustu* se pokušení ke zlu vyjadřuje touto zdánlivě nevinnou větou: „Okamžiku, jsi krásný, neprchej!“ Turgeněv vyjádřil stejnou myšlenku v novele *Jarní vody*. Tam vystupuje ženská postava, která svou lehkomyšlností a požívačností přivede do neštěstí jiné. Jak je možná taková zloba u osoby, která vypadá dokonce sympatická? Ona sama vysvětlí své tajemství: „Hlavní je nemyslet na důsledky!“ Díváme-li se na takové počínání s odstupem, připadá nám ovšem bláhové. Ale není většina našich skutků tohoto rázu? Jedni z nás myslí jenom na dnešek, a ti obyčejně přijdou o všechno, zítra jsou v bídě. Druzí naopak myslí na zítřek, tj. na budoucnost, ale jenom na tu, která je na zemi, v čase. Nemyslí na další zítřek, kterým je věčnost. Tam budeme muset složit poslední účty ze správcovství.

Pán pochválil nepoctivého správce. Ten závěr nám ovšem připadá divný. Ale u každého přirovnání musíme umět zachytit to, co se jím vyjadřuje. Jde tu o myšlenkový pochod, kterému filosofie říká a fortiori. Česky bychom řekli: „Když, tak tím spíš!“ Když jsou lidé tak prozíraví, aby se starali o nejbližší zítřek, tím spíš se máme my starat o pozítří na věčnosti. V Apoftegmatech egyptských Otců se vypravuje o jednom mnichovi, že potkal velmi nazdobenou ženu špatné pověsti. Rozplakal se. Když se tomu divili, dal jim vysvětlení: „Ona vynaloží víc námahy na to, aby se líbila mužům, než já k tomu, abych se líbil Bohu.“ Sv. Františku Xaverskému bylo stejně smutno, když zjistil, že se dostali do Japonska dřív obchodníci, aby vydělali peníze, než on, aby hlásal evangelium. Nejhorší studenti jsou ti, kteří se naučí dobře podřadné, nedůležité věci a přitom nepochopili to, co je hlavní. Máme být takovými špatnými studenty v našem vlastním životě?

Prožíváme dušičkový týden, chodíme na hřbitov, abychom nejen vzpomínali na naše drahé, ale také se zamýšleli nad svou vlastní životní cestou, kam vlastně směřujeme, co po sobě zanecháváme. Boží slovo nám v tyto dny představuje náš cíl, kterým je šťastná věčnost - pro ni se máme nasazovat, nebát se i riskovat, odpoutávat se od věcí tohoto světa. Úplatky, podvody, krádeže jsou na denním pořádku. O těch velkých se dovíme ze sdělovacích prostředků, ale o většině se neví nebo mlčí, i když tady jsou. Co svět světem stojí, stále to mezi lidmi bylo, je a bude. Proto i Pán Ježíš vypráví podobenství, tedy příběh, kterému všichni dobře rozuměli a na jeho základě zdůrazňuje určitou duchovní myšlenku. Správce majetku svého pána má být propuštěn, protože jeho majetek zpronevěřuje. On však nelení, ale využívá svého dočasného postavení a snižuje dlužníkům svého pána dluhy, aby až bude vyhozen, získal u nich přízeň a práci. Pán však i tento tah svého správce prohlédl. Jistě ho na minutu propustil, ale také ocenil jeho prozíravost, tedy starost o svou budoucnost. Závěr z tohoto podobenství je jasný: lidé, kteří žijí jen pro tento svět, dokáží se hodně nasazovat, riskovat, jen aby o něco nepřišli. Jak by nám věřícím mělo záležet na našem věčném cíli, který je pro nás mnohem důležitější, než nějaká zajištěnost zde na zemi, která

nemá dlouhého trvání. Vezměme si k srdci slova sv. Pavla, že naše vlast je v nebi, - proto dělejme tak, abychom dostali vízum do nebeského království. Pro jeho získání je třeba neotročit tělu (břichu, požívačnosti a smyslnosti), ale vést dobrý a poctivý křesťanský život podle desatera.

SOBOTA - 9. LISTOPADU 2024 - POSVĚCENÍ LATERÁNSKÉ BAZILIKY

Byly blízko židovské velikonoce a Ježíš se odebral vzhůru do Jeruzaléma. V chrámě zastihl prodavače býčků, ovcí a holubů i směnárníky, jak tam sedí. Tu si udělal z provazů důtky a vyhnal všechny z chrámu i s ovce a býčky, směnárníkům rozházel peníze a stoly jim zpřevracel a prodavačům holubů řekl: „Jděte s tím odtud! Nedělejte z domu mého Otce tržnici!“ Jeho učedníci si vzpomněli, že je psáno: ‘Horlivost pro tvůj dům mě stravuje.’ Židé mu však namítli: „Jakým znamením nám dokážeš, že tohle smíš dělat?“ Ježíš jim odpověděl: „Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej zase postavím!“ Tu židé řekli: „Tento chrám se stavěl šestačtyřicet let – a ty že bys ho zase postavil ve třech dnech?“ On však to řekl o chrámu svého těla. Teprve až byl vzkříšen z mrtvých, uvědomili si jeho učedníci, co tím chtěl říci, a uvěřili Písmu i slovu, které Ježíš řekl. (Jan 2,13-22)

Dnes se v duchu přeneseme do věčného města Říma, kde se slaví výročí posvěcení lateránské baziliky. Přestože datum posvěcení chrámu není znám, od 12. století je to vždy 9. listopadu. Čím je tento chrám významný? Především tím, že v přilehlém paláci sídlili papežové od 4. do 14. století, konalo se zde 5 všeobecných sněmů. Jedná se tedy o místo, které je spjato s mnoha životy nástupců sv. Petra i s různými rozhodnutími koncilů, které určovaly cestu Církve v dějinách lidstva. Na průčelí tohoto chrámu jsou napsána slova: *‘Matka a hlava všech kostelů města Říma a celého světa’*. V duchu těchto slov chceme se tedy ptát, hledat souvislost mezi našim chrámem s papežskou bazilikou, co mají společného. Nelze je samozřejmě srovnávat velikostí, ani po stránce architektonické či umělecké. kdo tam někdy byl, tak mně dá za pravdu. Jedno však je společné - bazilika, katedrála, chrám, kostel, jsou místa posvátná, kde se setkává nebe se zemí, člověk s Bohem, jsou to oázy klidu, kde člověk zažívá pocit bezpečí, radosti a pokoje. Nejčastěji se zde scházíme ke slavení mše svaté, kdy se chceme setkat a Bohem v jeho slově, Nejsvětější svátosti, ve společenství bratří a sester, v jehož středu je Kristus. Doufám, že nikdo z vás nepřichází do kostela z povinnosti, ale především s touhou setkat se s živým Bohem. Víme totiž, že v každém člověku je mezera, kterou může zaplnit jen Bůh. Jeden kněz se ptal staré, špatně chodící paní: "Proč chodíte do kostela?", a ona říká: "no abych to všechno vydržela!" Mše svatá pro ni byla jedinou oporou, jak unést svůj vlastní kříž. Stejně tak i pro nás je velmi důležité, jak prožijeme mši svatou, s jakým soustředěním, protože tak potom budeme zvládat správně své povinnosti či úkoly, které nás čekají. Jak máme mši svatou prožívat? Odpověď zahrnuje 3 skutečnosti: uvědoměle, zbožně a aktivně. Jen ten, kdo ví, co se zde děje, ví proč stojíme, klečíme, sedíme, žehnáme se, bijeme se v prsa, z čeho se čte při mši

svaté, co se děje na oltáři, - jen ten dokáže se soustředit a dobře prožívat hluboké okamžiky, které liturgie nabízí. Děti se o tom učí v náboženství a dospělí křesťané se mají v tomto ohledu vzdělávat, aby to nejdůležitější, co katoličtí křesťané mají, se nestalo časem něčím nudným, stereotypním, nesklouzlo to k tomu, že budeme za hlavní části mše svaté považovat kázání a ohlášky, a to ostatní jako nějakou výplň či kulisu. Od znamení kříže až po propuštění věřících máme prožívat mši svatou se stejným zaujetím. Dále máme být při mši svaté aktivní. Proto je kněz obrácen čelem k lidu, ne aby se lidé na něho dívali, jak slouží mši svatou a kontrolovali, zda-li něco nezapomněl nebo se nepřekřekl a pak dělali po mši hodnocení, ale je to proto, aby vás všechny vyzval k spoluúčasti na oběti mše svaté. Vy se zapojujete hlavně zpěvem a odpověďmi - i to má být živé a ne vynucené. P. Olejník nám říkal, že lidé, kteří při mši svaté nezpívají jsou buď pyšní nebo lhostejní, a takoví nemají v kostele co dělat. Neříkejme, že neumíme zpívat, spíše popravdě přiznejme, že se nám nechce zpívat a ani učit zpívat. To je zajímavé, že když je nějaká oslava, tak zpívají všichni, ale v kostele jsou němí. Nemůžeme se ani vymlouvat na to, že nemáme kancionál. No a konečně se máme účastnit mše svaté zbožně. Tedy je důležité, abychom přišli na mši svatou aspoň 15 minut před začátkem a soustředili se na to, co budeme konat. Nerozptylovat se promýšlením osobních plánů nebo sledováním neposedného dítěte. Na té jedné hodině záleží strašně moc, abychom prožili dobře celý týden. Snažme se tedy všichni být ne pasivními diváky, ale aktivními tvůrci bohoslužby. Jen tak z ní budeme mít ten správný užitek a dokážeme z ní žít celý týden. Pak se stane kostel místem, odkud pramení veškeré požehnání pro naši práci i pro náš život, jak to v krásném obraze vylíčil prorok Ezechiel v prvním čtení a zároveň budeme schopni budovat i ten živý chrám Ducha svatého, který jako farnost máme vytvářet.

PLNOMOCNÉ ODPUSTKY PRO DUŠE V OČISTCI

1. – 2. listopadu: návštěvou kostela - modlitbou Otče náš a Věřím v Boha, při splnění tří obvyklých podmínek
(*sv. zpověď, sv. přijímání, modlitba na úmysly Sv. otce*).

1. - 8. listopadu: je možno získat po splnění tří obvyklých podmínek denně plnomocné odpustky, přivlastnitelné pouze duším v očistci, návštěvou hřbitova a modlitbou za zemřelé (třeba jen v duchu);
(*kdo z vážného důvodu nemůže hřbitov navštívit v uvedeném termínu, může tak učinit již od 25. října.*)

V ostatních dnech lze získat odpustky částečné.

Myslet nebo nemyslet na smrt?

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J., ČESTNÝ OBČAN PUSTIMĚŘE

Poutníci u sarkofágu Josefa kardinála Berana v kryptách vatikánské baziliky, *Iter ad christianae religionis divitias in Italia, quae ad fidem amoremque Christi nos promovent*, Řím, Vatikán, 28.6.2016.

Vzal jsem do ruky článek, který mluvil o smrti. Je takových málo. Autor nemluvil nábožensky ani lékařsky, ale z hlediska sociologického. Ptal se, co znamená myšlenka na smrt v dnešní společnosti. Závěr byl jednoduchý: všude se s ní počítá, ale co nejméně se na ni myslí. Je hranicí mezi skutečností a neskutečností. Realita je před ní. A co bude potom? Většina odpoví: «O tom nic nevíme, je zbytečné, abychom na to mysleli».

Můžeme lidi přesvědčit, aby ten postoj změnili? Sotva! Staří kazatelé se o to pokoušeli. Líčili barvitě přechod z tohoto světa do druhého, scény ze záhrobí. Dnes to lidé nechtějí slyšet. Vidíme život, myslíme tedy na život! Chceme-li tedy s těmito lidmi začít dialog (a má jich být převážná většina), musíme vyjít z jejich stanoviska. Mysleme na život! Ale právě tu se vyskytne hlavní problém. Dá se vážně uvažovat o životě a vynechat otázku jeho konce, smrti? Smysl života je nerozlučně spojen s faktem jeho délky a vitality. Je třeba postavit vedle sebe a hodnotit život dítěte, které zemřelo po třech měsících a 80-letého dědečka. Ty životy rozhodně nejsou stejné. Smrt je radikálně změnila.

Ale vyvstane tu ještě jiný, daleko hlubší problém. Co se děje v poznání malého dítěte při smrti, nevíme. Dospělý člověk má však jedno jasné vědomí. Já jsem žil, já umírám, já nevím, co se mnou bude po smrti. Jinými slovy: «Já» je víc než život a smrt. Existence se nespojuje přímo s životem, ale s mým «já». Nejlépe to dokazuje příklad sebevraha. Prohlásí: «Já si vezmu život, já už nemám chuť žít. Proč a jakým právem byste mně to zakazovali? Já si přece mohu se svým životem udělat, co chci. Co je komu do toho?»

V těchto zdánlivě banálních frázích je úžasně mnoho metafyzické reflexe, existenciální úvahy. Člověk je schopen říci: «Já žiji, já umírám». Tím dokazuje, že je «já», ať už žije nebo umírá. Nezáleží mu na životě nebo smrti, ale v popředí jeho zájmu stojí jeho vlastní «já». Kdy vzniklo, jak vzniklo, kdy končí? Končí vůbec? Začátek našeho «já» je mlhavý, ale nezdá se, že by bylo těžké jej pochopit. Narodil jsem se. Nic jsem o tom nevěděl.

Plakal jsem. Bolelo to? Nevím. Nejenom se na to nepamatuji, ale pravděpodobně jsem to vědomě vůbec nevnímá. Moje «já» ještě spalo. Probouzelo se ponenáhlu, ale bylo to vědomí čím dál tím jasnější. Něco mi dělalo dobře, něco ne. Já jsem někdo jiný než svět, který je okolo, než všechny ty věci, na které jsem se ptal: Co je to? Otázka života a smrti se tedy stává hlubší. Je to otázka mého «já». Objevilo se tu ve světě, co s ním? Jaké má vlastnosti? Já nejsem věc, já jsem osoba. To znamená, že jsem svobodný. Mohu vstát nebo sedět, podle toho, jak se rozhodnu. Mohu si zvolit své povolání, ten a ten způsob života. Mohu svobodně dělat dobro nebo zlo. Mohu se dokonce rozhodnout zemřít, ukončit násilně život. Ale pozoruhodné je to, že nemohu svobodně určit, budu-li žít nebo ne. Přijde smrt a řekne: Musíš. Je tedy smrt největší násilnost, jaká se ve světě děje, je to útok na mé vlastní já, protože tu končí všechna svoboda. «Přišla tvá hodina, odejdi!», říká se lidově. Ten výraz je však charakteristický. Neužíváme slovo «Nebud'! Rozpadni se v nic!» Mluvíme daleko jemněji: «Odejdi!». — «Udělej místo jiným!»

Přes všechno násilí, přes všecek útok na život, který se při smrti projevuje, si nedovedeme představit, že by naše «já» úplně zmizelo. Ztratili jsme život. Ale ten, kdo něco ztratil, existuje. Ale jaká je ta jeho existence? «O tom nevíme nic», říká se, «lidé neměli nikdy nic jiného než mlhavé představy o životě po smrti».

Je to pravda a je to zajímavé zjištění. U všech národů najdeme nějaké představy o životě po smrti a všechny jsou mlhavé. Je to podle všeobecného mínění říše stínů. Nesvítí tam slunce, je tam vše nejasné. Mrtví, kteří se někdy zjevují, jsou také jako stíny, jako mlha nad bažinou. Takové jsou mythologie a takové jsou i představy Starého zákona o «údolí stínů smrti», o podzemním šeólu. Ale v jistém smyslu jsou biblické představy ještě pesimističtější. V řeckém bájesloví si někdo povzdechne, že je lepší být na zemi pod sluncem pastýřem než v podsvětí králem. V biblickém šeólu není nikdo králem, tam jsou všichni vězni, jsou zajatci příšerné obludy smrti.

Ale jak už to v křesťanském zjevení bývá, roste z protikladů. Je tu možné řešení právě pro tento pesimistický ráz posmrtného života. Podle Bible totiž to není přirozený stav, kterému se musíme poddat, se kterým se bohužel musíme smířit. Je to zajetí, je to vězení, je to násilí. Z toho pak nás může někdo vysvobodit.

Starý zákon neví ještě, jak a kdy to bude. Končí však nadějí: «Duše spravedlivých jsou v rukou Božích» (Mdr 3,1). Nějak se to bude musit řešit, ale řešení přijít musí. Jde o otázku existenciální. Řekl jsme, že smrt klade do popředí otázku našeho já a že nikdo na ni nemůže dát odpověď, leda velmi mlhavou. To znamená, že tu světlo nikdo nepřijde z lidského uvažování. Potřebujeme zjevení světla shůry. Naše vlastní existence je bez Božího zásahu neřešitelná. Do této situace tedy přichází zjevení Nového zákona o Kristu vysvoboditeli z říše smrti. Jeho triumf se v Písmu představuje ve dvojím časovém momentě. Poprvé sestoupil do pekel, do šeólu, aby vysvobodil ty, kteří «byli ve stínu smrti» (Řím 8,2). Podruhé sestoupí na konci světa, kdy přemůže smrt navždy (1 Kor 15,26 a 54 násl.). Podle obrazné mluvy Apokalypsy mu smrt a podsvětí vysají klíče a budou hozeni se satanem do hořící síry, to je «druhá smrt» (Ap 20,10 násl.).

Důsledek z tohoto zjevení je pro naši úvahu jasný. Je-li to Kristus, který přemáhá smrt, je to on, který osvobozuje naše «já». Bez něho je tedy lidský život nemyslitelný. Co tedy dělají lidé, kteří nechtějí na něho myslet? Odpověď je paradoxní: žijí ve stínu smrti, i když na to nechtějí myslet. Křesťané naopak i ve smrti počítají s životem a žijí pro život v Kristu.

28. ŘÍJNA - SV. ŠIMON A JUDA

Uvažujeme o nich zároveň, nejen proto, že v seznamech Dvanácti jsou vždy uváděni společně (srv. *Mt* 10,4; *Mk* 3,18; *Lk* 6,15; *Sk* 1,13), ale také proto, že zprávy, které o nich vypovídají nejsou početné, s výjimkou toho, že novozákonní kánon obsahuje list, který byl připsán Judovi Tadeášovi.

Šimon dostává ve čtyřech seznamech různé přídomky: zatímco Matouš a Marek ho nazývají „Kananejský“, Lukáš ho označuje za „Zelótu, Horlivce“. Ve skutečnosti jsou si obě označení rovna, poněvadž znamenají totéž: v hebrejštině totiž sloveso *qana* znamená „žárlit,horlit“ a může být řečeno jak o Bohu, nakolik žárlí na svůj vyvolený lid (srv. *Ex* 20,5), tak o lidech, kteří jsou horliví sloužit jedinému Bohu s naprostou oddaností, jako Eliáš (srv. *1 Kr* 19,10). Je tedy docela dobře možné, že se tento Šimon, pokud nepatří přímo k nacionalistickému hnutí Zelótů, přinejmenším vyznačoval zanícenou horlivostí pro židovskou identitu, a tedy pro Boha, jeho lid a Boží Zákon. Mají-li se věci takto, potom je Šimon pravým opakem Matouše, který jakožto celník pocházel ze sféry, pokládané za zcela nečistou. Je to jasné znamení toho, že Ježíš bez jakýchkoli zábran povolává své učedníky z nejrůznějších sociálních i náboženských vrstev. Zajímají ho osoby, nikoli sociální kategorie či etikety. A je krásné, že ve skupině jeho učedníků všichni, ač rozdílní, společně koexistovali a přemáhali těžkosti, které si lze domýšlet: sám Ježíš byl motivem soudržnosti a všichni byli sjednoceni v něm. Je to zjevné ponaučení pro nás, kteří jsme často nakloněni zdůrazňovat rozdíly, ba protiklady a zapomínat, že v Ježíši Kristu je nám dána síla k usmíření našich konfliktů. Mějme také na paměti, že skupina dvanácti apoštolů je předobrazem Církve, v níž mají prostor všechna charismata, národy, rasy, všechny lidské kvality, které mají své místo a jednotu ve společenství s Ježíšem. Pokud jde o Judu Tadeáše, je tak nazýván tradicí, která spojuje dvě různá jména: zatímco jej totiž Matouš a Marek

Socha sv. Judy Tadeáše
v chrámu sv. Benedikta v Pustiměři

nazývají jednoduše „Tadeáš“ (Mt 10,3; Mk 3,18), Lukáš ho označuje jménem „Juda Jakubův“ (Lk 6,16; Sk 1,13). Přízvisko Tadeáš je nejistého původu a bývá vysvětlováno buď jako odvozenina z aramejského *tadda'*, což znamená „hrud“ a znamenalo by tedy „velkodušný“, anebo jako zkratka řeckého jména „Theodor, Theodotus“. Traduje se o něm jen málo. Pouze Jan zaznamenává jednu jeho otázku, se níž se obrátil na Ježíše během poslední večeře: „Pane, jak to, že se chceš dát poznat nám, a světu ne?“. Je to otázka velice aktuální, kterou klademe Pánu i my: proč se Zmrtvýchvstalý neukázal v celé své slávě svým protivníkům a neukázal, že vítězem je Bůh? Proč se ukázal jenom svým Dvanácti? Ježíšova odpověď je tajemná a hluboká. Pán odpovídá: „Kdo mě miluje bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek.“ (J 14,22-23). Chce se tím říci, že Vzkříšeného je třeba vidět a vnímat také srdcem, aby tak Bůh mohl přebývat v nás. Pán se nezjevuje jako nějaká věc. Chce vstoupit do našeho života a proto se ukazuje způsobem, který implikuje a předpokládá otevřené srdce. Pouze tak uvidíme Vzkříšeného. Judovi Tadeášovi bylo v minulosti připsáno autorství jednoho z listů Nového Zákona, které bývají nazývány „katolické“, protože nejsou adresovány určité místní církvi, ale velmi širokému okruhu příjemců. Je totiž určen „povolaným, milovaným od Boha Otce a uchovávaným pro Ježíše Krista“ (v.1). Ústřední starostí tohoto spisu je varovat křesťany před všemi „blouznivci“(v.8), kteří zaměňují milost Boží za prostopášnost, svádějí ostatní bratry nepřipustnými naukami a zavádějí do Církve rozdělení - tak definuje Juda tyto svérázné ideje a myšlenky. Juda je přirovnává dokonce k padlým andělům a za použití silných slov praví, že „jednají jako Kain“ (v.11). Kromě toho je bez okolků nazývá „mraky bez vody, sem tam honěné větry, stromy stojící na podzim bez plodů, dvakrát odumřelé, vykořeněné, divoké mořské vlny, které jako pěnu vyvrhují svou špínu, bludné hvězdy, pro které je navěky připravena nejhlubší tma“ (vv.12-13). Dnes asi už nejsme zvyklí používat tak polemický slovník, který nám přesto říká něco důležitého. Uprostřed všech pokušení, které existují, ve všech proudech moderního života, musíme zachovat identitu naší víry. Cestou odpuštění a dialogu, na kterou šťastně vykročil 2.vatikánský koncil, je zajisté třeba pokračovat s pevnou vytrvalostí. Nicméně, nesmí se přitom zapomenout na povinnost promýšlet a ukazovat stále a s nezměnnou silou hlavní a nezadatelné linie naší křesťanské identity. Z druhé strany je třeba mít na paměti, že tato naše identita vyžaduje sílu, jasnost a odvahu před odporem světa, ve kterém žijeme. Proto text epištoly pokračuje: „Ale vy, milovaní, stavte svůj život na své přesvaté víře, modlete se (ve spojení) s Duchem svatým, uchovejte se v Boží lásce a očekávejte milosrdenství našeho Pána Ježíše Krista pro věčný život. Smilujte se nad těmi, kdo kolísají...“ (vv.20-22). List se pak končí těmito krásnými slovy: „Tomu, který má moc uchránit vás před pádem a uvést vás radostné a čisté před svou velebností, jedinému Bohu, který nás zachránil, buď skrze Ježíše Krista, našeho Pána, sláva, velebení, vláda a moc, (jak to bylo) přede vším časem, (tak buď) nyní i navždycky. Amen.“ (vv.24-25). Je dobře vidět, že autor těchto řádků v plnosti žil svou vírou, ke které patří velké skutečnosti jako morální integrita a radost, důvěra a nakonec chvála, a je zcela motivován jenom dobrotou našeho jediného Boha a milosrdenstvím našeho Pána Ježíše Krista. Proto ať nám jak Šimon Kananejský, tak Juda Tadeáš pomáhají stále znovu objevovat a neúnavně žít nádheru křesťanské víry a umět ji mocně a zároveň klidně dosvědčovat. *(Benedikt XVI.)*

29. ŘÍJNA – **BL. MARIE RESTITUTA KAFKOVÁ**

Na svět přišla jako Helena Kafková 1. května 1894 v Husovicích, které jsou dnes součástí Brna. Její otec Antonín pocházel z Náměšti nad Oslavou, matka Marie ze západočeských Přeštic, ale seznámili se ve Vídni, kam odešli jako tisíce dalších Čechů za prací. Po svatbě se Kafkovi vrátili na Moravu, kde však dlouho nepobyli. Dva roky po narození dcery Heleny, již šestého dítěte, se přestěhovali zpět do rakousko-uherské metropole, kde rodina získala roku 1906 domovské právo. Helena zde navštěvovala dívčí měšťanskou školu, ale nepatřila k nejlepším žákyním - určitou roli zde sehrálo i to, že se u Kafků doma mluvilo česky. Po absolvování školy krátce pracovala jako služebná, prodávala tabák v trafice a nakonec nastoupila jako ošetřovatelka do jedné z vídeňských nemocnic. Zde se setkala s řeholnicemi třetího řádu svatého Františka, které

zde pracovaly jako zdravotnický personál, a zatoužila stát se jednou z nich. Rodiče, ačkoli pocházeli z katolických poměrů, nebyli nadšeni. "Matka často plakala a chtěla jí tu věc vytlout z hlavy. Ona však tím tvrdohlavěji trvala na svém," vzpomínala později Helenina sestra Valérie. Helena tehdy z domova utekla, ale pro nezletilost ji do kláštera nepřijali. Do řádu vstoupila až krátce před první světovou válkou - v dubnu 1914. V přihlašovacím dotazníku uvedla, že do řádu vstupuje "z lásky ke službě nemocným". Co všechno ta slova znamenají, pocítila mladá klášterní novicka záhy - krátce po vstupu do řádu asistovala při těžkých operacích. Působila i na interně, kde hrozila infekce. "Nejenže byla nesmírně šikovná na operačním sále, ale uměla zacházet s těžce postiženými osobami a vydržela i tam, odkud mnoho jiných sester uteklo," vzpomínala na ni jedna z jejích kolegyně. Ani tato první těžká zkušenost neodradila Helenu od jejího vysněného záměru - v říjnu 1915 oblékla františkánské roucho a přijala řádové jméno Marie Restituta, Navracená. Jako by volba řádového jména předurčila její další osud - Restituta ze Sory byla jako křesťanka popravena ve 3. století římským císařem. Její jmenovkyně, sestra Marie Restituta, složila první věčné sliby v roce 1916, definitivní rozhodnutí stát se nevěstou Kristovou pak stvrdila o šest let později. To však již habsburská monarchie neexistovala. Po jejím rozpadu se Helenin otec přihlásil k Masarykově republice, a získal tak československé občanství. Jaký byl vztah jeho řeholní dcery k tomuto státnímu útvaru, není známo. Prý se považovala za Vídeňáčku, neboť v prostředí tohoto národnostně různorodého města vyrůstala. Jisté ovšem je, že v jejím chování, jak je popisují svědkové, nalezneme určité rysy typické pro českou národní povahu. Když ve dvacátých letech rodiče Heleny Kafkové zemřeli, byly vazby k její rodné zemi zpřetrhány. Na jaře 1919 hledaly vídeňské františkánky vrchní sestru do nemocnice ve městě Mödlingu nedaleko od Vídně. Tamní primář doktor Stöhr byl sice vynikající chirurg, ale měl pověst hrubého a konfliktního člověka. Neočekávalo se, že se o toto místo některá sestra přihlásí. Ale stalo se - zájem projevila Marie Restituta. Ačkoli jí bylo pouhých 25 let, stala se zanedlouho vůdčí osobností nemocnice. S obávaným primářem se spřátelila natolik, že jí svěřoval i výchovu svých dětí. „Při operacích, neoperoval-li sám primář, nýbrž některý z mladších lékařů, jsme měli dojem, že operaci vede ona. Měla nástroj připraven dřív, než operatér cokoli řekl. Mohli jsme se od ní hodně naučit," vzpomíná jedna rakouská lékařka, která pobývala

v Mödlingu na studentské praxi. Oblíbená sestřička byla na druhé straně přísná a neústupná a její temperamentní povaha jí přivodila nejen jeden konflikt a vysloužila jí přezdívku sestra Resoluta. Přesto ji lékaři i sestry respektovali, mimo jiné pro její velký smysl pro spravedlnost. "Byla rezolutní v nejlepší slova smyslu, neznala otálení a kolísání," řekl o ní kněz z nedaleké farnosti. Pacienti zase oceňovali její laskavý přístup: "Měla osobní, srdečný kontakt se všemi, mohli jsme jí všechno říci, se vším k ní přijít. Věděla ihned, co koho tlačí a co kdo potřebuje. Byla mateřská k těm, kteří byli skutečně nemocní, citlivky a hypochondry nesnášela." Podle očitých svědků se sestra Restituta v některých věcech chovala jako většina ostatních. Když měla po zvlášť těžké operaci, chodila do místní hospody a hostinské, s níž se přátelila, vždy zavelela: "Běž, přines mi guláš a korbel piva!" Český národní mok byl dokonce jejím nejoblíbenějším nápojem a nejraději ho pila přímo z lahve. Údajně to dokázala tak zručně, že se to od ní někteří pacienti učili. To vše nezůstalo bez vlivu na její postavu - vážila prý přes 100 kilogramů. I když tak Helena Kafková nenaplnuje zažité představy o asketických světcích, byla ve skutečnosti hluboce pobožná. Breviář s sebou nosila i do hospody a den vždy končila modlitbou v nemocniční kapli. Po připojení Rakouska k hitlerovskému Německu v roce 1938 nastaly pro katolíky zlé časy. Arcibiskupský palác vídeňského kardinála Innitzera napadli zfanatizovaní příslušníci Hitlerjugend a nacistická diktatura dolehla i na poklidný život v Mödlingu. Primář Stöhr se přestal hlásit ke katolictví a odmítl nechat své nejmladší dítě pokřtít. Z jiného lékaře, doktora Stumfohla, se vyklubal tajný člen nacistické strany a SS. Zejména s tímto mužem začala mít Restituta, která považovala Hitlerovy názory za neslučitelné s učením Kristovým, stále více konfliktů. Proti nacismu bojovala nejprve skrytě, když nechala tajně pokřtít primářovu dceru, později proti němu dokonce vystoupila otevřeně. Když byly v roce 1940 slavnostně zprovozněny nové prostory mödlingské nemocnice, zavěsila Restituta nad vchodové dveře všech místností kříže, a to nikoliv hákové. Bylo nařízeno je odstranit, což však statečná sálková sestra ani její kolegyně Kajetána neučinily. Obě proto měly být z nemocnice vyhozeny, ale jelikož za ně nebyla náhrada, zůstaly. V prosinci 1941 si Restituta nechala v nemocnici sekretářkou opsat dva protinacistické letáky. Když se o tom dozvěděl esesák Stumfohl, oznámil věc policii. 18. února 1942, přesně na Popeleční středu, si pro Marii Restitutu přijelo gestapo a zatkl ji přímo na operačním sále. Byla obviněna z přípravy velezrady. Je přitom podivné, že byla zatčena až dva měsíce poté, co se o její protinacistické činnosti dozvědělo gestapo. Zdá se, že její případ byl vybrán jako exemplární pro zastrašení Hitlerových odpůrců z řad katolíků. Restituta byla odsouzena 29. října 1942 k trestu smrti. Záhy přišlo několik žádostí o její omilostnění - kromě rodiny, vídeňského kardinála a papežského nuncia se za ni přimlouvali i někteří vysoce postavení nacisté, například vídeňský župní vedoucí Baldur von Schirach. Vedoucí kanceláře nacistické strany Bormann však označil její čin za "nanejvýš nebezpečný" a zmírnění rozsudku zamítl. Helena Kafková alias sestra Marie Restituta tak byla 30. března 1943 ve Vídni popravena gilotinou. I v nacistickém vězení Restituta podporovala slabé a nemocné. "Vyzařovala z ní zvláštní síla; co řekla, tomu se věřilo. Její čestnost, otevřenost a přímočarost byly prostě jedinečné! Vliv, kterým sestra Restituta působila na spoluvězeňkyně, byl na základě jejího lidství a toho, čím vyzařovala její osobnost, skutečně velký," řekla o ní její spoluvězeňkyně komunistka. Taktéž její dopisy z vězení prozrazují obrovskou vnitřní sílu. Své představené napsala: „Je možné člověka od všeho vzdálit, je možné člověku všechno vzít, ale nikdo mu nemůže vzít víru, kterou má v srdci."

30. ŘÍJNA – SV. MARCEL

Podle letopisů údajně pocházel ze Španělska. Pojednání o jeho životě se dochovalo ve dvou pramenech a legendární pojetí se zabývá i jeho rodinou. Nové římské Martyrologium Romanum samostatně uvádí Marcelovu mučednickou smrt v Tanger v Mauretánii v dnešním Maroku. Představuje ho jako setníka, který místo nařízeného obětování pohanským bohům složil vojenskou hodnost i zbraň s prohlášením, že je křesťan a nemůže se dále řídit příkazy, kterým je jako voják povinen, ale jen naukou Ježíše Krista. Za tuto věrnost mu byla setnuta hlava. Podle legendy, v době kdy jeho legie pobývala v Leónu na severozápadě Španělska, se oženil s dívkou Nonou ze vznešeného rodu a měl s ní celkem 12 synů: Klaudia, Luperka, Viktora, Fakunda, Primitia, Emeteria, Celidona, Servanda, Germana, Fausta, Januaria a Martiala. Po nějaké době prý díky horlivosti jednoho biskupa konvertoval a s ním pak přijala sv. křest celá rodina. Později musel následovat svou legii do Tingis, dnešního Tangeru v blízkosti Gibraltarského průlivu. V roce 298 zde byla připravena oslava narozenin císaře, při které všichni vojáci, jak bývalo zvykem, museli obětovat pohanskému božstvu. Marcel se rozhodl, že jako křesťan místo povinnosti obětovat, vystoupí z legie. Při nástupu k slavnosti předstoupil před vojenské prapory, odložil důstojnický pás a zvolal: „Já obětuji pouze Ježíši Kristu, věčnému králi!“ Při odkládání zbraně a dalších odznaků své důstojnické služby prý prohlásil: "Od nynějška již nebudu sloužit císařům, protože opovrhují modloslužbou, prokazovanou hluchým a němým bohům ze dřeva a kamene. Je-li voják nucen obětovat dřevu a kovu, pak mi nezbývá než zřít se vojenské hodnosti a vystoupit z vojska." Nad slovy svého setníka Marcela se vojáci až poděsili s otázkou, co bude následovat? Někdo na jeho výstup hned upozornil velitele Fortunáta a Marcel byl vzápětí uvězněn. Velitel ho pak vyslychal a po jeho námitkách, že jako křesťan nemůže mít účast na modloslužbě, poslal ho k císařskému náměstkovi Agrikolanovi se zprávou o jeho výstupu, kterým se veřejně rouhal bohům. Agrikolan se podivil, že se Marcel přiznal, že je křesťan a protože mu Marcel své vyznání zopakoval, udiveně se ho ptal, zda se nezbláznil. Po jeho odpovědi, že kdo se bojí Boha neblázní, vynesl císařský náměstek rozsudek, který nařizoval setnout Marcelovi hlavu. Statečnost a zjevná duchovní převaha odsouzeného nad pohanským soudcem, se silně dotkly písaře či tajemníka vojenského soudu, Kasiána (pam. 3. 12.), který pak vyjádřil svůj nesouhlas a soudci vytkl nespravedlnost. Marcel svou statečností a věrností ve víře dal příklad i svým synům, z nichž jej první tři o něco později v Leónu následovali podstoupením mučednické smrti pro víru. Jejich památka je připomínána ve stejný den, ale pro odlišnost místa a pozdější smrt ji martyrologium uvádí samostatně. Ostatky sv. Marcela byly přeneseny do chrámu v Leónu a tím byla vyjádřena i rodinná sounáležitost.

31. ŘÍJNA – SV. WOLFGANG

Narodil se kolem roku 924 u Reutlingenu ve Švábsku v Německu. Byl synem hraběte z Pfullingen a Gertrudy z Veringen, kteří jsou řazeni mezi zchudlou šlechtu, ale Wolfgangovi zajistili vysoké vzdělání. Jeho prvním učitelem byl kněz, který se mu věnoval coby přítel rodiny a žasl nad jeho talentem i pokroky v duchovním životě. Potom za studiem odešel na ostrov Bádenského jezera do Reichenau. Zde se jeho přítelem stal Jindřich Babenberský, pozdější trevírský arcibiskup. Díky jemu se dostal do školy

založené jeho bratrem ve Würzburgu. Jeho úspěchy zde vyvolávaly žárlivost a proto odešel.

V roce 956 jej Jindřich, již jako trevírský arcibiskup, povolal za ředitele dómské školy a děkana kapituly v Trevíru. Na arcibiskupovo doporučení ho císař Ota I. vzal r. 964 do svých služeb a v Kolíně mu nabídl lákavou kariéru, ale ta neodpovídala Wolfgangově mnišskému zaměření. Proto v následujícím roce toto místo zaměnil za klášter v Einsiedelnu ve Švýcarsku. Augsburský biskup Ulrich mu v r. 970 udělil kněžské svěcení. Wolfgang další rok odešel jako misionář do Uher. Pasovský biskup Pilgrim, pod nějž území spadalo, ho s podezřívavostí předvolal. Když si prověřil jeho schopnosti a poznal jeho ctnosti, navrhl jej císaři za kandidáta na uvolněný biskupský stolec v Regensburgu i přesto, že Wolfgang, nejspíš z pokory, zprvu nechtěl souhlasit. V roce 973 však od salcburského arcibiskupa přijal biskupské svěcení a nastoupil na stolec v Regensburgu. Wolfgangovou první starostí bylo zjištění situací v kláštorech, které pod jeho vedení spadaly a začal s jejich reformou, včetně vytvoření opatství, aby

kláštery měly své vlastní představené. Zároveň mu šlo i o obnovu a pozvednutí diecézní pastorače. Dalším velmi významným krokem bylo ustanovení pražského biskupství. Během prvního roku po nástupu do úřadu Wolfgang připravil potřebný dokument o založení nové diecéze, vše potřebné projednal s císařem Otou I. i českým panovníkem Boleslavem II.. Němcům, kterým se jeho krok nelíbil, řekl, že rád sebe i co má obětuje za posílení církve v Čechách. Téhož roku dosáhl v Římě potvrzení pražské diecéze. Někteří mu zazlívali hospodářské ztráty, které souvisely s osamostatněním území Čech. Wolfgang hledal co nejúčinnější způsoby evangelizace. Sám žil jako mnich, ať šlo o oděv, dodržování jistých pravidel, asketický život i postoj v srdci. Měl velké porozumění pro potřeby věřících a praktický život. Skrže vizitace ve farnostech snažil se všem být blízký a tak je snadněji přibližovat k Bohu. Záleželo mu na školství, angažoval se za dobrou výchovu i vzdělání mládeže. Na srdci měl také pomoc chudým. V roce 987 pro ně otevřel sýpky a dbal na spravedlivé rozdělování obilí, jelikož neúroda zapříčinila hlad a drahotu. Mezi množstvím legendárních příběhů o dobrém srdci Wolfgangově je i o dopadení zloděje, který na biskupství ukradl záclonu. Sloužící ho předvedli před biskupa, žádající jeho potrestání. Pro Wolfganga bylo nejdůležitějším, že dopadený se pro krádež rozhodl kvůli velké nouzi a tak ho místo trestu obdaroval. Zemřel při cestě k salcburskému arcibiskupovi na poradu. U obce Puppung poblíž Lince v Horním Rakousku jej zachvátila horečka a pocítil, že nastává konec jeho pozemského života. Nechal se proto přenést do nejbližšího chrámu. Byl jím v této obci kostel sv. Otmara, z nějž měl v mystickém zážitku v době povolání na biskupský stolec předpovězeno, že po 22 letech bude povolán na věčnost. To se splnilo u jeho oltáře, kde ještě přijal svátosti na cestu a pak v kajícím ulehnutí na tvář, jako při prostraci za svého svěcení, odevzdal Pánu svou duši. Předtím jeho nejbližší doprovod chtěl bránit ostatním lidem ve vstupu do kostela, v němž umíral biskup. Ten však řekl: "Nechte otevřeno, ať vstoupí kdo chce. Nestydím se zemřít, hanbou

je pouze hřích, nikoli smrt." Pohřben byl v Regensburgu. Ke kanonickému schválení Wolfgangovy úcty došlo v říjnu 1052 papežem Lvem IX. při přenesení jeho ostatků do nové krypty chrámu sv. Emeráma. K většímu rozšíření jeho úcty začalo docházet až ve 14. století. Při oslavě 900 let od ustanovení pražské diecéze v roce 1873, část relikvií (dvě kosti) sv. Wolfganga obdržela pražská katedrála.

1. LISTOPADU – VŠECH SVATÝCH

»Zpíváte Pánu Bohu: Ty jediný jsi svatý, ty jediný jsi svrchovaný, ty jediný jsi Pán. Potom hledáte po celém světě svaté lidi a stavíte je na oltáře. Kostely jsou těmi světci a sveticemi tak přeplněny, že tam člověk i na Pána Boha zapomene. Svatá Barbora je nad oltářem v bombastické slávě, zatímco Kristus je jen na malém křížku na oltáři. Bůh Otec pak se už skoro vůbec namaluje«. Už si nevzpomínám, kdo mě tu námitku předhodil. Vím jenom, že jsem odpověděl něco zmateného. Dal jsem se totiž pomýlit i já.

»Zpíváte Bohu: Ty jediný jsi svatý, ty jediný jsi svatý, ty jediný jsi Pán.« Ano, zpíváme to v mešním Gloria. Ale zpíváme to Bohu, který je v člověku. »Ty jediný jsi svrchovaný, Ježíši Kriste, se svatým Duchem, ve slávě Boha Otce. Amen«. To pak je něco opravdu zvláštního, něco, co zatrpčilo a pohoršilo Židy, že totiž Ježíš, který je člověk, si připisuje to, co patří samému Bohu (sr. Jn 10,33). Není to maličkost. Blasfémie se trestala podle Zákona smrtí a Kaifáš si teatrálně trhal roucho (Mt 26,65). V řecké filosofii to pohoršení odpadlo. Bůh je podle Platona a Aristotela čistá Mysl, člověk, který myslí se povznáší k Bohu, podobá se mu a má se mu připodobnit, co nejvíc dokáže. Ale náboženství není filosofie. Stará náboženská tradice je jiná. Nad delfským chrámem byl nápis: Poznej sebe sama. Zdá se, že to mělo původně tento smysl: člověče, poznej se, uznej, že jsi jenom člověk, nestav se na roveň bohům. Až to poznáš, pak teprve vstup dovnitř na toto posvátné místo. Bible vyjadřuje Boží transcendenci, nedosažitelnost ještě důrazněji. Bohu se nikdo a nic nevyrovná. Člověk mu nemůže dát ani jméno. Vidět ho, znamenalo ve Starém zákoně umřít (Iz 6,5). Termín, který vyjadřuje tuto Boží nedostupnost, nepodobnost, nesrovnatelnost se vším ostatním, je právě slovo »svatý«. Ty jediný jsi svatý! české slovo *prý* znamenalo etymologicky cosi jako rychlý, svižný, podobně jako německé *geschwind*. Zato hebrejské *qodeš* i řecké *hagios* znamenají původně skutečně nedostupný. Aplikovalo se původně k místům. Hora, keř, strom byly tabu, zakázané. Ohlas toho pojetí máme i ve zjevení na hoře Sinaj. Mojžíš si musí sejmout obuv a nesmí se přiblížit až k hořícímu keři, protože místo je svaté (Ex 3,5). I Sinaj byla svatá hora, lid i zvířata se museli od ní zdržovat v jisté vzdálenosti. Posvátným vrcholům, na kterých obětovali Kananejci bohům, Jahve ovšem nepřál. Byly znamením modloslužby. Bůh si skutečně vyhrazuje svatost jen a jen pro sebe. Krásně je to vyjádřeno ve vidění proroka Izaiáše v 6. kapitole.

Prorok vidí Hospodina Boha nebeských vojsk nad chrámem. Okolo něho jsou Cherubíni, planoucí nebeské bytosti, strážci u trůnu. Ale i ti si zakrývají tvář křídly, aby Boha neviděli přímo a zpívají to, co tomu zjevení odpovídá: Svátý, svátý, svátý Hospodin, Bůh zástupů (v. Iz 6,3). Reakce proroka je pochopitelná: »Běda mně, je se mnou konec!« (v. 5). Přiblížil se tam, kam se blížit neměl. Ale jeden ze Serafů mu očistí ohněm rty, aby mohl mluvit. Vyjadřuje se tu tedy obrazně dvojí postoj typický pro Bibli: nikdo se nesmí Bohu blížit, zahynul by jako ten, kdo se blíží ohni; současně však se Bůh sám blíží k člověku, v tom případě ho Bůh nespálí, ale očistí. To pak je podstata lidské svatosti. Bůh, který je v člověku, posvěcuje ho, ale neničí. Stává se hořícím keřem, který žhne, ale nespálí se. Odedávna přirovnávali Pannu Marii k hořícímu keři. Lidství Kristovo pak Otcové církve připodobňovali rozpálenému železu. Má všechny vlastnosti železa, zůstává železem a přitom pálí a svítí jako oheň. Kristus je skutečně svátý. Bylo to ohlášeno už při zvěstování: »To dítě, které se z tebe narodí, bude nazýváno svaté« (Lk 1,35). Je tu v textu i krásná reminiscence, ohlas posvěcení Šalomounova chrámu na Sioně: duch Boží na ni sestoupil a sláva Hospodinova tu byla zřejmá (2 Chron 7,1 násl.). Sestoupení Ducha svatého na Marii v početí Krista ohlašuje anděl (Lk 1,28). Sv. Jan pak užívá výrazu, který se vztahuje k této souvislosti: »Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi,« doslova podle řečtiny, »udělalo si stan,« »bydliště mezi námi« (Jn 1,14). Kristus je tedy skutečně přebývání Božího ohně na zemi, jak říkají syrští Otcové. A od tohoto ohně, píše Pseudomakarios, se jako od první pochodně zapalují všechny další. Pro sv. Pavla jsou křesťané svatí (sr. Ef 1,1), protože v nich přebývá Duch svátý. Podstata křesťanské dokonalosti je tedy svatost. Všichni křesťané se mají stát svatými, mají zaplnit církve, jejíž podstatnou vlastností je svatost. Mají jejich obrazy také zaplnit kostely? Víme, že podle církevního práva mají právo na obrazy a sochy v kostele, vystavené k uctívání, jenom svatí kanonizovaní nebo beatifikovaní, prohlášení úředně za svaté nebo blahoslavené. Je jich v církvi mnoho, ale ve skutečnosti málo, mizivé procento všech svatých. Podle dnešní praxe církve kanonizuje jen ty svaté, kteří svým životem slouží také za vzor víry a křesťanských ctností. Z toho pak vzniklo mínění, že všichni svatí musí být také viditelně dokonalí, morálně vzorní, duševně vyrovnaní a mírní. Většina malířů by ráda malovala kostel se světci v něm po všech stěnách. Každý umělec totiž rád zobrazí dokonalého člověka. Byli všichni světci i po lidské stránce úplně dokonalí? Milost zdokonaluje přirozenost, ale ne mechanicky. Jistě je mnoho světců, kteří jsou i po lidské stránce velmi sympatičtí. Někteří byli beze sporu i tělesně krásní, silní. Dali si např. práci vypočítat, kolik kilometrů ušel sv. František Xaverský pěšky na svých misijních cestách v Indii a Japonsku. Zdá se, že by ho sotva který sportovec dostihl. Víme ostatně, že byl jako student v Paříži nejlepším běžcem o závod. Mnoho svatých vynikalo intelektuálním nadáním, bystrostí. Stali se pak spisovateli, řečníky. Kolik svazků mají např. spisy sv. Augustina a dodnes je rádi čteme. Sv. Ignác z Loyoly vynikal nezlomnou vůlí, sv. don Bosco roztomilou přívětivostí, sv. František z Assisi poetickým romantismem. Ale možná i v těchto případech dojem klame. Byli kanonizováni i světci, kteří měli povahu těžkou, nepřijemnou, vzdorovitou, lehkomyšlnou atd. V životopisech se pak poukazuje na to, jak milost Boží přemáhala to, co se zdálo nemožné, a že světec hrdinsky zdolal překážky. Proto jej kanonizovali. Ale je i mnoho těch, kteří tolik neuspěli. Měli mnoho dobré vůle, ale každou chvíli jejich sklony propukly, cítili se slabými, možná skoro v ničem neuspěli. Takové církve nekanonizuje. Nejsou příkladní. Ale pro svou dobrou vůli se spasili, Duch sv. oživil člověka slabého.

Mají dokonce svůj zvláštní svátek v roce: den všech svatých. Všichni totiž žijí a kralují s Kristem ve slávě Boha Otce.
(Tomáš kardinál Špidlík, S.J.)

1. LISTOPADU – VŠECH VĚRNÝCH ZEMŘELÝCH

V Itálii je velmi řídká kremace. Když jsem řekl jedné pa-ní, že chodí v Českoslovenku i kněz dělat obřady do krematoria, zhrozila se a řekla rmmč pohoršené: «To by neměla církev dovolovat!» Řekl jsme jí docela jednoduše: «Vždyť to také církev dlouho zakazovala!» Ale proč? Ne pro nějaké estetické nebo hygienické důvody. Pohřeb je totiž poslední vyznání víry na cestě života. Ti, kdo po první světové válce u nás propagovali kremaci, měli na mysli jis-tou ideologii. Pochovávání do země bylo totiž a ještě je velmi spjato s ideou, že se tělo zemí jenom

svěřuje, že jednoho dne vstane z mrtvých, že je jen jako zaseté semeno. Proto ti, kteří chtěli veřejně vyznat, že v život po smrti nevěří, se dávali ostentativně spálit. Prach se rozmetá a nezůstane nic. K takovému vyznání se ovšem křesťan nesměl pro-půjčit. Ale kde není s kremací tato propaganda spojena, není důvod, proč by církev tento druh pohřbu zásadně od-mítala. Bůh nás vzkřísí z prachu země nebo z prachu pope-la stejně. Není tedy tak důležité vnější pochování, ale velmi důležitý je postoj ke smrti samé. Berďájev píše, že se pozná duchovní výška člověka podle toho, jaký zaujme postoj ke smrti. Postoj křesťanský pak je docela zvláštní, jedinečný. Všichni se s ní chtěli nějak smířit jako s nevyhnutelným zlem. Křesťanství ji naopak nespojuje s životem, ale s něčím, co k životu nepatří, tj. s hříchem. Bůh je dárce života, hřích způsobil smrt. «Skrze jednoho člověka přišel hřích na tento svět a skrze hřích smrt» (Řím 5.12). My obvykle řadíme smrt jen mezi zla «fyzická». Je však mezi nimi na prvním místě, zdá se totiž naprosto ne-vyléčitelná. Proto se ani nemodlíme za to, abychom neumřeli. Prosíme jenom, aby to bylo později, klidně, bez bolesti, ve smíru s Bohem a s lidmi. Sv. Josef se vyzývá jako patron šťastné smrti. Nesmrtelnost zde na zemi by se stala trestem a tíhou, jak je vidět z legendy o Ahasférovi nebo z Ovidiovy báje o cikádě. Filosofové a básníci se pokoušeli o to, aby přesvědčili lidi, že je smrt normální, že patří k životu, že je dokonce užitečná. «Smrt není zlá, smrt je jen kus života těžkého » (Wolker). «Co na tom divného a neobyčejného, že smrtelný člověk umírá?» (Seneka). Podle stoiků je smrt indiferentní, není ani dobrá ani zlá, záleží jen na tom, jak, kdy, proč kdo umírá. Platon a jeho žáci věřili, že je pravý život jen život duše, ve světě idejí, až se odloučí od těla. Filosofie je tedy snaha umírat. Smrt je radostná brána k plnému poznání pravdy. Mnoho z těchto myšlenek proniklo do křesťanské literatury, do nápisů na hroby, pohřebních řeči, ba dokonce i do vážných úvah asketů. Přesto však by bylo nesprávné, kdybychom je přijímali povrchně, jako lacinou útěchu pro truchlíci. Zkreslovaly by drtivou a vážnou skutečnost, kterou je smrt. Vždyť

hodnota náboženství, jak píše N. Berd'ájev, vysvítá nejlépe z toho, jaké stanovisko zaujme ke smrti. Tváří v tvář k ní oněmuje lidská výmluvnost a před její pravdou zblednou lži celého života. Písmo se nedívá na smrt s lehkomyšlností moderního člověka, ani nehlasá pod zorným úhlem statistiky hospodářských a sociologických úvah nutnost umírání. Bůh Izraele je Bůh živý (*Žl 41,3*), do člověka vdechl při stvoření život (*Gn 2,7*) požehnal stvoření, aby rostlo a se množilo (*Gn 1,22*). Nemyslí tedy autoři Písma, že by smrt byla přirozený zjev, oprávněný ve vývoji světa. Je následek hříchu. «Duše, která hřeší, zemře» (*Ez 18,4*). Tento motiv se často opakuje. Adam propadl smrti v tom okamžiku, kdy neposlechl Boha (sr. *Gn 2,17*). Zemřel duchovně, protože ztratil přímý styk s Bohem, jeho přítomnost. Tělesný skon přišel později jako nevyhnutelný důsledek. Pro tuto souvislost s hříchem je tedy smrt hrozná. Prožíváme tu tragicky svou vzpuru proti živému Bohu. Spekulativní otázkou, co by se bylo stalo, kdyby byl Adam nezhřešil, se Písmo nezabývá. Zjišťuje jenom skutečnost, že smrt od Adamova hříchu vládne světem (sr. *Řím 5,17*). Před ostatním světem smrt člověka ponižuje. On, kterému Bůh vdechl při vzkříšení svůj život (*Gn 2,7*), se stal podobným nerozumným zvířatům a dočkává se stejného konce jako ona. Smrt se stala nástrojem v rukách ďáblových. Od počátku Satan nenáviděl stvoření Boží, ale byl bezmocný, nemohl mu uškodit. Nyní je beztrestně ničí smrtí, protože je «vrah od počátku» (*Jan 8,14*). Kristus, který přišel, aby přemohl hřích a jeho následky, vystupuje ovšem nutně také jako vítěz nad smrtí. Přemáhá i toho «posledního nepřítele» (sr. *1 Kor 15,26*). Ve *Zjevení sv. Jana (1,18)* vystupuje proto nakonec on a ne ďábel, který drží klíče od smrti a podsvětí. Kristus ovšem přemohl smrt svým zvláštním způsobem, tak jako přemáhá fyzické zlo: ne útekem, ale přijetím. Vzal tedy i smrt dobrovolně na sebe. Přemohl «smrt smrtí» (sr. *Žid 2,14*). Stalo se pak zdrojem života právě to, co bylo nástrojem moci ďáblovy. Takový význam nabývá i smrt křesťana, který umírá s Kristem. I pro nás je skon, máme-li užít slov sv. Františka z Assisi, sestřičkou tělesnou smrtí. Je prostředek k očištění a brána života. Proto má úzký vztah se křtem. Ten i svým vnějším obřadem vyjadřuje smysl tohoto tajemství. Ponoření pod vodu znamená smrt a pohřeb člověka starého. Z vody pak vystupuje člověk nový, oblečený v Krista oslaveného. Proto všichni, kdo v něho uvěřili, «už přešli od smrti do života» (*Jan 5,24*). Platon definoval filosofii jako «studium smrti», umění umírat. Pro křesťany se smrt stala uměním žít. Starý význam trestu sice nepominul. Naše umírání stále doprovází slabost těla a utrpení. Přesto však už jsme svobodni od strachu ze smrti (*Žid 2,15*). Už není zlem, ale přechodem, život se «neodnímá, ale mění» (preface za zemřelé). «Bojí se snad obilí, když je mají zavézt do stodoly? Naopak, čeká na to!» (sv. *Augustin*).

3. LISTOPADU – SV. MARTIN DE PORRES

Narodil se 9. 12. 1579 v Limě v Peru jako nemanželský syn španělského šlechtice Juana de Porres z Burgosu a bývalé černošské otrokyně Anny Velasquez z Panamy. Otec se zprvu k němu nechtěl znát, proto byl při Martinově křtu v kostele sv. Šebestiána uveden jako neznámý. Měl o dva roky mladší sestru Janu. Po nějaké době se otec k dětem, jimž matka dala křesťanskou výchovu, přiznal a vzal je na čas do Guayaquil, přístavu v Ekvádoru. Poté co se stal vládcem Panamy, svěřil Janu do výchovy příbuzného a Martina s tmavou pletí nechal v Limě u matky. Z prostředků otce se měl Martin v Limě vyučit nějakému řemeslu a tak se v 15 letech stal holičským učněm a zároveň se seznámil s léčitelstvím, které se tehdy s tímto oborem praktikovalo. Získal jisté základy medicíny a

farmacie a stal se uznávaným odborníkem v přírodním léčitelství. Jeho touhou však bylo stát se dominikánem, jejichž první klášter se nacházel právě v Limě. Zákony v té době však byly proti přijímání Indiánů, černochoů a jejich potomků do řeholního řádu. Nemělo pomoci ani postavení otce. Představený konventu Santa Rosario, Juan de Lorenzana, byl nakonec ochoten tento problém přehlížet a Martina, kterého vzal nejprve mezi terciáře (r.1594) nechal 2. 6. 1603 složit řeholní sliby. Uvádí se, že tomu předcházel Martinův návrh, aby ho prodali za otroka a zlepšili si tak špatnou finanční situaci kláštera. Již od doby co se Martin stal terciářem, s velkou svědomitostí a láskou vykonával v klášteře úklidové i některé další služební práce. V souvislosti s touto starostí se o něm rozšířila pověst, že je neuvěřitelným ochráncem zvířat a proto byl po čase nazýván i „americkým Františkem z Assisi“.

Vysvětlil prý potkanům a myším, z nichž jednu vzal do ruky, že nemohou žít tam, kde má klášter jídlo pro chudé ani nikde mezi oblečením, natož v sakristii a proto musí odejít z prostor kláštera. Nastavil velký koš, do něhož se všechny myši po jeho projevu lásky shromáždily a vynesl je v něm do přírody za hranice kláštera. Později jim i něco donesl, aby neměly hlad. Proto se myši, vedle atributu koštěte, objevují s dalšími zvířaty na jeho vyobrazeních. Jedná se o psy a kočky, protože pro ně vytvořil první útulek. V legendě se hovoří i o tom, že vzkřísil psa, kterého majitel usmrtil kvůli stáří. Vraťme se ale k lidem, kteří u něj byli po Bohu a pro Boha na prvním místě. Po slibech mu byla v klášteře svěřena péče o nemocné, při níž vynikal velkou pokorou a obětavou láskou. Dokázal pomoci nejen léčením těla, ale i duchovní radou. Stal se proto tak vyhledávaným, že nakonec za ním přišli i španělský místokrál Peruanska hrabě Chinchon a mexický arcibiskup, kterého uzdravil a jemuž bylo líto, že ho Martin de Porres pro vyčerpanost nemohl doprovázet na jeho cestách. Martin de Porres trpělivě a neúnavně pečoval především o chudé nemocné, nedělal rozdíly mezi lidmi různé pleti a postavení. Prostory kláštera, jehož část změnil na nemocnici, brzy přestávaly stačit a tak prý zřídil nemocnici v domě své sestry, kde později vznikl i sirotčinec. Založil také školu pro vzdělávání chudých dětí, která byla první v zemi. Za epidemie moru se sám staral o šedesát spolubratrů a nikdo z nich nezemřel. Žil velmi skromně, asketicky. Toužil být i misionářem, ale pro svůj původ se tehdy nesměl stát ani knězem. Dokázal však objasňovat složité teologické otázky, aniž se někdy studiem teologie zabýval. Těm, kteří mu ublížili, vždy dokonale odpouštěl, považujíc své hříchy za větší než mají druzí. Když bylo třeba, objevoval se ve stejnou dobu na dvou různých místech a byl obdařen charismaty zázraků i levitace. Nejchudším opatroval jídlo, šaty a léky; venkovanům a pohrdaným lidem pomáhal jak jen mohl. Vysloužil si tím přezdívku „Martin od lásky,“ ale i velkou vyčerpanost. Před dovršením 60 let onemocněl malárií a mezi přáteli kolem jeho lůžka klečel i hrabě z Chinchón. Nejsmutnějšímu bratru Antonínovi při loučení řekl: „*Neplač, možná budu v nebi užitečnější než tady.*“ Přítomným požehnal a 3. 11. v 9 hodin, zatímco bratři kolem něj zpívali Krédo, zemřel. Pohřben byl o den později večer pro velký příliv lidí. Ke hrobu

ho prý nesli preláti a šlechtici. Na místě jeho uložení se děla zázračná uzdravení a přípravný proces kanonizace začal již v roce 1660. Některým se nezdálo, že by mulat, patřící do nižšího řádu, měl být povýšen na oltář a bránili tomu. Martin de Porres byl blahorečen 29. 10. 1837 papežem Řehořem XVI. a svatořečený 6. 5. 1962 papežem Janem XXIII. Při kanonizační bohoslužbě papež zdůraznil, že „*Martin příkladem svého života dosvědčuje, že můžeme dosáhnout spásy a svatosti cestou, kterou ukázal Ježíš Kristus - budeme-li na prvním místě milovat Boha celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí, a svého bližního jako sebe.*“ Připomenul Martinovu lásku k Ježíši ukřižovanému, i to, že při rozjímání o jeho utrpení se Martin neubrání pláči. Řekl o něm: „*Zvláštní láskou si i zamiloval nejsvětější svátost oltářní: skryt v sakristii kostela, klaněl se jí zpravidla po mnoho hodin a toužil se jí žít co nejčastěji.... Tento světec svým slovem, příkladem i ctnostným životem uměl přesvědčivě získávat druhé pro Krista a dovede i nyní podivuhodně povznášet naši mysl k nebi.*“

4. LISTOPADU – SV. KAREL BOROMEJSKÝ

Narodil se 2. října 1538 v Aroně rodičům Gibertovi a Margheritě Medici. Už ve dvaceti letech mohl projevit svou energii a praktický smysl. V červnu 1558, po smrti hraběte Giberta, Karlova otce, španělská vláda, která byla ve stálém boji s Francouzi, vyslala vojenský oddíl, aby obsadil pevnost Rocca di Arona. Zatímco Fridrich, starší Gibertův syn, se o tuto svévoli nezajímá, Karel naopak intervenuje u blízkých i vzdálených přátel, píše králi Filipu II., dává staršímu bratrovi přesné instrukce a zajišťuje mu peníze. Právě tou dobou, v prosinci 1559 Karel končí svá studia na univerzitě v Pávii doktorátem občanského a církevního práva. Rocca di Arona, navrácena rodu Boromejských v lednu 1560, byla pak v roce 1800 na rozkaz Napoleonův srovnána se zemí. Pokoj, v němž se světec narodil, nechal kardinál Federico přenést z Rocca do kostela Sacro Monte. Karlův strýc z matčiny strany, milánský kardinál Giovan Angelo Medici, se stal 25. prosince 1559 papežem. Hned po svém zvolení pozval sestřiny děti do Říma. Dosti pozoruhodný je list, v němž Karel popisuje cestu z Milána do Říma, v lednu 1560. Mladík žertovně popisuje hemžení vážených dam za boloňskými okny, aby obdivovaly papežova synovce, který má namířeno k netušeným počtům a bohatství. V Římě pak oba bratři, Federico i Karel, žijí v královské okázalosti.

Koncem ledna je Karel jmenován kardinálem; v květnu Fridrich uzavírá manželství s Virginii della Rovere, dcerou urbinského vévody. Oběma se dostává vysokých počtů, četných a nesmírně bohatých prebend. Gerolamo Soranzo, vyslanec Benátské republiky v Římě, napočítal v roce 1563 kolem 50.000 dukátů ročního příjmu kardinála

Boromejského. Znenadání však, 19. listopadu 1562, po několikadenní horečce, umírá sedmadvacetiletý hrabě Fridrich, zanechávaje po sobě osmnáctiletou bezdětnou manželku. Tato událost byla pro Karla zdrcující: tak okázalý život, tolik manželského štěstí, tak velká rodinná očekávání, a vše se v jediném okamžiku hroutí. Vícekrát se během následujících let svěřil svatý arcibiskup svému správci Specianovi, že nenadálá bratrova smrt byla prostředkem, který si zvolil Pán, aby jej přiměl k radikální změně života. Byla to hrozivá, ovšem hluboce uvážená volba. Byl nesmírně bohatý, jediný mužský potomek rodu, jediný dědic; nebyl ještě knězem; devatenáctiletá vdova po bratrovi ještě neměla děti - v Římě i jinde se mnozí domnívali a mluvili o tom, že se za něj provdá. Tímto směrem na něj naléhali i příbuzní a přátelé, ba dokonce i ten, kdo nad ním měl nejvyšší pravomoci, totiž strýc, papež Pius IV., pro něhož pracoval jako osobní sekretář. Všichni dobře věděli jaké přísnosti je schopen Pius IV.: v březnu 1561 dal popravit kardinála Carla Carafu, jeho bratra i dva jeho společníky. A přece se synovci podařilo strýce přesvědčit. Papež Pius IV. na konzistoři konané 4. června 1563, prohlásil: vzhledem k tomu, že zemřel hrabě Fridrich, na něhož vkládal všechny naděje pro pokračování svého domu, a zůstal jen jeho bratr-kardinál, mnozí jiní papežové by zajisté kardinála synovce vyzvali, - a to nikoli bezdůvodně - aby se oženil. On však, papež, rozhodl, aby synovec setrval v onom povolání, které si zvolil, a proto jej povýšil na kardinála-kněze. Čtrnáct dní nato, 17. června 1563, Karel přijal kněžské svěcení a 7. prosince téhož roku svěcení biskupské. Abychom alespoň částečně dokázali pochopit následující události života sv. Karla, jeho přísnost na sebe i jiné, jeho neutuchající nasazení, je třeba uvědomit si náboženskou krizi, která zavládla v letech 1562-63. Mladý kardinál proto chtěl s nesmlouvavou přísností usilovat o dokonalost a svatost. Začal se postit jeden den v týdnu o chlebě a vodě, trávil dlouhé hodiny na modlitbách. Drasticky omezil výdaje svého domu: propustil najednou osmdesát svých nejbližších (předtím jich měl 150). V životopise, který vydal Bascapé v roce 1592 v Ingolstadtu, čteme: „Poté, co kardinál Boromejský přijal svatá svěcení *„personam ex eo tempore visus est longe diversam induere“*, čili těm, kteří ho znali se zdálo, že se po přijetí svěcení změnil. V jedné zprávě, kterou v březnu 1565 poslal ambasádor Giacomo Soranzo do Benátek, píše o tom, co viděl na vlastní oči: *„Kardinál Boromejský není ve svých 27 letech v dobré fyzické kondici, jsa trýzněn studii, posty, bděním a dalším odříkáním ... jeho život je bezúhonný a čistý. Denně slouží mši svatou, hojně se postí a vše prožívá s tak hlubokou zbožností Že lze právem konstatovat, že on sám je římskému dvoru prospěšnější, než všechny koncilní dekry dohromady. Málokdy se totiž vidí, aby papežův synovec, jemu tak drahý, v tak útlém věku překonal sám sebe, tělo i svět na dvoře plném tolikerého blahobytu“*.

Příjmy a vlastní střídmost mu dávaly prostředky pro pomoc nemocným a dalším dílům ve prospěch ocitnuvších se v nouzi a zbloudilých. Zdá se, že mladý kardinál nějakou dobu pomýšlel na to, že se vzdá přílišných úřadů, které jej držely u papeže, na římském dvoře, který se mu nelíbil, a že se chtěl uchýlit ke kontemplativnímu životu, zřejmě k řádu kamaldulských mnichů. Přesvědčil ho biskup z Bragy, Bartolomeo de Martyribus, který přišel do Říma z Tridentu v roce 1563. Tento svatý muž zastával na koncilu mínění, že biskupové mají vážnou povinnost osobně spravovat svou diecézi a stabilně v ní sídlit. Mladý Boromejský i díky němu pochopil, že pastorační činnost není než neustálým vykonáváním těch nejvyšších ctností. Byl to právě de Martyribus, který přivedl Boromejského k tomu, aby se nezříkal milánského arcibiskupství, které mu papež svěřil „in commenda“ (jako obročí), a kterého se Karel ujal prostřednictvím správce už v únoru

1560. Po skončení Tridentského koncilu, v prosinci 1563, nabyt Boromejský přesvědčení, že tím nejnaléhavějším úkolem Vatikánu, ale i jeho osobním, je uskutečňování tridentských dekretů. Giussano, v životopise psaném v Římě v roce 1610, píše: „*kardinál Boromejský velmi dobře chápal, že neexistuje žádný mocnější lék, jak nějakou věc účinně prosadit, než vidět na vlastní oči, jak ji konají ti, kdo ji nařizují*“. Přímo jeho povinností tedy bylo přestěhovat se z Říma do svého sídla v Miláně. Největší překážkou odjezdu byl staříčkový papež, který si chtěl mladého a věrného kardinála-synovce podržet u sebe. Boromejský se proto staral o Milán prostřednictvím vikářů, biskupů a těch, kterým důvěřoval. V roce 1564 se mu podařilo získat od otce Layneze třicet jezuitů a poslat je do Milána. Až konečně 15. srpna 1565 – jak se píše ve zprávě - Boromejský „*s tím největším naléháním jakého byl schopn, žádal od Našeho Pána (totiž papeže) propuštění, aby mohl odejít do své milánské rezidence. I přes obtíže mu to bylo na dva měsíce umožněno*“. Časně ráno, 1. září, odjel z Říma, v doprovodu asi 150 osob a sedmdesáti vozů. Všude po cestě se mu dostávalo vřelého uvítání. Ve Viterbu, Bolseně, Sieně i Florencii, kde pobýval v Palazzo Vecchio. Zajímal se o duchovní potřeby různých míst. V jednom dopise z těchto dnů informoval papeže Pia IV. o nutnosti ustanovit ve Florencii biskupa, který tam už čtyřicet let scházel. Skvostný byl jeho příjezd do Boloně coby v šarlat papežského legáta. Tady setrval tři dny. Další etapou bylo opatství Nonantola, které mu patřilo jako obročí. V Modeně navštívil nemocného kardinála Moroneho. Pak následovalo Correggio, Parma, a 20. září jej vítala Piacenza. Poslední etapa jej nakonec zavedla do opatství Chiaravalle, kde se zastavil v usebranosti a modlitbě. Velkolepý vjezd do Milána se uskutečnil v neděli 23. září odpoledne. Milánská diecéze tehda sahala i za hranice dnešního území, do farností v údolí Blenia, Levantiny, Rivieri a Capriasca i dalších míst na západním břehu Verbana. Dohromady tu bylo více než 750 farností, velký počet konventů, kolem 5000 kněží a řeholníků, 3400 řeholnic. Kněžím, i přes jejich značný počet, scházelo řádné vzdělání. Na druhé straně nebyli ve svém poslání nikterak povzbuzováni špatnými příklady světského života prelátů. Ani v této poušti však nescházely ostrůvky horlivosti, zvláště kolem nových řeholních kongregací. Biskupové v Miláně nesídlili více než osmdesát let: faráři proto byli neznalí a mnozí z nich zpustlí; tančilo se i v kostelích; byla častá veřejná cizoložství; až příliš mnoho klášterů bylo do značné míry otevřených. Píše se, že k vyčištění arcibiskupského paláce, aby se stal obyvatelným, bylo třeba vyvést „sto vozů hnoje, šrotu střepů a železného haraburdí“.

Karel Boromejský chtěl zahájit svou rezidenci ve své diecézi konkrétním příkladem nezištnosti. Francesco Cusani, strážlivý a důkladný laický historik, v prvním díle *Dějiny Milána* (Storia di Milano), vydaných v roce 1861, píše toto: „*Karel začal zářným příkladem nezištnosti, když se zřekl roční renty ve výši jednoho miliónu a tří set padesáti tisíc lir, pocházejících z polností, beneficí a obročí, jež mu udělil papež. Část dal ve prospěch veřejnosti, za účelem vybudování užitkových a velkolepých staveb*“. Cusani čerpá od dvou očitých svědků, totiž Bascapého a Giussano. Druhý jmenovaný říká: „*Vzhledem k tomu, že vlastnil dvanáctero opatství a mnohé penziony, (sv. Karel) se všech vzdal, u některých měl od papeže volnou ruku, jiné převedl kolejím a dalším místům bohoocty ... zbavil se Orijského knížectví, které mu vynášelo deset tisíc dukátů ročně ... dal na prodej tři galéry, zděděné po bratrovi a získané prostředky použil ke zbožným účelům...*“. Prodal dokonce i vzácné stolní servisy, které si přivezl z Říma: prodej se musel zčásti uskutečnit v Benátkách, protože v Miláně nebylo dostatek zájemců. Tímto odříkáním, jak píše Giussano, arcibiskup „osmdesát tisíc dukátů ročních příjmů zredukoval na dvacet tisíc“.

Na dvou různých místech svého životopisu se Bascapé zmiňuje o tomto „nesmírném bohatství, které Karel rozdal kvůli dokonalosti“, o zřeknutí se hojných rent, o zbavení paláce skvostů a nádherných oděvů, vzdání se obročí a tučných zisků, jež mu vynášela, o „stupor grande“ (velkém úžase), který tímto gestem sedmadvacetiletý arcibiskup vyvolal.

Následující neděli, čili 30. září 1565 pronesl Boromejský v milánském dómu své první kázání, v němž obyvatelům ukázal – jak říká Giussano, „vroucím touhu sloužit jim, dáváje přítomnosti ve své Církvi přednost veškerou velkolepostí Říma“. Během devatenácti let své biskupské služby skutečně lidem věnoval všechn svůj čas, všechny své síly až do vyčerpání života. V tomto krátké shrnutí nelze než nastínit rozmanité formy jeho prozíravé činnosti, budování mnoha kostelů, kolejí a škol, pastorační návštěvy ve všech osadách a městech diecéze, velkolepé zákonodárství vyhlášené na šesti provinčních a jedenácti diecézních synodách. Všechny tyto zákony byly vydány v roce 1582 v Miláně pod názvem *Acta Ecclesiae Mediolanensis*: z Lyonu si jich objednali sto kusů; arcibiskup z Toleda si jich nechal poslat deset. Svatý biskup ženevský, František Saleský, prohlásil, že studium těchto stránek je nezbytné pro každého biskupa. Zastavme se tedy alespoň u dvou momentů jeho arcibiskupské činnosti: roku hladu a roku moru. Velmi špatná sklizeň v roce 1569 způsobila velký nedostatek chleba a pokrmů vůbec. Následujícího roku se velká část rolníků hrnula z osad do města. Svatý Karel přikázal svému almužníkovi, aby sáhnul „hlouběji do kapsy“ a šel dál, než byla stanovená míra štědrosti, aby se tak pomohlo lidem trpícím hladem. Na své náklady kupoval velké množství mouky, rýže a zeleniny. Nařídil, aby se před bránu arcibiskupského paláce, - do nějž byl ostatně volný vstup - vynesly kotle plné uvařených pokrmů. Denně živil více než tři tisíce lidí, a to po celou dobu nouze, která trvala několik měsíců. Významným údobím života Boromejského byla léta 1576-77, kdy oblast postihl mor, který – jak píše Manzoni v XXX. Kapitole Snoubenců, zkrušil „značnou část Itálie a zvláště Miláňany, kde se nazýval a dosud nazývá morem svatého Karla. Tak obětává byla jeho dobročinnost! Mezi mnoha tak rozmanitými a tak proslulými vzpomínkami obecného neštěstí, vyniká vzpomínka na jednoho muže; protože tohoto muže inspirovalo k mnohem památnějšímu vnímání a konání, jež předčí vzpomínky na zkázu; vrýt si jej do paměti, jako souhrn všeho toho neštěstí, neboť jej burcovalo ke každému z nich jako vůdce, pomoc, příklad i dobrovolnou oběť; z toho, co bylo v očích všech katastrofou, dokázal tento muž učinit počin; nazvat ji po něm je výsadou, objevem“. Nákaza se v Miláně začala šířit v srpnu 1576. Působivé, i když zlomkovité útržky z oněch událostí lze číst v dopisech janovského šlechtice, Papiria Picediho, který tehdy žil v Miláně. Na konci září si mor vyžádal už šest tisíc mrtvých. Významné osobnosti prchli do vzdálených a bezpečných míst, mezi nimi byl i španělský panovník, aby si tak lépe mohli zajistit pomoc. Arcibiskup se naopak rozhodl zůstat. Byl si dobře vědom rizika a proto v září 1576 sepsal svou závěť a opatřil ji všemi právními náležitostmi. Svým universálním dědicem jmenoval milánskou nemocnici Ospedale Maggiore. Jakkoli velký lazaret se zakrátko ukázala být nedostačující, aby mohl přijmout všechny postižené. Rozhodl se tedy postavit dvě stovky stanů za každou z městských bran. V říjnu byla nařízena karanténa: ztemnělé domy, obchody a dílny zavřené. Osmdesát tisíc lidí se tak ocitlo bez práce. Zavřeny byly i kostely: arcibiskup nechal postavit oltáře pod širým nebem na náměstích a rozcestích. Prosil a dostalo se mu velkodušné spolupráce, kdy zástupy mužů a žen navštěvovaly nemocné a posluhovaly jim. Při informativním procesu, který se konal v roce 1603 v Miláně, prohlásil Ambros Fornerod z Fribourgu, který strávil po Karlově boku více než dvacet let jako jeho domácí a také „tlumočník“: „Nemohu

opomenout, že když blahoslavený Karel viděl při vypuknutí moru, jak zasažení chudí zjevně trpí, a nemá jim kdo posloužit, a není ani kněží, poslal mě do Levantiny ve Švýcarsku, a já odtud na jeho náklady přivedl čtyřicet mužů a asi 14 žen i několik kněží, aby těmto nemocným posluhovali. Sám arcibiskup den co den vycházel navštěvovat nemocné a ve stanech i lazaretě jim obstarával potřebnou pomoc. Bascapé uvádí, že i v tom neustálém ohrožení života byli i takoví, co kradli a oddávali se bezbřehým rozkoším. Pro zajištění jistého pořádku, arcibiskup přesvědčil představitele města, aby správu lazaretu svěřili bratřím kapucínům. V zimních měsících 1576-77 bylo třeba také tisícům nemocných zajistit teplé oblečení. Ke zhotovení šatů a kabátů použil Karel tapiserie svého domu: rozdal na 800 loktů purpurové tkaniny a 600 loktů tmavě fialové látky. Konal také nesčetná prosebná procesí, při nichž úpěnlivě prosil Boha, aby vzdálil morovou ránu. V září 1577 se dalo říct, že mor ve městě ustal, zatímco okolní osady byly dosud zamořené. Faráři z Luina poslal značné peníze, aby se postaral o morem postižené v Maccagnu. Ještě v roce 1580 šel Karel navštívit morem nakažené v Brissagu: Possevino, který jej na této cestě provázel, se v krátkém životopise, vydaném v roce 1591 v Římě, zmiňuje o tom, že arcibiskup vešel do domu každého z postižených a „každému dal, kolik potřeboval, jednomu dva zlaté dukáty, jinému tři, jednomu víc, jinému méně“.

Po prodělaném moru Milán rychle obnovil svůj provoz. Už když tudy procházel pan Montaigne v roce 1581, psal ve svých novinách: „Milán je nejlidnatějším městem Itálie ..., scházejí mu paláce Říma, Neapole, Janova, Florencie, ale velikostí je všechny předčí, a co do návalu lidí dosahuje Benátek“. Přeživší však, stejně jako města i osady nezapomněly na hrdinský altruismus arcibiskupův v oněch létech velkého utrpení.

Při své náboženské činnosti musel arcibiskup čelit neznalosti a úpadku kněží, dále pak ubíjejícímu se vměšování státních představitelů do záležitostí Církve, a konečně herezi, která hrozila ze severních zemí.

Augsburský mír v roce 1555 mezi protestanty a katolíky nastolil princip: *cuius regio, eius et religio*: lidé musejí vyznávat náboženství toho, kdo jim vládne. Náboženská svoboda byla uznána jen knížatům, nikoli občanům. V XVI. století se za základ obecného práva považovalo právo hlavy státu moci vnutit své náboženství poddaným. Zatímco velká část milánské diecéze patřila pod katolického krále Španělska a tedy hereze se tu běžně nevyskytovala, farnosti švýcarských údolí ležely na hranicích a byly proto v kontaktu s protestanty různých denominací. Mezi představiteli protestantských kantonů a rovněž katolických kantonů panovala silná vůle zarputile si hlídat svou tradiční autonomii, totiž nedopustit vměšování církevních představitelů ani do záležitostí, které se týkají církvi. Z několikaleté zkušenosti ve vrcholných úřadech římské kúrie, Karel dobře znal mnohé

škody, které způsobilo nemálo italských odpadlíků v alpských údolích. Účastnil se například tajných jednání mezi římskými delegáty a biskupem Vergeriem: v Miláně všichni věděli o jeho útočných hanobeních v kostele v Casacciu na úbočí Maloji, v květnu 1551. jednání zrušil papež Pius IV. zatímco v Curychu a Bernu musely poddaní bezpodmínečně přijmout náboženství, předepsané vládou, v Grigioni toto rozhodnutí bylo v rukou jednotlivých společenství. Všichni pak viděli, jak málo evangelijní byly často důvody, jež vedly k obrácení některých komunit „k evangeliu“ na úbočích *in Grisonibus*.

Po všech těchto zkušenostech a úvahách Boromejský po několikerých návštěvách na dotčených místech a důkladném ověření v roce 1570 i v samotném Švýcarsku, poslal do Říma „informaci“, v níž žádal Svatý Stolec, aby zvažil zřízení nunciatury ve Švýcarsku. Boromejský v tomto spisu Švýcary velmi chválí: „Jádro národa, dobré a hodnotné... tvoří bezúhonní obchodníci ... cestuje se bez hrozby loupežných přepadení ... jsou natolik spjati s katolickým náboženstvím, že by byli ochotni i rozpoutat novou válku s protestantskými kantony, aby je zbavily hereze“. Poznal lidi osvědčených schopností politických i vojenských, spravující značná jmění a požívající vysoké prestiže ve vlasti i za jejími hranicemi, kteří se věnují katolickým zájmům s obdivuhodným nasazením a osobní obětí, jako např. Ludwig Pfyffer z Lucernu, Melchior Lussy z Untenvaldenu, Hans Zumbrennen z Altdorfu, Walter Roll z Uri, a další. I svatý Karel poznal, jak pravdivý byl výrok Lippomana, biskupa ve Veroně (1548-58) a potom v Bergamu, že „hereze začíná Otčenášem a končí hákovnicí“. V Ženevě bylo totiž během pouhých čtyř let (1542-1546) odsouzeno k smrti šedesát lidí kvůli ideologickým rozepřím.

V létech pontifikátu Pavla V. (1566-72), což jsou i léta svatého Karla, nabyla nesnášenlivost na poli protestantském i katolickém vrcholu křížové výpravy. Na obou polích se nehledalo než zničení protistrany. Po plenění Hugenetů ve Francii, kteří v Montpellier povraždili 150 kněží a v různých částech zničili deset tisíc kostelů, vypukla v srpnu katolická odvěta o Bartolomějské noci, kdy jen v Paříži bylo pobito 4000 Hugenetů. V Anglii, za vlády Marie Katolické (1553-58) bylo vyneseno 300 rozsudků smrti z náboženských důvodů. Ze stejných příčin bylo za vlády Alžběty (1558-1603) pobito 123 katolických kněží a 61 laiků. Svatý Petr Canisius, když v srpnu 1571 kázal v Innsbrucku, zastával oprávněnost trestu smrti pro ty, kdo chtějí zrušit mši a pohrdají Církví či ji popírají. Dva měsíce předtím se v Coire postavilo sedmdesát ministrů na synodu za tezi Tomáše Egliho, Bullingerova učedníka, že „papeženci“ musí být vyplněni, a to i hrdelními tresty, bude-li třeba. Na tomto tragickém pozadí je třeba hodnotit pět návštěvy svatého Karla ve švýcarských údolích: ostatní farnosti navštívil jednou, nanejvýš dvakrát. Vysvětluje to i jeho snaha o uskutečnění tridentských dekretů. U mimořádné starostlivosti svatého Karla o Švýcary se zastavil i svatý František Saleský. Pro kleriky ze tří údolí zřídil svatý Karel menší seminář v Pollegiu, a pro teologickou přípravu založil Helvetskou kolej v Miláně. V milánské diecézi nacházel Boromejský všude hory přestupků a zmatků. Začal s obnovováním klauzur v kláštorech a instalováním mříží; chtěl, aby se skoncovalo s hýřením a obchodováním v kostelích. Aby vyloučil milkování alespoň z kostelů, nařídil vybudovat v lodích hrazení, aby tak oddělil muže od žen. Za předpoklad účinného pastoračního působení považoval neomezené uplatňování biskupské jurisdikce na kněze i laiky. Byl přesvědčen, že má právo uvěznit ve svých věznicích nejen kněze a řeholnice, ale i laiky odsouzené biskupskými soudy. Nato se vzedmuly hlasité protesty ze strany civilních představitelů. Díky svému právnímu vzdělání, měl Boromejský téměř středověké chápání vztahů mezi státem a Církví. Proto jeho střety se španělskými vládci

byly tak časté. V roce 1573 například exkomunikoval Requesense, který veřejně překročil arcibiskupovo nařízení zákazu tanců ve sváteční dny. Záležitost nakonec skončila až v Římě, ale vyřešena nebyla, i proto, že Requesense povýšil a přestěhoval se do Holandska. Ještě halasnější byl konflikt s panovníkem Ayamontem, který v únoru 1579 poslal na náměstí ozbrojence, aby souboji a troubením rušili arcibiskupovo slavení v dómu. Rozšiřovaly a zavěšovaly se letáky s příkrými kritikami arcibiskupa: že má přehnané požadavky, že ho mnozí nenávidí, že podněcuje k rebeliím a zmatku. I v římských kruzích se stále více ozývaly výhrady k jeho metodám. Šířící se hlasy šeptaly, že i nejvyšší madridské kruhy navrhovaly Římu, aby v tomto ohledu zasáhl a že papež Řehoř XIII. nebyl vůbec přesvědčen o tom, zda má milánský kardinál ve svých požadavcích zela pravdu. Rovněž rada milánských dekurionů rozhodla vyslat do Říma některé milánské patricije s pověřovacími listinami pro papeže a některé kardinály, a žádat, aby se nedovolovalo, „aby se milánskému lidu ukládaly bez jeho souhlasu přísnější zákony než ostatním křesťanům“. Vážnou krizi svého postavení si uvědomil i arcibiskup. V létě 1579 se proto rozhodl odebrat sám do Říma, aby se hájil. Ve věčném městě setrval něco přes čtyři měsíce, od srpna 1579 do ledna 1580. Po cestě do Říma strávil „čtrnáct dní v kamaldulské pustevně: v postech, modlitbách a kontemplaci projednával s Bohem záležitost své Církve“. Další modlitební noci strávil ve Verně. Nakonec vykonal pouť do svatého domku v Loretě. Těchto pár zmínek stačí jako důkaz dlouhých zamyšlení nad svými metodami a důvody odpůrců v Miláně i v Římě, kterými se tehdy Karel obíral. Delegace milánských zástupců předložila různým římským institucím své nářky a volala po nápravě „pobouření“, jež způsobila nařízení svatého arcibiskupa. Během čtyř měsíců však kardinál zvrátil situaci ve svůj prospěch. Poslední namáhavá cesta svatého Karla vedla do Ascony, 30. října 1584. Předchozího večera se nalodil v Aroně. Časně ráno v úterý 30. dorazil do Cannobia, kde se zastavil, aby slavil mši svatou. Poté se znovu nalodil a kolem deváté dorazil do Ascony. Ve farním kostele před lidem a obecní radou předsedal slavnostnímu aktu založení papežské koleje. Při čtení dostal záchvat horečky. Odpoledne se nalodil a dorazil do Cannobia, kde přenocoval v domě Omaciniových, nedaleko pobřeží. Ve středu ráno, 31. října, se vydal zpět do Arony. Svou poslední mši svatou slavil ve čtvrtek 1. listopadu ráno v Aroně. V pátek, 2. listopadu jej brzy ráno znovu zachvátila horečka, když se plavil lodí podél Ticinia a Naviglia do Milána, kam dorazil večer. V sobotu, 3. listopadu 1584 v 21.40h umírá. Bylo mu 46 let a 21 dní. V noci z úterý na středu mu dva přísluhující kapucíni říkali že by svou strohost mohl trochu omezit. On jim odpověděl: „*Má-li svíce svítit, musí se stravovat*“. A Karel Boromejský skutečně strávil život pro svůj lid. (Fotografie: *obrazy světce v boční lodi chrámu sv. Benedikta v Pustiměři*)

10. LISTOPADU – SV. LEV VELIKÝ

Jak naznačuje přívlastek, který mu tradice záhy přiřkla, byl to vskutku jeden z největších Papežů, kteří jsou chloubou římského stolce, jehož autoritu a prestiž značně posílil. Byl prvním římským biskupem, jenž nesl jméno Lev, které si po něm vzalo dalších dvanáct papežů. A je také prvním papežem, po kterém se nám zachovala kázání, s nimiž se obracel k lidu, který se shromažďoval kolem něho při bohoslužbě. Bezděčně lze pomyslet na něho i v kontextu současných středečních generálních audiencí, které se během posledních

desetiletí staly pro římského biskupa běžnou formou setkání s věřícími i mnoha návštěvníky, přicházejícími z různých částí světa. Lev byl původem z Toskánska. Kolem roku 430 se stal jáhnem církve v Římě a postupně dosáhl poměrně významného postavení. Tohoto výjimečného postavení se mu dostalo roku 440 od Gally Placidie, která v té době vládla Západnímu císařství a která jej vyslala do Galie, aby tam vyřešil jistou svízelnou situaci. V létě téhož roku však zemřel papež Sixtus III., jehož jméno se pojí k velkolepým mozaikám baziliky Panny Marie Větší, a po něm byl zvolen právě Lev, který o tom byl informován právě během své mírové mise v Galii. Vrátil se do Říma a 29.zář 440 byl vysvěcen. Začal se tak jeho pontifikát, který trval více než 21 let a který byl bezpochyby jedním z nejdůležitějších v celých dějinách církve. Po jeho smrti 10. listopadu 461 byl tento papež pohřben u

hrobu svatého Petra. Jeho relikvie jsou uchovávány dodnes v jednom z oltářů vatikánské baziliky. Doba, ve které papež Lev žil, byla velmi obtížná. Opakované nájezdy barbarů, postupné oslabování císařské autority na Západě a vleklá sociální krize přiměly římského biskupa - podobně jako se to ještě zřetelněji stalo o století a půl později za pontifikátu Řehoře Velkého – aby přijal důležitou roli také v záležitostech občanských a politických. Tím, samozřejmě, vzrostl význam a prestiž římského stolce. Zejména jedna příhoda z života Lva Velikého se stala slavnou. Bylo to roku 452, když se tento papež v čele římské delegace setkal v Mantově s vůdcem Hunů, Attilou, kterého přesvědčil, aby zastavil svou válečnou invazi, která již zdevastovala severní regiony Itálie. Zachránil tak zbytek poloostrova. Tato významná událost se brzy stala pamětihodnou, a zůstává příznačným projevem papežova mírotvorného působení. O tři roky později, bohužel, nebyl výsledek papežské iniciativy tak úspěšný, ale přesto je výrazem odvahy, která dodnes zaráží. Na jaře roku 455 Lev totiž nedokázal zabránit tomu, aby Geiserichovi Vandalové došli až k branám Říma a obsadili nechráněné město, které pak bylo dva týdny drancováno.

Nicméně papež, který beze zbraně a za doprovodu svých kněží vyšel vstříc nájezdníkovi, aby jej přiměl se zastavit, dosáhnul svým gestem alespoň toho, že Řím nebyl vypálen a před pleněním byly uchráněny baziliky sv. Petra, sv. Pavla a sv. Jana, v nichž nalezlo úkryt zděšené obyvatelstvo. Působení papeže Lva dobře známe, díky jeho překrásným kázáním, kterých se zachovala téměř stovka v nádherné a jasné latině, a díky jeho asi 150 dopisům. V těchto textech se papež projevuje v celé své velikosti, snaží se pravdě sloužit láskou prostřednictvím ustavičného působení slovem, kterým se projevuje zároveň jako teolog i pastýř. Lev Veliký neustále povzbuzoval své věřící a lid Říma, ale také společenství mezi různými církvemi i jejich potřeby; byl neúnavným zastáncem a promotorem římského primátu a vystupoval jako pravý dědic apoštola Petra. Toho si byli dobře vědomi četní biskupové, většinou z Východu, kteří se shromáždili na koncilu v Chalcedonu. Tento koncil, který se konal se roku 451 za účasti 355 biskupů, byl nejvýznamnějším shromážděním, které se do té doby konalo v dějinách církve. Chalcedon je jakýmsi cílovým bodem kristologie tří předcházejících ekumenických koncilů:

Nicejského z roku 325, Konstantinopolského z roku 381 a Efeského z roku 431. Už v šestém století byly totiž tyto čtyři koncily, které shrnují víru antické církve, přirovnávány ke čtyřem evangeliím, jak o tom podává zprávu Řehoř Veliký ve svém proslulém listu (I,24), kde prohlašuje, že „přijímá a ctí čtyři koncily jako čtyři knihy svatého evangelia“, protože na nich – jak dále Řehoř vysvětluje – „jako na čtverhranném kameni stojí struktura svaté víry“.

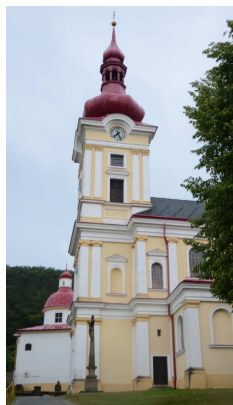
Setkání sv. Lva Velikého s hunským vojevůdcem Atilou, Rafaelovy komnaty, Vatikánská muzea

Chalcedonský koncil, odmítnutím Eutychovi hereze, která popírala pravou lidskou přirozenost Božího Syna, potvrdil jednotu jeho jediné Osoby, v níž se spojují bez směšování a bez odloučení dvě přirozenosti: božská a lidská. Tato víra v Ježíše Krista, pravého Boha a pravého člověka, byla potvrzena papežem v důležitém věroučném textu adresovaném biskupovi z Konstantinopole, tzv. *Tomus a Flaviano*, který byl přečten v Chalcedonu a přítomnými biskupy přijat s výmluvným a jednohlasným zvoláním, o němž se zachovala zpráva v koncilních aktech: „Petr promluvil ústy Lva“. Zejména z tohoto a dalších zásahů, které učinil během kristologických sporů té doby, jasně vysvětluje, s jak zvláštní naléhavostí papež vnímal odpovědnost Petrova nástupce, jehož role je v Církvi jedinečná, protože „jen jedinému apoštolovi bylo svěřeno to, co bylo všem apoštolům sděleno“, jak říká Lev v jednom ze svých kázání ze slavnosti sv. Petra a Pavla (83,2). A tuto odpovědnost dovedl tento papež vykonávat za různých okolností rozvážně, pevně a jasně prostřednictvím svých spisů a svých legátů na Západě i na Východě. Tímto způsobem ukázal, jak byl tehdy výkon římského primátu nezbytný, stejně jako dnes, aby se účinně mohlo sloužit společenství, které je charakteristikou jediné Kristovy církve. Lev Veliký, vědom si dějinné chvíle, v níž žil, a proměny pohanského Říma na křesťanský, ke které docházelo během hluboké krize, dovedl být nablízku lidu a věřícím svou pastorační činností a kázáním. Povzbuzoval k lásce v Římě, který byl zkoušen hladem, přílivem uprchlíků, nespravedlnostmi a chudobou. Odporoval pohanským pověrám i působení

manichejských sekt. Spjoval liturgii s každodenním životem křesťanů: např. tím že kladl do souvislosti postní praxi s charitou a almužnou zejména u příležitosti *Quattro tempora*, jež během roku provázely změnu ročních období. Lev Veliký především své věřící učil - a jeho slova pro nás dosud platí – že křesťanská liturgie není vzpomínkou na minulé události, ale je zpřítomněním neviditelných skutečností, které působí v životě každého. Zdůrazňuje to v jednom kázání (64,1-2), když v souvislosti s Velikonocemi říká, že se slaví v každé roční době „ne jako něco minulého, ale spíše jako událost přítomná“. To všechno patří k přesnému plánu, zdůrazňuje tento svatý papež: jako totiž Stvořitel oživil dechem rozumného života člověka uhněteného z prachu země, tak po prvotním hříchu, poslal svého Syna na svět, aby vrátil člověku ztracenou důstojnost a zničil vládu ďábla prostřednictvím nového života milosti. K tomuto kristologickému tajemství svatý Lev Veliký účinně a podstatně přispěl svým dopisem koncilu v Efesu, který na vždy potvrdil to, co řekl svatý Petr v Cesareji Filipově. S Petrem a jako Petr vyznal: „Ty jsi Kristus, Syn živého Boha“. A proto Bůh a zároveň člověk, „není cizí lidskému rodu, ale hříchu“ (srov. *Serm.* 64). V síle této kristologické víry byl velkým nositelem pokoje a lásky. Ukazuje nám tak cestu: vírou se učíme lásce. Naučme se tedy spolu se svatým Lvem Velikým věřit v Krista, pravého Boha a pravého člověka, a každý den uskutečňovat tuto víru jednáním, které vede k pokoji láskou k bližnímu.

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI:**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYSICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!

POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:

josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ODPLAŤ KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

Zprávy z Nového Dvora

KLÁŠTERA BR. RAFAELA Z PODIVIC

Milí přátelé,

Vzpomínáte? Před dvaceti lety, 2. září 2004, jsme slavili posvěcení našeho čerstvě dokončeného kostela. Je to milost, že můžeme slavit eucharistii a božské officium v kostele, kde jsme se účastnili této slavnosti. Liturgie, která nám ji připomíná, je nádherná. Uplynuly roky. Den po dni jste byli informováni o událostech, které poznamenaly náš každodenní život. Sdílel jsem s vámi naše radosti a nikdy jsem vás neváhal informovat o těžkostech, které doprovázely naše putování. Pomáhaly nám dozrát a očistit se,

prohlubovaly naši víru a touhu věrně odpovídat – v rámci možností – na povolání, které jsme přijali od Boha. Vy jste nás doprovázeli svými modlitbami, podporovali výstavbu kláštera a poté i budování naší ekonomiky. Práce je součástí mnišského života. Není samozřejmě jediným ani hlavním aspektem života ve službě Bohu. Mnich se při ní podílí na díle stvoření, učí se plnit své povinnosti a nedržet vše ve svých rukou. Když autor Přísloví prohlašuje: „Hospodinovo požehnání přináší bohatství, vlastní námaha nic k tomu nepřidává“ (Př 10, 22), je nepochybně příliš optimistický. Když však svatý Benedikt žádá opata, aby se přehnaně nestaral o skromné prostředky kláštera, ví, o čem mluví!

Máme za sebou dva ekonomicky složité roky. Bratři na to zareagovali a zapojili svou tvořivost. Rozvinuli jsme výrobu a distribuci. S tímto záměrem jsme se vydali také k našim sestřím trapistkám k Naší Paní nad Vltavou na hlubší ekonomickou poradě. Od založení jejich kláštera je naše ekonomika vzájemně provázaná. Tato výměna zkušeností nám umožnila lépe pochopit pohledy obou stran. Udržování kláštera v dobrém

stavu je skutečný úkol. Zvažujeme instalaci solárních panelů, částečně hrazených z dotací, které by nám umožnily posílit energetickou soběstačnost. Podařilo se nám dokončit tři pracovní projekty: vyasfaltovat cestu od našich dílen k budově svatého Josefa, předělat podlahu v kuchyni (vlastně celou kuchyň!) a vylepšit čtyři pokoje na ošetřovně. Jeden z těchto pokojů obývá náš nejstarší člen, bratr Frédéric, který se dlouhodobě podílel na děkovných dopisech našim dobrodincům. 11. července přijal svátost nemocných. Abychom zvýšili povědomí o značce „Nový Dvůr“ i mimo okruh křesťanů, odborníci na marketing nám poradili vytvořit profil na Instagramu. Po několika měsících se prodej našeho e-shopu zdvojnásobil! Bratři, kteří ho mají na starosti, tam prezentují nejen naše výrobky, ale i mnišskou práci. Pokud se chcete podívat, přejděte na:

Instagram nebo Facebook: www.instagram.com/opatstvinovydvur
nebo www.facebook.com/opatstvinovydvur.

Popisky a titulky jsou v češtině, ale tyto platformy překládají texty do všech jazyků. Naše přítomnost na sociálních sítích pro nás není otázkou evangelizace: náš podíl na

evangelizaci je život modlitby. Nicméně najít rovnováhu mezi samotou, která nám umožňuje odpovídat na naše povolání, a nevyhnutelným začleněním do světa, který nás obklopuje, je delikátní úkol.

Tolik starostí, říkáte si... ano i ne! Svatý Benedikt říká, že bratři jsou „právě tehdy skutečnými mnichy, když žijí z práce svých rukou jako naši Otcové a apoštolové“. Pouštní otcové pletli košíky, aby dávali chudým z výtěžků vlastní práce a zaměstnali své ruce, zatímco se jejich srdce věnovala Pánu. My se snažíme dělat totéž.

S obavami sledujeme probíhající válku na Blízkém východě. Opatství Latroun, které se nachází mezi Tel Avivem a Jeruzalémem, je dceřiným klášterem Sept Fons, a tedy sestrou Nového Dvora. Bratři, kteří zde žijí, jsou nám proto velmi blízcí. Nedávno nám napsal jeden přítel kněz z Burkina Faso, že dvacet šest lidí z jeho farnosti bylo zavražděno teroristy. Následující týden byli vysvěceni na kněze tři jáhni. Tyto tragédie - a všechny ty, o nichž se píše v tisku - nás utvrzují v našem úkolu křesťanů a řeholníků: nést spolu s Kristem osud našich současníků. Víte, že se za vás modlíme. Modlete se také s námi a za nás.

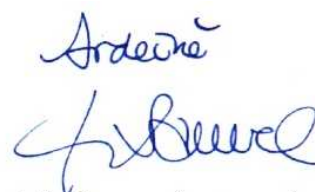
Vážení přátelé,

koncem srpna jste obdrželi dopis, který vám připomínal dvacáté výročí posvěcení našeho kostela. Dnes vám píši znovu, abych vám sdělil nečekaně dobrou zprávu: 19. a 20. října očekáváme návštěvu svatého Tomáše Akvinského v Novém Dvoře!

Bratři kazatelé pořádají pouť význačné relikvie andělského doktora, jeho lebky, jeho „hlavy“, jak s úctou říkáme v běžné řeči, do Čech a na Moravu. Tato relikvie je od roku 1974 uctívána v bývalém dominikánském klášteře Jakobínů v Toulouse. Dominikáni vůči nám projeví velmi bratrské gesto: relikvie se nejprve zastaví v Novém Dvoře, kam dorazí pravděpodobně v sobotu na nešpory. Odtud pak následujícího dne, v neděli, po slavnostní mši svaté, odjede do dominikánského kláštera v Plzni. Poté navštíví různé kostely v Praze, Olomouci atd. Navštivte webové stránky dominikánů a najděte si nejbližší místo ve svém okolí. Pořádají se rovněž konference o přínosu sv. Tomáše pro dnešní dobu. Naším úkolem bude modlitba, jak se na mnichy sluší. Jistě pochopíte, že o tomto víkendu nebudeme přijímat hosty, abychom nezatěžovali bratry, kteří mají na starost dům pro hosty. Srdečně vás však zveme na mši svatou v neděli v 10.05 nebo případně i na noční bdění ze soboty na neděli do našeho kostela.

Proč je tato „návštěva“ tak důležitá? V červnu 2010 jsme v klášteře přivítali relikviář svaté Terezie od Dítěte Ježíše. Velká fotografie malé Terezky je od té doby zavěšena na zdi v noviciátu. Po celou noc z 19. na 20. října se budeme střídavě modlit ke svatému Tomáši Akvinskému za nemocný svět, ve kterém žijeme. U kořenů nerovnováhy, kterou trpí naši současníci, je vždy nedostatek inteligence, nedostatek pravdy. Svatý Tomáš se v mládí vzdělával v benediktinském klášteře Monte Cassino. Mnich, pozorný čtenář Andělského doktora, objeví v jeho díle stopy tohoto raného benediktinského vzdělání. Filosofie a teologie svatého Tomáše mají důležité místo v intelektuální výchově našich bratří v Novém Dvoře. Samozřejmě je třeba toto vzdělání doplnit dalšími zdroji, zejména mnišskými, ale tento velmi pevný základ je zdrojem trvalé antropologické, teologické a duchovní rovnováhy. Ve stejný den – ne náhodou! přivítáme také Dom Thomase Gettiho ze Sept-Fons, našeho nového otce imediáta, který byl zvolen 23. srpna, a který 1. listopadu přijme ve svém klášteře opatské požehnání. Pamatujte prosím na jeho službu ve svých modlitbách.

Žádné další zprávy nemám. Tyto již ubírají na důležitosti jiným, běžnějším zprávám. Znovu vám napíšeme před Vánoce. Připojte se prosím k našim modlitbám 19. a 20. října. Můžete si být jisti, že na vás budeme myslet. Můžete počítat s našim přátelstvím a vděčností,

br. M.-Samuel, novodvorský opat

PS. Ti, kteří nám chtějí poslat dar, nám někdy píší, jak mají postupovat. Od nynějška najdete tyto informace na stránce „Kontakt“ na našich webových stránkách: <https://www.novydvor.cz>.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSDICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

O mé cestě k Bohu

„Lékaři se obvykle nevyznaávají vírou v Boha a bázní Boží. Ani já jsem nebyl jako student medicíny v tomto ohledu výjimkou: když jsem v anatomii pitval lidské orgány, viděl jsem v lidském těle jen komplikovaný mechanismus; žádná pitva mi neukazovala něco, co by se dalo nazvat nesmrtelnou duší. A když jsem někdy myslel na Boha, bylo to jen s povýšeným úsměškem. Bůh byl pro mě mýtem, který se dávno přežil.“

Tak vzpomíná na svá studentská léta anglický spisovatel Archibald Joseph Cronin. Jméno tohoto lékaře a spisovatele je známo v celém světě z četných knih, přeložených do mnoha jazyků. K nejznámějším románům patří »Citadela«, »Klíče království« a »Zelená léta«. Cronin se narodil roku 1896 v Anglii. Vystudoval medicínu a za první světové války byl lodním lékařem. Později působil v Indii, pak v Anglii jako důlní inspektor. Lékařská praxe a život mezi horníky mu poskytly později látku pro četné romány. Roku 1930 Cronin zanechal lékařskou praxi, aby se věnoval literatuře. Velký úspěch si získal knihou »The stars look down« (Hvězdy hledí na zemi). Cronin nepatří sice k vrcholným zjevům literatury, je však lidový spisovatel v nejlepší smyslu slova. Dnes ho chceme představit ne jako spisovatele, ale jako věřícího člověka. Poví nám on sám, jaké zkušenosti ho přivedly k víře. Cronin vypráví: „Přišel jsem jako lékař do havířského kraje a naučil jsem se tam poznávat život z bezprostřední blízkosti; mohl jsem pozorovat odvahu a radost lidí, kteří se museli prodírat životem velmi nesnadně. Začal jsem také objevovat jejich víru. Když jsem byl svědkem zázraku narození dítěte, když jsem seděl u lůžka umírajících a naslouchal tichému, neúprosnému vanutí smrti - tu se ztrácela má sebejistota a začínal jsem chápat, že kruh života objímá daleko víc, než jsem se dozvěděl z knih. Můj pocit převahy začal mizet a to byl - ačkoliv jsem si to tehdy neuvědomoval - první krok na cestě k Bohu.“ Havíři, mezi nimiž Cronin žil, byli prostí lidé, měli však hlubokou víru a Cronin byl často svědkem její síly. Vzpomíná zvláště na jednu tragickou událost:

„Nikdy nezapomenu na důlní neštěstí, při němž zahynulo čtrnáct havířů. Pět dlouhých dní byli pohřbeni v dole a po celou tu dobu se za ně celá ves modlila. A když si k nim konečně záchranná četa prorazila cestu, slyšela, že zpívají: ano, zpívali chorál, nábožné písně. Tak si zachovali zasypaní havíři odvahu. Když se zanedlouho dostali vyčerpaní ale nezranění, na denní světlo, pokračoval celý zástup, který na ně čekal, spolu s nimi ve zpěvu písní, v nichž děkovali Bohu. Toto vyznání víry mnou hluboce otrásl.“

O rok později otevřel Cronin lékařskou praxi v jednom malém místě. Pomáhala mu tam ošetřovatelka, prostá, samorostlá žena s vráscitým obličejem, v jejíchž očích však zářilo podivné světlo. Pracovala v tom obvodu už téměř dvacet let s obětavostí, která neznala odpočinku. Cronin obdivoval její statečnost a trpělivost, její neúnavnost, ale především její nezištnost. Nešetřila se, vstávala ochotně i v noci, když ji volali k nemocným: a přitom byl její plat směšně malý. Jednou s ní Cronin pil čaj a tu se jí zeptal: „Poslyšte, sestro, proč nežádáte o zvýšení platu? Zaslouhovala byste si větší plat víc než kdo jiný.“ Ošetřovatelka se usmála a po chvíli odpověděla: „Bůh ví, co dělám, a ostatní mě nezajímá“. A tu jsem náhle poznal, že celý její život a obětavost pramenily z její víry v Boha. Viděl jsem náhle, jak je její život bohatý a jak je můj život chudý a prázdný. A tak mě přivedlo důlní neštěstí a setkání s touto ošetřovatelkou k pevnému základu víry. A když mluvím o víře, míním tím zcela prostě víru v Boha. Víra si dnes zaslouhuje daleko více pozornosti, než tomu bylo dříve. Dnes vyznává polovina lidstva světový názor, který Boha popírá, a spojila se nadto

k neúprosnému boji proti náboženství. A my, druhá polovice lidstva, kteří věříme, jsme většinou vlažní nebo lhostejní vůči Bohu, lhostejní k otázkám pravého smyslu života, a ani si neuvědomujeme, jak strašné nebezpečí hrozí naší duchovní existenci“.

Cronin vypráví dále, jak založil v Londýně spolek mladých dělníků a že pozval jednou známého zoologa, aby členům kroužku přednášel. Tento vědec - ateista, mluvil o vzniku světa a života. Snažil se vysvětlit vznik života fyzicko-chemickými reakcemi: že život vznikl působením mocného mořského příboje na pozemskou kůru. Po přednášce mu posluchači zdvořile, ale bez přesvědčení zatleskali. Pak se přihlásil jeden mladý posluchač a trochu koktavě řekl: „Vy jste nám vykládal, jak ty vlny narážely na zemi a tím příbojem že vznikl život. Ale, prosím Vás, odkud se vlastně vzalo to moře?“ Zavládlo trapné ticho a pak, dříve než přednášející mohl odpovědět, se rozlehl sálem hlučný smích. Ta prostá otázka zbořila tak zvanou vědeckou teorii. Cronin má dar a schopnost, pronikat do tajemství každodenních zdánlivě nevýznamných událostí a setkání. Vypráví dále:

„Když jsem byl jednou v Itálii, navštívil jsem jednoho nádherného odpoledne známý klášter ve Fiesole u Florencie. Obdivoval jsem se tam kostelu z 15. století, prohlížel si nádherné rukopisy a jiná umělecká díla, stvořená všechna ke cti a slávě Boží. Když jsem procházel zahradou, potkal jsem starého muže: byl prací a nemocí shrben, ale jeho oči zářily. Dal jsem se s ním do hovoru: řekl mi, že v té zahradě pracuje už přes třicet let. Pak ukázal na ovocné stromy a poznamenal: „Vidím, jak mé třešně pučí, rostou a nesou plody a věřím, že je Bůh“. Tak poznává Boha ve stvoření nekomplikované srdce. A Cronin dodává: „Kdybychom měli jen zlomek té víry, byli bychom na správné cestě. Zasvítí-li nám jen malý paprsek tohoto poznání, pochopíme, jak je marný a prázdný život bez jistoty, bez poslední jistoty. Léčil jsem jednou muže, který se po celý život vychloubal svým ateismem: rozešel se dokonce se svou jedinou dcerou, protože se provdala za věřícího učitele. Když však v posledních letech života trpěl nevléčitelnou nemocí, byl téměř posedlý touhou ospravedlnit se v očích svého zetě. Zaváděl neustále řeč na víru, pokaždé však upozorňoval: „Neklam se, já ničeho nelituji, v Boha nevěřím“. Jednoho dne když zase o víře diskutoval a prohlašoval, že nevěří v Boha, odpověděla mu jeho dcera: „Dobře, ty v Boha nevěříš, on však důvěřuje tobě. Má v tebe důvěru“. A kupodivu, tato prostá slova rozpustila skepsi toho starého muže jako když se slunečními paprsky rozpustí sníh. Po staletí byla víra oporou a silou nesčetných lidí. Bůh dával slabým odvahu a sklíčeným naději. Bůh je v každém člověku a nalezneme ho, budeme-li ho jen hledat.“

Jsou to prostá slova, prostá jako chléb a vzduch, ale tím více potřebnější. Svátý Augustin říká, že Boha nemusíme hledat daleko, nemusíme se vydávat na daleké cesty, abychom ho našli: je v nás, nalezneme ho v sobě: nalezne ho však čisté srdce, bez předsudků.

„Co se mě týče, jsem přesvědčen, že bez náboženství by se lidstvo ještě dnes nacházelo ve stavu barbarství. Sotva by existovala bezpečnost stran života a vlastnictví, a boj všech proti všem, který je stálým lidským pudem, by jistě vypadal ještě strašněji než vypadá dnes. Bylo to náboženství, které pomohlo lidstvu k pokroku na všech oblastech.“

ALBERT EINSTEIN

Mezi životem a smrtí

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J., ČESTNÝ OBČAN PUSTIMĚŘE

Bible i životopisy svatých nám vypravují o vzkříšení z mrtvých. V evangeliu čteme o chlapci z Naimu (Lk 7, 11 násl.), o dceři Jairově (Mk 5,2 násl.) a pak o tom, které bylo nejpůsobivější: o vzkříšení Lazara (Jn 11,1 násl.). Nejde tu o zmrtnýchvstání jako u Ježíše. Tito lidé se prostě vrací nazpět do života. To ovšem klade mnoho problémů, o kterých Písmo mlčí. Jak potom žil, jak se díval na svět ten, který stál už jednou tváří v tvář Bohu?

Staré mytologie a jisté knihy, které jsme zařazovali mezi okultní, jako např. »Tibetskou knihu o mrtvých« nebo spisy E. Swedenborga, popisují zevrubně dojmy duše, která odchází z tohoto světa na věčnost. Obyčejně se neberou vážně. Kdo by to mohl zjevit, když to nezjevil Bůh sám! Ti, které Kristus zázračně vzkřísil, nám nic neřekli. Mrtví, které jsme znali, se nazpět nevracejí.

A přece se vrací poměrně dost těch, kteří sice neumřeli, ale umírali. Už byli na samém prahu věčnosti. V tom okamžiku něco hlubokého prožili a mnozí jsou schopni to alespoň obrazně popsat, podobně jako staré mytologie.

Mnohokrát se už stalo, že se tzv. klinicky mrtvý znovu vrátil k životu. Lékař Raymond A. Moody začal tyto případy studovat i po stránce psychologické. Jeho knížka *Life after life* (Život po životě, 1975) už vyšla v mnoha překladech a působí senzačně. Autor je ovšem opatrný. Nemluví o smrti, ale o »předsmti«. Posbíral asi 150 případů, které zařadil do tří kategorií: Jedni byli prohlášeni za mrtvé od lékařů. Druzí přišli nečekaně k životu po těžkých úrazech nebo nemocech. Třetí v okamžiku smrti mluvili. Pochopitelně je případ od případu rozdílný. Ale Moody ze všech vybral některé prvky, které se často vyskytují ve výpovědích. Všichni jsou zajedno v tom, že se nedá zážitek smrti dostatečně popsat lidskými slovy. Jeden řekl: „Náš svět má tři rozměry. Ale druhý svět takový není. Proto je tak těžké o něm mluvit a užívat slov trojrozměrných.“

Mnoho osob slyší svůj rozsudek smrti, který jiní prohlásí. Mladík měl smrtelný automobilový úraz. „Slyšel jsem, jak se nějaká žena ptala: Je mrtvý? Někdo jí odpověděl: Ano, je mrtvý!“.

Mnozí popisují pocit velkého klidu, který se jich zmocní. Jednoho muže těžce poranili na hlavě. „V okamžiku poranění jsem pocítil pronikavou bolest, ale pak přešla... Byl velice studený den, ale cítil jsem jenom teplo a úžasný pocit blaženosti, jaký jsem nikdy předtím neměl. Vzpomínám si, že jsem si pomyslel: Už jsem zemřel.“ Přítomnost smrti mnozí cítí jako zvonění, nebo řinčení, často nepříjemné. Tento zvukový dojem bývá spojen s pocitem, že je potřeba rychle proběhnout temným prostorem, jakoby dlouhou chodbou. Jeden ze svědků to nazval biblicky: „projít údolím stínů smrti“ (Ž 22,4).

Nejpodivnější však jsou popisy toho, co následuje po tomto přechodu. Sám umírající vzpomíná, jak ho ohromilo, když viděl, že zanechal tělo a že se na ně díval, jako by to byl

někdo jiný. Vidí např. shora, jak ho lékaři hledí vzkřísit. Někdo, kdo už zdánlivě ztratil život při automobilovém neštěstí, přiznal, jak viděl své pochroumané tělo, které vytahovali lidé z rozbitého auta. V tom okamžiku umírající začínají věřit, že je konec, že se zpátky nevrátí, ale začne pro ně pout' do nového života. Nastane okamžik podivuhodných setkání s osobami, které umřely dřív. Umírající mívají dojem, že jsou to známí, kteří mu přišli poradit a povzbudit ho na cestu do nového života. „Zatímco jsem byl mrtev - řekl jeden muž - mluvil jsem v prázdnotě s někým... Nemohl jsem ty osoby vidět. Ale když jsem se jich ptal, co se děje, dostal jsem vždy od někoho z nich odpověď v mysli, myšlenkou: Všecko je v pořádku, umírám, ale bylo to dobře.“ Ale pak přijde najednou světlo - velké, oslňující. Přitom si jsou všichni jistí, že je to bytost osobní a dobrá. Křesťané ji ve svých vzpomínkách bez váhání nazývají Kristem. Žena židovského vyznání mluví o andělu. Z toho živého světla vychází jakoby otázka: „Jsi na smrt připraven? Chceš umřít? Cos v životě udělal, co mě můžeš ukázat?“ „V tom okamžiku, píše kdosi, jsem si pomysli: Podívejme se, co se děje! Najednou jsem se ocitl v ranném dětství. A hned nato jsem proběhl svůj celý život, rok po roce, až do dneška.“ Jeden mladík řekl, že by to nejlíp přirovnal k sérii fotografií nebo diapositivů: „Jako kdyby mně někdo rychle promítal diapositivы mého života.“

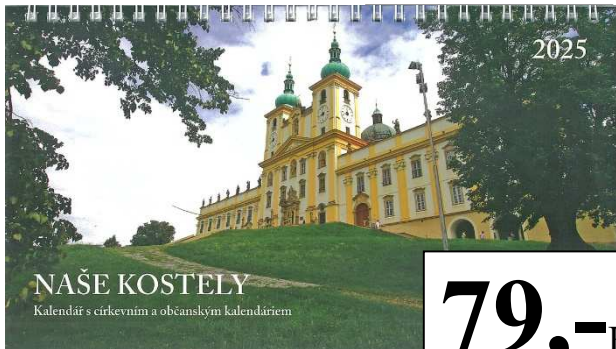
Ted' bychom ovšem rádi slyšeli, co se prožívá dál. Ale všechny osoby, které v Moodyho knize vypovídají, umíraly, ale neumřely. Octnou se na rozhraní něčeho definitivního a pak pocítí, že se musí vrátit. Jedna žena píše: „Připadalo mně, jako bych byla na lodi nebo ve člunu uprostřed široké vodní plochy. Na druhé straně jsem viděla všechny své drahé dříve zesnulé: matku, otce, sestru a ještě jiné. Zdálo se, jako by mně kynuli, abych šla k nim. Ale já jsem říkala: Nechci umřít. Ještě nejsem k tomu připravena.“

Co máme k tomu všemu říci? Dr. Moody hledal a našel analogie mezi výpověďmi svých svědků a starými mýty o smrti. Zato v Bibli našel velmi nepatrné náznaky. Bible nemá popisy smrti, ale zdůrazňuje odpovědnost za život a za smrt, za vlastní spásu nebo zavržení. V popisech Moodyho knihy tento mravní prvek nevyniká. Spíš dělá dojem, jako by se všichni setkali s nevýslovně dobrým Bohem-Světlem, který se na všecko minulé dívá s tolerantním humorismem. Jak autor přiznává, vytkli mu, že chce »lacino prodávat spásu« všem po smrti. Ale tento dojem není docela oprávněný. Moody je lékař, znalosti o teologii nemá a ani nechce do tohoto oboru zabíhat. Sbírá jenom výpovědi těch, co umírali, ale neumřeli. Octli se v blízkosti nevýslovně dobrého Boha, zdálo se jim, že slyšeli, co jim řekl. Ale obyčejně nepíší o tom, co oni řekli definitivně Bohu. Na tom pak záleží celá věčnost. Zajímavé je i to, že mnozí se zatoužili vrátit právě proto, že nebyli na smrt připraveni. Sebevrah viděl velice jasně, že udělal zle, když si sáhl na život. Všichni v umírání hodnotí celou minulost ve světle a štěstí nového věčného života.

Je-li to, co se tu popisuje, všeobecné, pak je to velmi potěšující. I při náhlém neštěstí není opravdová smrt tak náhlá, jak se jeví klinicky. Je tu pořád vědomý přechod a hodnocení vůči věčnosti. Ale poslední postoj člověka není dán podmínkami, nýbrž svobodou. Tváří v tvář Kristu se za jeho života někteří postavili svobodně proti němu. Je možné, že to udělají, až se jim zjeví ve světle? O tom už neví nic ani lékaři ani teolog. Písmo svaté mlčí. Spása je lehká, ale může být také tragicky těžká pro toho, kdo za života světlu odpíral. Katolická eschatologie mluví o soudu, očistci, pekle a nebi. Tradice východní církve o těžkém »přechodu« z času do věčnosti. Nemůžeme toto zjevení zaretušovat pouhým »šťastným setkáním s nevýslovně dobrou bytostí«. Realita smrti je beze sporu daleko složitější a hlubší.

KALENDÁŘE 2025

JSOU KE KOUPÍ V KOSTELE - DO NEDĚLE, 10. LISTOPADU 2024

79,-Kč

79,-Kč

79,-Kč

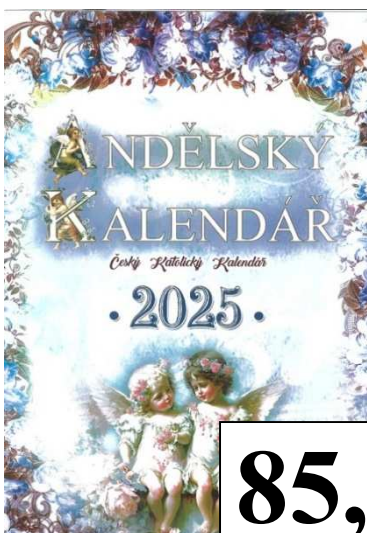
79,-Kč

79,-Kč

79,-Kč

85,-Kč

79,-Kč

249,-Kč

**"Když jsem šel k Janu Pavlu II.,
vždy jsem musel mít připraveny
aspoň dva vtipy"**

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Muž se ženou jedou tábořit. Postaví stan a večer se uloží ke spánku. Po nějaké době muž ženu vzbudí, a říká: „Podívej se na nebe a řekni mi, co vidíš?“ – „Vidím nádheru, miliony hvězd. – „A co ti to říká?“ Žena chvíli přemýšlí a pak řekne: „Viděno z hlediska astronomie, jsou to miliony galaxií a biliony možných planet. Astrologie mi říká, že Saturn leží v konjunkci se Lvem. Co se času týče, usuzuji, že máme 3 hodiny a pár minut. Teologicky, že náš Pán je všemohoucí a my všichni jsme jen nicotně malí. Meteorologicky mi to říká, že budeme mít dnes krásný den. No a co to říká tobě?“ – „Prakticky viděno, máme malér, někdo nám ukradl stan!!!“

II.

Říkám hrdě svému pubertálnímu synovi: „Shodila jsem 3 kg...“ A on na to: „Hmmm, to je jako když z tanku vypadne šroubek, mami.“

III.

Víte co je největší neštěstí pro vegetariána? - Když ho pohrbí do masového hrobu.

IV.

Americký národ je výborným příkladem národa, který přešel od barbarství k dekadenci, aniž by poznal civilizaci. (*Albert Einstein*)

V.

Jdu k truhláři – piliny na zemi. Jdu ke kadeřnici – vlasy na zemi. Přijdu do banky – a nic! Ještě i tu propisku mají na provázku...

VI.

Moje prababička byla tak stará, že když jsem jí řekl, aby se chovala přiměřeně svému věku, tak umřela...

VII.

Doktor mi doporučil preka slivovice před spaním... Co vám budu povídat, dnes jsem si šel lehnout už dvanáctkrát...!"

VIII.

Babička potká na hřbitově hrobníka a ptá se: „Dobrý den, synku. Prosím vás, nevíte, kde je hrob č. 237?“ – „Tak to nevím, babi... Ale proč vylézáte, když pak netrefíte zpátky?“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 27. října - 2. listopadu 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 27. října	30. NEDĚLE V MEZIDOBÍ PODIVICE, TOPOLANY: PO MŠI SVATÉ SVĚTELNÝ PRŮVOD NA HŘBITOV A MODLITBA ZA ZEMŘELÉ	PUSTIMĚŘ 8.00	za Boží požehnání pro děti a naše rodiny
		DRYSICE 9.30	na poděkování Trojjedinému Bohu a Panně Marii za 95 let života s prosbou o Boží požehnání pro rodinu POLÁCHOVU
		PODIVICE 11.00	za + Vlastu POSPÍŠILOVOU, duše v očistci a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU POSPÍŠILOVU a KOČVAROVU
		TOPOLANY 17.00	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní s prosbou o Boží ochranu a požehnání
PONDĚLÍ 28. října	SVÁTEK - SV. ŠIMON A JUDA, APOŠTOLOVÉ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + rodiče PITELOVY, živou a zemřelou rodinu PITELOVU a HLADKOU
ÚTERÝ 29. října	BL. MARIE RESTITUTA KAFKOVÁ, PANNA A MUČEDNICE	PODIVICE 8.00: na poděkování Pánu Bohu s prosbou za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu GAZDÍKOVU a LEKEŠOVU	
STŘEDA 30. října	STŘEDA 30. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 17.00	na poděkování s prosbou o hojnost darů Ducha Svatého pro MUDr. Petra SADÍLKA
ČTVRTEK 31. října	SV. WOLFGANG, BISKUP	PODIVICE 8.00	za + rodinu POPOVSKÝCH, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
PÁTEK 1. listopadu	SLAVNOST VŠECH SVATÝCH DRYSICE: PO MŠI SVATÉ SVĚTELNÝ PRŮVOD NA HŘBITOV A MODLITBA ZA ZEMŘELÉ	PODIVICE 8.00	za + rodiče PLISKOVY, MARÁKOVY, ZAKOPALOVY, + sourozence a duše v očistci
		DRYSICE 15.30: za +Boženu KLUDÁKOVOU, manžela, dvě dcery, dva zetě, vnuka, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu	
		PUSTIMĚŘ 17.00	za živou a + rodinu PŘEROVSKOU
SOBOTA 2. listopadu	VZPOMÍNKA NA VŠECHNY VĚRNÉ ZEMŘELÉ PUSTIMĚŘ: PO MŠI SVATÉ SVĚTELNÝ PRŮVOD NA HŘBITOV A MODLITBA ZA ZEMŘELÉ	PODIVICE 8.00: za + Andělku a Petra ŠMEHLÍKOVY, syna, snachu a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU, POSPÍŠILOVU a KOČVAROVU	
		DRYSICE 15.30: za +Helenu a Aloise MARKOVY s prosbou o dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro živou rodinu	
		PUSTIMĚŘ 17.00	za +Benedikta DRBALA, rodiče, sourozence a duše v oč.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 3. - 10. listopadu 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 3. listopadu	31. NEDĚLE V MEZIDOBÍ PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA SV. MARTIN DE PORRES, ŘEHOLNÍK	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodinu ZBOŘILOVU, VŠETULOVU, POTĚŠILOVU s prosbou o Boží požehnání a dar zdraví pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Marii SEDLÁKOVOU, manžela a dva syny
		PODIVICE 11.00	za živou a zemřelou rodinu POSPÍŠILOVU, KOLAŘÍKOVU a DOSTÁLOVU
		TOPOLANY 17.00	za + Emanuela a Františku HUDEČKOVY a dva syny
PONDĚLÍ 4. listopadu	SV. KAREL BOROMEJSKÝ, BISKUP	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Karla ČEJKU, rodiče z obou stran a za živou a + rodinu ČEJKOVU a KLIMEŠOVU
ÚTERÝ 5. listopadu	ÚTERÝ 31. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za + rodiče JUŘIČKOVY, GÁLOVY, jejich syna Břetislava a duše v očistci
STŘEDA 6. listopadu	STŘEDA 31. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 17.00	na poděkování za dar zdraví s prosbou o Boží požehnání pro rodinu POLÁCHOVU
ČTVRTEK 7. listopadu	ČTVRTEK 31. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	na poděkování Pánu Bohu za 80 let života, + dceru Marcelu, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu MAHDALOVU
PÁTEK 8. listopadu	PÁTEK 31. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Vojtěcha ADAMCE, manželku a rodiče
SOBOTA 9. listopadu	SVÁTEK POSVĚCENÍ LATERÁNSKÉ BAZILIKY	PODIVICE 8.00	za + Giovanniho kardinála COPPU, rodiče a bratra
NEDĚLE 10. listopadu	32. NEDĚLE V MEZIDOBÍ SV. LEV VELIKÝ, PAPEŽ A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Annu a Břetislava PETŘIČKOVY, živou a zemřelou rodinu
		DRYSICE 9.30	za +Jana a Jiřího ADAMCOVY, rodiče z obou stran a Boží požehnání pro rodinu
		PODIVICE 11.00	za + rodiče MALOVY, děti, vnuky a duše v očistci
		TOPOLANY 17.00	za živou a zemřelou rodinu KUDLIČKOVU a ŠTĚPÁNKOVU